

Wójt Gminy Sawin

RAPORT o stanie Gminy Sawin za 2025 r.

Sawin, 15 maja 2026 r.

Żanowni Państwo, Drodzy Mieszkańcy!

przedstawiam Raport o stanie Gminy Sawin za 2025 rok – dokument podsumowujący działania samorządu, realizację zadań publicznych oraz najważniejsze przedsięwzięcia podejmowane na rzecz naszej wspólnoty lokalnej. Miniony rok był czasem intensywnej pracy, konsekwentnej realizacji rozpoczętych inwestycji oraz podejmowania nowych wyzwań rozwojowych.

W 2025 roku kontynuowaliśmy i realizowaliśmy szereg istotnych przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych, służących poprawie jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianiu potencjału Gminy Sawin. Do najważniejszych należały m.in. modernizacja oczyszczalni ścieków i ujęcia wody w Sawinie, budowa wodociągów na terenach niezwodociagowanych, realizacja inwestycji drogowych, rozwój infrastruktury sportowej i rowerowej, a także działania związane z bezpieczeństwem mieszkańców, ochroną środowiska oraz rozwojem usług społecznych. Istotnym elementem działań było również skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych, dzięki którym możliwa była realizacja wielu ważnych zadań dla naszej gminy.

Rok 2025 był również czasem ważnych działań planistycznych i strategicznych. Uchwalona została Strategia Rozwoju Gminy Sawin, wyznaczająca kierunki rozwoju samorządu na kolejne lata. Kontynuowano także prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji oraz Planem Ogólnym Gminy. Dokumenty te mają kluczowe znaczenie dla dalszego, zrównoważonego rozwoju naszej gminy i stworzą realne możliwości skutecznego ubiegania się o środki zewnętrzne na realizację przyszłych inwestycji i przedsięwzięć służących mieszkańcom.

Raport obrazuje nie tylko stan finansów, inwestycji czy działalności jednostek organizacyjnych, ale przede wszystkim pokazuje codzienną pracę wielu osób zaangażowanych w rozwój naszej gminy. To efekt współpracy samorządu, pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych, radnych, sołtysów, organizacji społecznych oraz mieszkańców.

Serdecznie dziękuję Radzie Gminy Sawin za współpracę i odpowiedzialne decyzje, pracownikom Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych za zaangażowanie i rzetelną pracę, a wszystkim mieszkańcom za aktywność, zaufanie i troskę o naszą wspólnotę. Wierzę, że wspólnym wysiłkiem konsekwentnie budujemy Gminę Sawin nowoczesną, bezpieczną i przyjazną mieszkańcom – gminę, która rozwija się odpowiedzialnie, z myślą o przyszłych pokoleniach.

Z wyrazami szacunku

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka Gminy Sawin	1
1.1. Demografia.....	3
1.2. Przedsiębiorczość.....	4
2. Samorząd Gminy Sawin	5
2.1. Administracja urzędu i jednostek organizacyjnych.....	11
3. Finanse Gminy Sawin w 2025 r.	12
3.1. Dochody i wydatki	13
3.2. Stan zadłużenia	19
3.3. Pozyskane środki zewnętrzne	21
4. Podatki lokalne w 2025 r.	23
5. Inwestycje.....	25
5.1. Zadania inwestycyjne zakończone w 2025 r.....	25
5.2. Zadania inwestycyjne realizowane w 2025 r.....	26
5.3. Zadania inwestycyjne rozpoczęte w 2025 r.....	27
6. Dokumenty strategiczne i planistyczne.....	29
7. Sprawy komunalne	32
7.1. Mienie komunalne.....	32
7.2. Odpady komunalne.....	35
7.3. Inne zadania.....	41
7.3.1. Ochrona środowiska.....	41
7.3.2. Program „Czyste powietrze”.....	42
7.3.3. Azbest.....	43
7.3.4. Scalenia.....	44
8. Oświata.....	45
8.1. Organizacja szkół.....	45
8.2. Kadra i system doskonalenia zawodowego.....	46
8.3. Realizacja zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół	47
9. Pozostałe zadania publiczne.....	52
9.1. Ochrona przeciwpożarowa	52
9.2. Bezpieczeństwo publiczne	55

9.3. Zadania obronne	56
10. Fundusz sołecki	58
11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	60
12. Spółdzielnia Socjalna Sawin.....	62
13. Działalność jednostek organizacyjnych Gminy Sawin	66
13.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie.....	66
13.2. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie	71
13.3. Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”	74
13.4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie	76
13.5. Świetlica Socjoterapeutyczna w Sawinie.....	79
13.6. Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie	82
13.7. Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie.....	85
14. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	89
15. Podsumowanie.....	92
16. Spis rycin.....	93

ZASTOSOWANE SKRÓTY W OPRACOWANIU:

1. **WTZ**- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie.
2. **GOPS**- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie.
3. **ŚDS**- Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie.
4. **GOK**- Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie.
5. **ŚS**- Świetlica Socjoterapeutyczna w Sawinie.
6. **GKRPA**- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie.
7. **KGW**- Koło Gospodyń Wiejskich.
8. **RTGS**- Regionalne Towarzystwo Gminy Sawin.
9. **PSZOK**- Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Malinówce,
10. **PUP**- Powiatowy Urząd Pracy,
11. **OSP**- Ochotnicza Straż Pożarna,
12. **GPR**- Gminny Program Rewitalizacji,
13. **MPZP**- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY SAWIN

Herb Rawicz, będący herbem Gminy Sawin, przypominający o miejskiej genezie gminy.

Logo Gminy Sawin, nawiązujące do żółwia błotnego, wprowadzone Zarządzeniem Nr 51a/2014 Wójta Gminy Sawin z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Księgi Znaków i Systemu Identyfikacji Wizualnej Gminy Sawin.

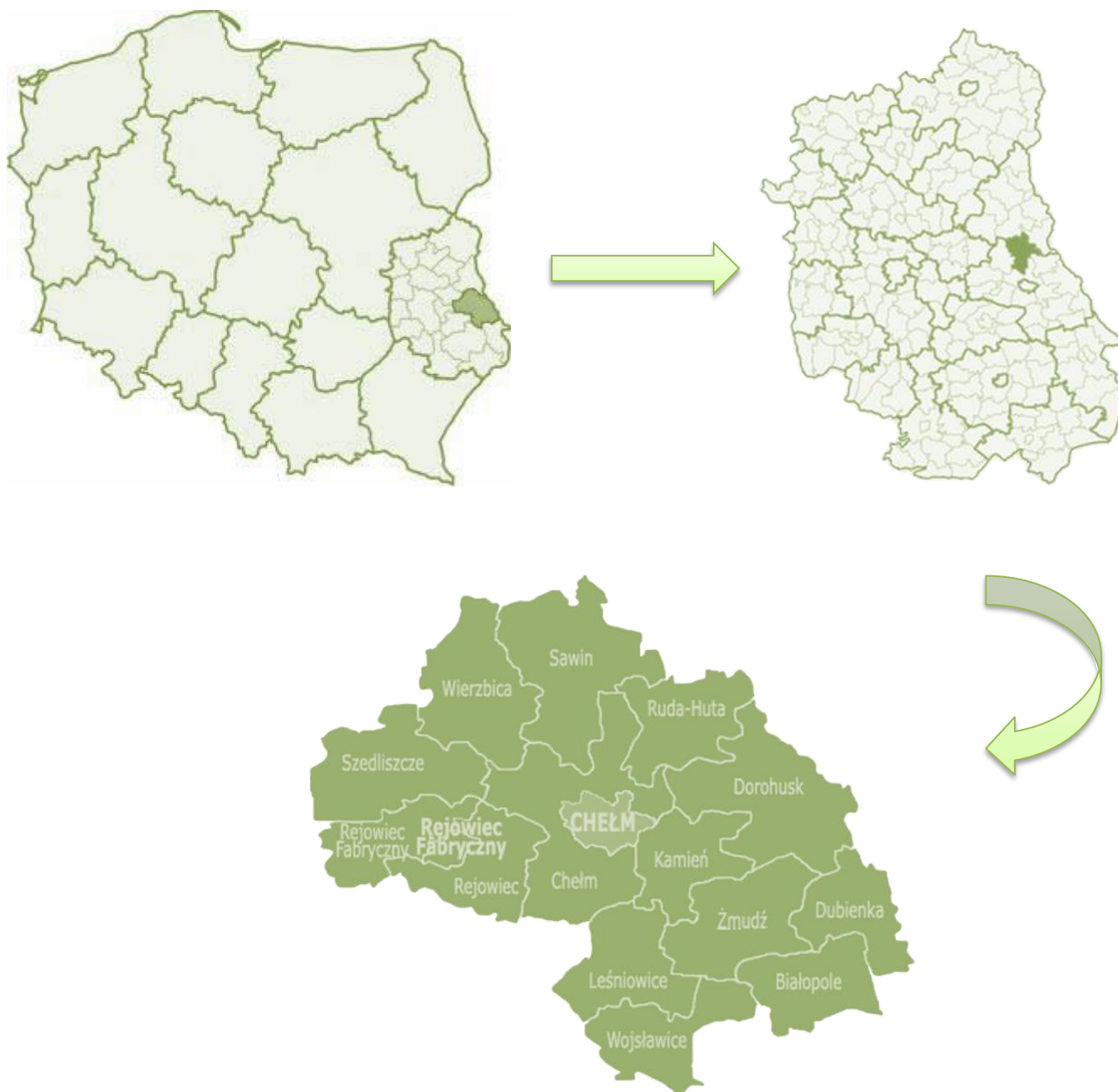
Ryc. 1 Herb Rawicz i Logo Gminy Sawin.

Gmina Sawin to jednostka administracyjna położona we wschodniej części kraju, w województwie lubelskim, w powiecie chełmskim. Siedzibą gminy jest miejscowość Sawin, która ma wielowiekową historię sięgającą czasów średniowiecza. Leży około 19 km na północ od Chełma oraz około 74 km na wschód od Lublina. Gmina położona jest w strefie przygranicznej – stosunkowo blisko granicy z Ukrainą (ok. 40 km od przejścia w Dorohusku). Graniczy z gminami: Hańsk, Ruda-Huta, Wola Uhruska, Wierzbica oraz Chełm.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 812 (łącząca m.in. Chełm i Włodawę), co sprzyja komunikacji i rozwojowi transportu. Przez obszar gminy płyną dwie rzeki Uherka i Lepitucha oraz tereny bagienne i łąkowe. Część obszaru gminy znajduje się w pobliżu Poleskiego Parku Narodowego i Polesia Lubelskiego – regionu znanego z dzikiej przyrody. Gmina Sawin ma spokojny, typowo wschodniopolski charakter – dużo lasów, łąk i mało przemysłu.

Znaczącą powierzchnię Gminy Sawin zajmują lasy, które stanowią ważny element lokalnego krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego. Grunty leśne położone są głównie w zasięgu Nadleśnictwa Sobibór oraz Nadleśnictwa Chełm. Kompleksy leśne należą do obszaru Polesia Lubelskiego i wyróżniają się dużą różnorodnością przyrodniczą oraz wysokimi walorami krajobrazowymi. Nadleśnictwa Sobibór i Chełm prowadzą gospodarkę leśną zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, łącząc ochronę przyrody z pozyskiwaniem drewna i odnowieniem drzewostanów. Dzięki temu grunty leśne Gminy Sawin zachowują swoje walory środowiskowe i krajobrazowe.

Gmina Sawin jest gminą wiejską o rozproszonej zabudowie i niewielkiej gęstości zaludnienia. Aktualnie wskaźnik ten wynosi 27 osób na km² i jest to niska gęstość zaludnienia, typowa dla gmin wiejskich o charakterze rolniczym, z rozproszoną zabudową.

Ryc. 2 Położenie terytorialne Gminy Sawin.

Struktura administracyjna oraz liczba miejscowości świadczą o zróżnicowanym charakterze gminy i konieczności zapewnienia mieszkańcom dostępu do usług publicznych na rozległym obszarze. Potencjał gminy opiera się zarówno na walorach przestrzennych i środowiskowych, jak i aktywności lokalnej społeczności.

Dane demograficzne pokazują względnie zrównoważoną liczbę kobiet i mężczyzn, co stanowi korzystną podstawę dla dalszego rozwoju społecznego i gospodarczego gminy.

Gmina Sawin to:

- **18 700 ha** powierzchni
- **27** obrębów ewidencyjnych
- **26** miejscowości
- **18** sołectw
- **5 162** mieszkańców
- **2 561** kobiet
- **2 601** mężczyzn
- **185** osób bezrobotnych
- **27 os/km²** gęstość zaludnienia

Ryc. 3 Najważniejsze dane o Gminie Sawin, stan na koniec 2025 r.

1.1. Demografia

Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców Gminy Sawin ulega systematycznemu spadkowi. Liczba ludności na koniec 2025 r. w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 43 osób, z poziomu 5 205 mieszkańców w 2024 r. do liczby 5 162 na koniec 2025 r. W 2025 r. odnotowano 37 urodzeń (33 w 2024 r.) i 52 zgony (59 w 2024 r.). Z danych Urzędu Stanu Cywilnego w Sawinie wynika, że 51 osób wstąpiły w związek małżeński, natomiast 23 rozwiązało swoje małżeństwa poprzez rozwód. Liczbę mieszkańców z podziałem na poszczególne miejscowości, według stanu na koniec 2024 r. i 2025 r. przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Miejscowość	Liczba mieszkańców		
		2024 r.	2025 r.	Rotacja
1.	Aleksandrówka	54	52	↓
2.	Bachus	135	134	↓
3.	Bukowa Mała	178	178	=
4.	Bukowa Wielka	428	418	↓
5.	Chutcze	185	187	↑
6.	Czułczyce	352	351	↓
7.	Czułczyce Małe	74	79	↑
8.	Czułczyce - Kolonia	231	231	=
9.	Hredków	42	41	↓
10.	Krobonosz	121	123	↑
11.	Krobonosz - Kolonia	42	40	↓
12.	Łowcza	84	83	↓
13.	Łowcza - Kolonia	80	79	↓
14.	Łukówek	251	244	↓
15.	Malinówka	69	68	↓

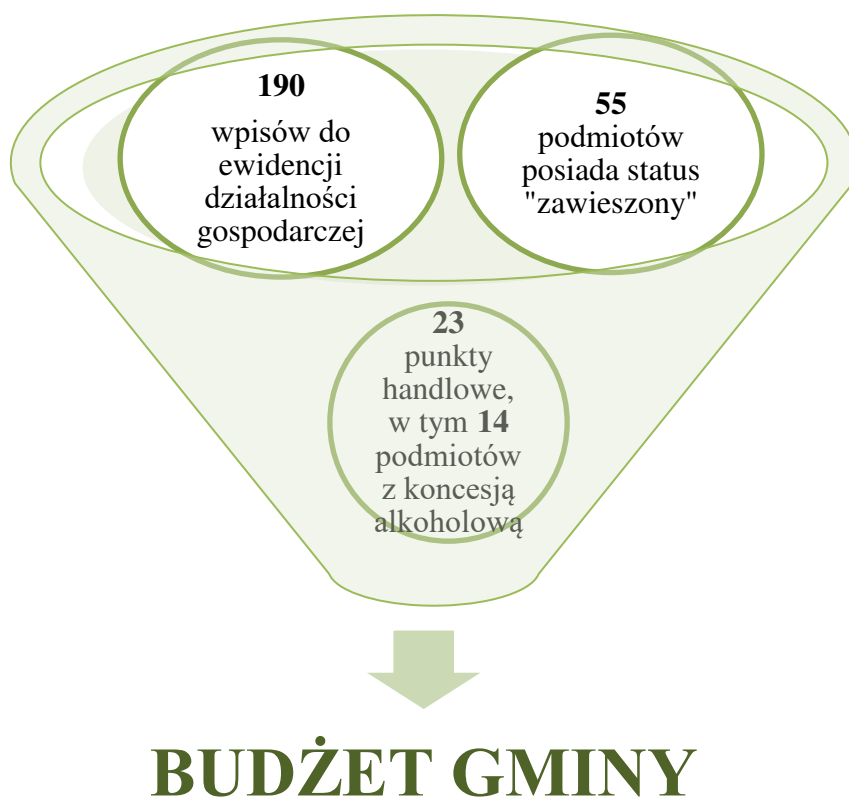

16.	Petryłów	90	90	=
17.	Podpakule	81	82	↑
18.	Przysiółek	39	39	=
19.	Radzanów	46	45	↓
20.	Sajczyce	167	169	↑
21.	Sawin	2 119	2095	↓
22.	Serniawy	94	90	↓
23.	Serniawy - Kolonia	20	20	=
24.	Średni Łan	49	50	↑
25.	Tomaszówka	69	70	↑
26.	Wólka Petryłowska	105	104	↓
SUMA:		5 205	5 162	↓ 43

Ryc. 4 Liczba mieszkańców z podziałem na miejscowości w Gminie Sawin.

1.2. Przedsiębiorczość

W 2025 r. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zarejestrowanych było 190 wpisów dotyczących Gminy Sawin jako głównego miejsca wykonywania działalności, z czego 55 posiadało status zawieszony. W analizowanym okresie odnotowano 7 nowych rejestracji działalności gospodarczej (w 2024 r. – 14) oraz 9 likwidacji (w 2024 r. – 15). Struktura branżowa wskazuje na dominację podmiotów działających w sektorze budowlanym oraz mechaniki pojazdowej.

Ryc. 5 Przedsiębiorczość Gminy Sawin w 2025 r.

Na terenie gminy funkcjonowały 23 punkty handlowe, w tym 14 prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. W 2025 r. wydano zezwolenia na sprzedaż alkoholu dla dwóch nowych podmiotów, natomiast jeden podmiot zakończył działalność i wygasił posiadane zezwolenie. Dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 117 637,51 zł. Dodatkowo z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach o pojemności do 300 ml („małpek”) uzyskano 20 192,95 zł. Środki te przeznaczono na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Dane wskazują na spowolnienie dynamiki zakładania nowych działalności gospodarczych w porównaniu do roku poprzedniego, przy jednoczesnym spadku liczby likwidacji. Utrzymująca się przewaga działalności w branży budowlanej i mechaniki pojazdowej świadczy o lokalnym charakterze gospodarki. Stabilny poziom liczby punktów sprzedaży alkoholu oraz wzrost dochodów z tego tytułu zapewnia gminie środki na realizację działań profilaktycznych.

2. SAMORZĄD GMINY SAWIN

Rada Gminy Sawin wybrana w wyborach w dniu 7 kwietnia 2024 r. rozpoczęła IX kadencję od momentu złożenia ślubowania, które odbyło się podczas sesji inauguracyjnej w dniu 6 maja 2024 r. W trakcie kadencji Radny Kamil Łubkowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji radnego i postanowieniem Komisarza Wyborczego w Chełmie z dnia 19 sierpnia 2025 r. stwierdzono wygaśnięcie mandatu. W dniu 16 listopada 2025 r. w wyniku wyborów uzupełniających na Radnego Rady Gminy Sawin został wybrany Zbigniew Mazurek, który na sesji Rady Gminy w dniu 24 listopada 2025 r. złożył ślubowanie i rozpoczął pełnienie funkcji. Liczba radnych na koniec 2025 r. wyniosła 15, zgodnie z poniższą tabelą.

IX Kadencja Rady Gminy Sawin		
1.	Teresa Krzeszczyk	Przewodnicząca Rady Gminy
2.	Krzysztof Żuk	Wiceprzewodniczący Rady Gminy
3.	Jakub Jaglewicz	Wiceprzewodniczący Rady Gminy
4.	Piotr Baran	Radny Gminy
5.	Karolina Białkowska	Radna Gminy
6.	Bartłomiej Dragan	Radny Gminy
7.	Łukasz Dyczkowski	Radny Gminy
8.	Eugeniusz Gumienik	Radny Gminy
9.	Małgorzata Kędzierawska	Radna Gminy
10.	Zbigniew Krzanowski	Radny Gminy
11.	Kamil Łubkowski*/Zbigniew Mazurek**	Radny Gminy
12.	Ryszard Skimina	Radny Gminy
13.	Tomasz Sutryk	Radny Gminy
14.	Anna Woch	Radna Gminy
15.	Marlena Zieleźnik	Radna Gminy

Ryc. 6 Skład IX Kadencji Rady Gminy Sawin.

*mandat sprawowany do 19 sierpnia 2025 r.

**mandat sprawowany od 24 listopada 2025 r.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Rada gminy jest zatem podstawowym organem stanowiącym i kontrolnym wspólnoty samorządowej.

Do najważniejszych kompetencji rady gminy należy w szczególności: uchwalanie statutu gminy, który określa jej ustrój wewnętrzny, uchwalanie budżetu gminy oraz kontrola jego wykonania, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat lokalnych w granicach określonych ustawami, a także uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz programów gospodarczych i rozwojowych. Rada gminy podejmuje również decyzje w innych istotnych sprawach dotyczących funkcjonowania gminy, mających wpływ na życie jej mieszkańców.

Rada gminy oraz radni pełnią kluczową rolę w realizacji zasady samorządności, zapewniając mieszkańcom realny wpływ na sprawy publiczne na poziomie lokalnym.

Zgodnie z zapisami statutowymi Rada Gminy powołuje 4 komisje stałe, a mianowicie: Komisję Rewizyjną, Komisję Budżetową, Komisję Kultury, Oświaty, Sportu i Zdrowia oraz Komisję Skarg, Wniosków i Petycji. W 2025 r. komisje rady pracowały według poniższego składu.

IX Kadencja Rady Gminy Sawin	
Komisja Rewizyjna	Anna Woch *
	Karolina Białkowska
	Zbigniew Krzanowski
	Eugeniusz Gumienik
	Łukasz Dyczkowski
Komisja Budżetowa	Krzysztof Żuk *
	Bartłomiej Dragan
	Ryszard Skimina
	Tomasz Sutryk*
Komisja Kultury, Oświaty, Sportu i Zdrowia	Małgorzata Kędzierawska
	Ryszard Skimina
	Jakub Jaglewicz
	Marlena Zieleźnik *
Komisja Skarg, Wniosków i Petycji	Piotr Baran
	Kamil Łubkowski do 19 sierpnia 2025 r.
	Zbigniew Mazurek od 29 stycznia 2026 r.

Ryc. 7 Skład komisji stałych IX Kadencji Rady Gminy Sawin.

* przewodniczący komisji

Komisje Rady Gminy Sawin mają istotny wpływ na politykę gminy oraz ostateczny kształt podejmowanych uchwał, ponieważ na swoich posiedzeniach prowadzą szczegółowe analizy, dyskusje oraz opiniowanie projektów uchwał przed ich rozpatrzeniem na sesji Rady Gminy. W praktyce Rada Gminy, opierając się na wynikach prac komisji, podejmowała w 2025 r. kluczowe dla funkcjonowania gminy decyzje.

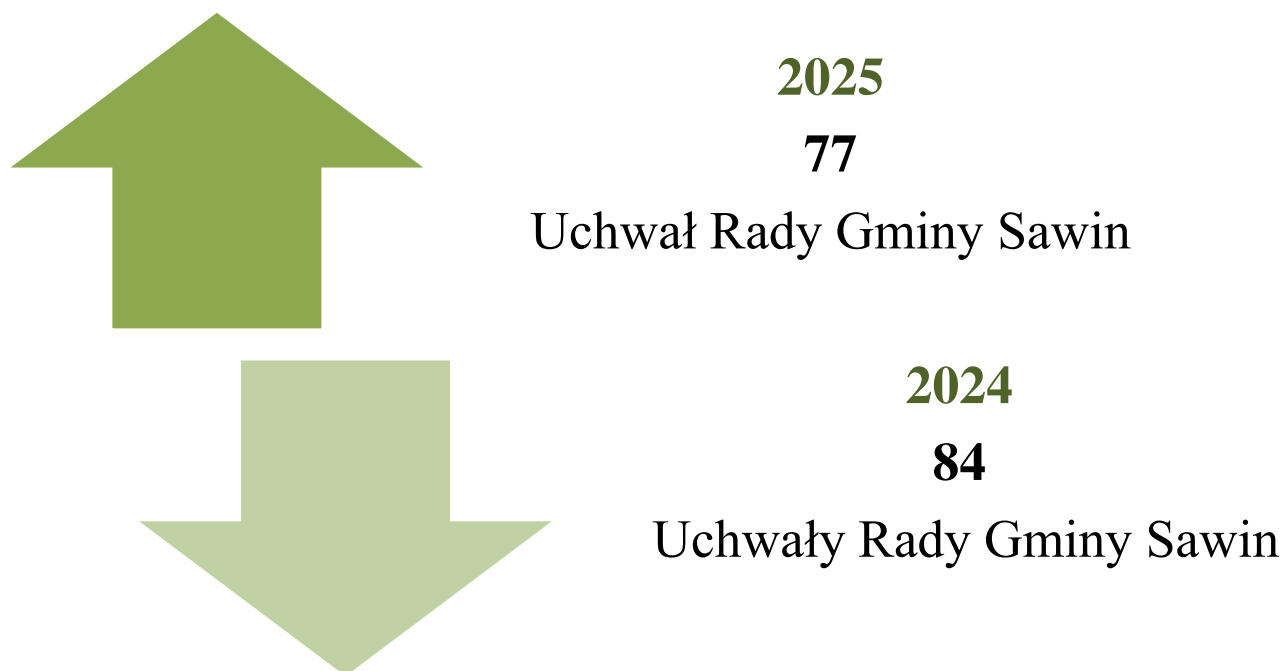

Kompetencje komisji statutowych Rady Gminy obejmują w szczególności:

- opiniowanie projektów uchwał kierowanych pod obrady Rady Gminy,
- analizę i kontrolę realizacji budżetu gminy oraz opiniowanie zmian w budżecie,
- rozpatrywanie spraw dotyczących inwestycji gminnych, infrastruktury technicznej oraz gospodarki komunalnej,
- opiniowanie zagadnień związanych z oświatą, kulturą, sportem i polityką społeczną,
- analizę spraw dotyczących ochrony środowiska i zagospodarowania przestrzennego,
- wspieranie działań w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy,
- inicjowanie oraz opiniowanie działań o charakterze rozwojowym i strategicznym dla gminy.

Dzięki realizacji tych zadań komisje stanowią istotne ogniwo procesu decyzyjnego, zapewniając merytoryczne przygotowanie spraw przed ich rozpatrzeniem przez Radę Gminy.

Uchwały podejmowane w gminie to oficjalne decyzje organu stanowiącego, czyli rady gminy. Mają charakter wiążący i stanowią podstawę do działania wójta.

Rys. 8 Liczba podjętych Uchwał Rady Gminy Sawin w 2024 r. i 2025 r.

W raportowanym okresie podjęto 77 uchwał, czyli o 7 mniej niż w 2024 r. (84 uchwały). Wszystkie uchwały przyjęte w 2025 r. można podzielić na kilka głównych kategorii, zgodnie z przedstawionym zestawieniem.

L.p.	Kategoria uchwał	Liczba podjętych uchwał w 2025 r.
1.	Uchwały w sprawie zmian w budżecie gminy na 2025 r.	13
2.	Uchwały w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej.	12
3.	Uchwały z zakresu planowania przestrzennego.	7
4.	Uchwały dotyczące Rady Gminy i Wójta.	9
5.	Uchwały podatkowe.	2
6.	Uchwały dotyczące przyjęcia programów.	6
7.	Gospodarka nieruchomościami i mieniem gminy.	1
8.	Inne, np. w sprawie: - wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz przyjęcia regulaminu określającego zasady prowadzenia tego handlu; - szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior+” „PRZYSTAN” w Sawinie; - przystąpienia do stowarzyszenia Związek Gmin Lubelszczyzny; - wyrażenia zgody na pokrycie części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi; - zasad i warunków używania herbu oraz flagi Gminy Sawin; - przystąpienia Gminy Sawin do realizacji Projektu partnerskiego pt.: „Lubelskie bez azbestu” w ramach Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 oraz zabezpieczenia wkładu własnego; - nadania nazwy ulicy „Wspólna” w miejscowości Sawin na działkach ewidencyjnych nr 114/105 i 114/132 obrębu Sawin; - ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych oraz kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Sawin; - przejęcia od Wojewody Lubelskiego przez Gminę Sawin zadania z zakresu administracji rządowej pn. „Odnowa mogiły wojennej ofiar hitleryzmu w miejscowości Krobonosz”;	27

- ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych będących w zarządzie Gminy Sawin na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.	
--	--

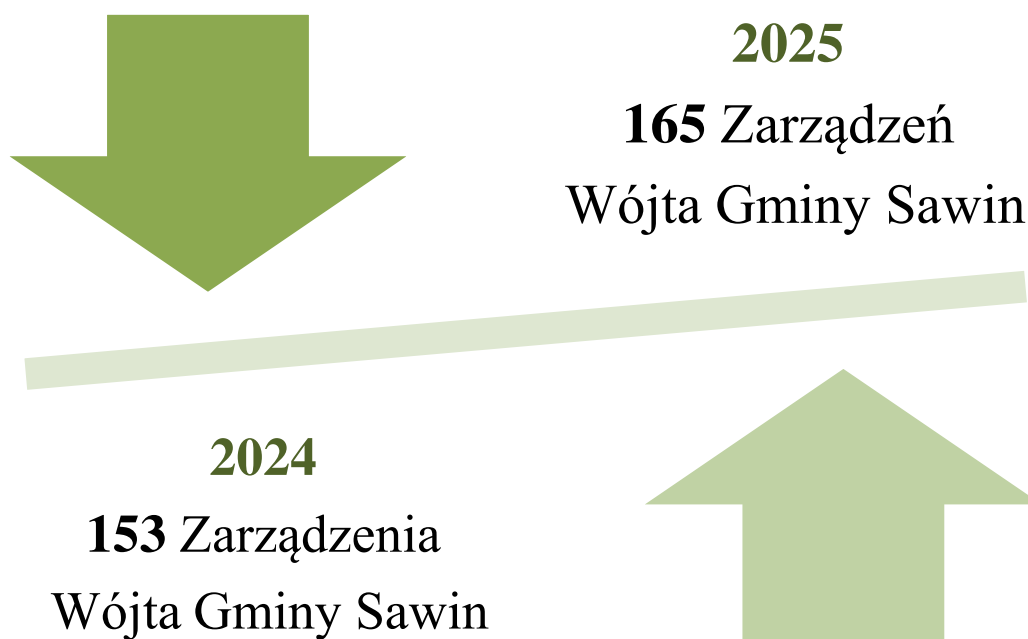
Rys. 9 Uchwały Rady Gminy Sawin podjęte w 2025 r.

Od 6 maja 2024 r. funkcję Wójta Gminy Sawin pełni Agnieszka Dąbrowska. Wójt stanowi organ wykonawczy gminy i jest odpowiedzialny za realizację polityki samorządowej oraz bieżące zarządzanie sprawami wspólnoty lokalnej. Do podstawowych kompetencji Wójta Gminy należy w szczególności:

- wykonywanie uchwał rady gminy oraz realizacja zadań gminy wynikających z przepisów prawa,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- kierowanie bieżącymi sprawami gminy oraz organizacja pracy Urzędu Gminy Sawin,
- reprezentowanie gminy na zewnątrz.

Wójt wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy Sawin, który stanowi aparat pomocniczy administracji samorządowej. Jako kierownik urzędu sprawuje również zwierzchnictwo służbowe nad pracownikami urzędu oraz nad kierownikami gminnych jednostek organizacyjnych.

Wójt gminy wykonuje zadania organu wykonawczego i w ramach swoich kompetencji podejmuje zarządzenia. Są to akty o charakterze wewnętrznym i organizacyjnym, które służą przede wszystkim sprawnemu funkcjonowaniu urzędu gminy oraz realizacji zadań publicznych. Zarządzenia wójta mogą dotyczyć m.in. organizacji pracy urzędu, gospodarowania mieniem gminy czy wdrażania uchwał rady gminy. Dzięki nim wójt zapewnia bieżące i efektywne zarządzanie sprawami gminy. Są to obligatoryjne formy działania wójta. W 2025 r. zostało wydanych 165 Zarządzeń Wójta Gminy Sawin i ich liczba była wyższa o 12 w stosunku do roku poprzedniego (153 w 2024 r.).

Rys. 10 Liczba wydanych Zarządzeń Wójta Gminy Sawin w 2024 r. i 2025 r.

L.p.	Kategoria zarządzeń	Liczba wydanych zarządzeń w 2025 r.
1.	Zarządzenia w sprawie zmian w budżecie gminy na 2025 r.	29
2.	Zarządzenia w sprawie wprowadzenia zmian w Planie Finansowym Urzędu Gminy Sawin.	35
3.	Zarządzenia w sprawie powołania komisji odbiorowych lub innych niezbędnych komisji.	26
4.	Zarządzenia w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydatów na wolne stanowiska urzędnicze lub regulaminu naboru.	12
5.	Zarządzenia wewnętrzne regulujące pracę urzędu.	17
6.	Zarządzenia w sprawie kredytów i pożyczek.	9
7.	Zarządzenia dotyczące organizacji wyborów.	2
8.	Inne, np. w sprawie: - wynajmu pojazdów gminnych; - przeprowadzenia inwentaryzacji sprzętu obrony cywilnej w Urzędzie Gminy Sawin; - ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w roku 2025; - tworzenia zespołu zastępczych miejsc szpitalnych na potrzeby obronne państwa na terenie Gminy Sawin; - zasad (polityki) rachunkowości; - ustalenia minimalnych stawek czynszu za dzierżawę gruntów rolnych stanowiących własność Gminy Sawin; - przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Sawin w sprawie przyjęcia rocznego programu współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 rok; - organizacji akcji kurierskiej na terenie gminy Sawin.	35

Rys. 11 Zarządzenia Wójta Gminy Sawin wydane w 2025 r.

2.1. Administracja urzędu i jednostek organizacyjnych

Wójt Gminy jest także kierownikiem jednostki, tj. Urzędu Gminy Sawin, w którym na koniec 2025 r. zatrudnionych było **55 pracowników**, natomiast w roku **poprzednim 56**. Strukturę zatrudnienia z podziałem na poszczególne kategorie stanowisk w ujęciu dwuletnim przedstawia poniższa tabela.

	Stanowiska kierownicze	Stanowiska urzędnicze	Stanowiska pomocnicze	Pracownicy obsługi	Pracownicy zatrudnieni z PUP
2025 r.	10	23	3	16	3
2024 r.	10	23	3	15	5

Ryc. 12 Zatrudnienie w Urzędzie Gminy Sawin w latach 2024 - 2025.

Ryc. 13 Wykształcenie stanowisk urzędniczych w Urzędzie Gminy Sawin w 2025 r.

Struktura wykształcenia pracowników urzędu wskazuje na wysoki poziom kompetencji kadry administracyjnej. Zdecydowaną większość zatrudnionych stanowią osoby z wykształceniem wyższym II stopnia – 25 osób, natomiast 5 pracowników posiada wykształcenie wyższe I stopnia. Oznacza to, że kadra urzędnicza posiada duży potencjał merytoryczny oraz odpowiednie przygotowanie do realizacji zadań administracyjnych i obsługi mieszkańców. Urząd dysponuje stabilną i dobrze wykwalifikowaną kadrą.

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej	Liczba zatrudnionych pracowników
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie	16
2.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie	14
3.	Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”	3
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie	8
5.	Świetlica Socjoterapeutyczna w Sawinie	5
6.	Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie	3
7.	Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie	3
8.	Zespół Szkół w Sawinie	52

Ryc. 14 Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych Gminy Sawin w 2025 r.

3. FINANSE GMINY SAWIN W 2025 R.

Polityka finansowa Gminy Sawin realizowana była w oparciu o uchwałę budżetową, corocznie uchwalaną przez Radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków.

Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o zadania inwestycyjne jednoroczne.

Budżet Gminy Sawin na 2025 r. został uchwalony Uchwałą Nr X/59/24 Rady Gminy Sawin z dnia 13 grudnia 2024 r. W budżecie zaplanowano dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu na następującym poziomie:

Dochody budżetu łącznie wyniosły **49 903 037,75 zł**, w tym:

- dochody bieżące: 33 834 640,30 zł, w tym: na zadania zlecone 3 625 519,00 zł
- dochody majątkowe: 16 068 397,45 zł.

Wydatki budżetu łącznie wyniosły **55 382 267,75 zł**, w tym:

- wydatki bieżące: 32 618 293,53 zł, w tym na zadania zlecone 3 625 519,00 zł
- wydatki majątkowe 22 763 974,22 zł,

Planowany wynik wykonania budżetu:

- przychody budżetu: 7 095 356,00 zł,
- rozchody budżetu: 1 616 126,00 zł.

W trakcie 2025 r. wprowadzono stosownymi uchwałami Rady Gminy Sawin i zarządzeniami Wójta Gminy Sawin zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu gminy w związku ze zmianami w dotacjach celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami, w tym w zakresie pomocy społecznej, świadczeń wychowawczych, edukacji, bieżących zmian kwot dot. zadań własnych gminy, pozyskania dofinansowania ze środków z budżetu Unii Europejskiej, środki otrzymane z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy.

Po dokonanych zmianach w budżecie gminy plany na 31.12.2025 r. przedstawiały się następująco:

Dochody budżetu łącznie wyniosły **53 055 024,09 zł**, w tym:

- dochody bieżące: 38 690 057,11 zł, w tym: dochody na zadania zlecone 5 903 195,13 zł,
- dochody majątkowe: 14 364 966,98 zł,

Wydatki budżetu łącznie wyniosły **57 222 518,09 zł**, w tym:

- wydatki bieżące łącznie: 37 863 581,99 zł, w tym: wydatki na zadania zlecone 5 903 195,13 zł,
- wydatki majątkowe: 19 358 936,10 zł.

Planowane dochody w 2025 r. zrealizowano w 85,85%, wydatki w 83,38%, przychody w 77,83%, rozchody w 99,86%.

3.1. Dochody i wydatki

Ogólna kwota dochodów zaplanowanych w 2025 r. w wysokości 53 055 024,09 zł, została zrealizowana w kwocie 45 548 125,77 zł, co stanowi 85,85% rocznych dochodów. Ze zrealizowanej sumy dochodów na dochody majątkowe i inwestycyjne przypada kwota 7 463 586,21 zł, co stanowi 51,96% planowanych dochodów majątkowych. Dochody związane z wykonaniem zadań bieżących zamknęły się kwotą 38 084 539,50 zł, co stanowi 98,43% planowanych dochodów bieżących na 2025 r. Z sumy zrealizowanych dochodów bieżących kwota 5 895 334,32 zł wykorzystana została na sfinansowanie zadań zleconych. Poniższe zestawienie przedstawia realizację planu dochodów sklasyfikowaną wg działów klasyfikacji budżetowej.

Realizację planu dochodów w 2025 r. przedstawia poniższa tabela:

Dział	Nazwa działu	Plan dochodów po zmianach [zł]	Dochody wykonane na 31.12.2025 [zł]	Wykonanie [%]
010	Rolnictwo i łowiectwo	6 958 978,40	6 433 863,67	92,45
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	291 300,00	271 911,01	93,34
600	Transport i łączność	3 122 124,46	1 152 377,67	36,91
700	Gospodarka mieszkaniowa	760 820,00	460 107,93	60,48
720	Informatyka	131 382,50	130 904,40	99,64
750	Administracja publiczna	229 541,06	434 782,96	189,41
751	Urzędy naczelnych organów	96 200,00	95 685,00	99,46
752	Obrona narodowa	379 816,00	355 609,63	93,63
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 110,00	2 103,94	99,71

756	Dochody osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	13 663 633,66	13 417 967,82	98,20
758	Różne rozliczenia	13 819 688,73	13 819 688,73	100,00
801	Oświata i wychowanie	615 128,88	524 222,01	85,22
852	Pomoc społeczna	2 144 523,52	2 124 520,34	99,07
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	193 981,60	188 214,50	97,03
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	137 475,00	137 475,00	100,00
855	Rodzina	3 442 331,05	3 341 118,34	97,06
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 768 843,73	1 308 951,72	74,00
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 376 127,65	1 348 621,10	98,00
926	Kultura fizyczna	3 921 017,85	0,00	0,00
RAZEM:		53 055 024,09	45 548 125,77	85,85

Ryc. 15 Realizacja planu dochodów w 2025 r.

Gmina Sawin uzyskała dochody z tytułu sprzedaży mienia gminy, tj.:

- działki ewidencyjnej nr 252 o pow. 0,14 ha w Czułczycach Dużych – za cenę netto 7 189,47 zł.
- działki ewidencyjnej nr 1478/1 pow. 0,50 ha w Sawinie – za cenę netto 26 260,00 zł.

Ogólna kwota wydatków zaplanowana na 2025 r. w wysokości 57 222 518,09 zł została zrealizowana w kwocie 47 710 544,37 zł, co stanowi 83,38% planowanych wydatków. Ze zrealizowanej sumy na wydatki majątkowe i inwestycyjne przypada kwota 10 968 242,34 zł, co stanowi 56,66% planowanych wydatków majątkowych na 2025 r.

Wydatki związane z wykonaniem zadań bieżących zamknęły się kwotą 36 742 302,03 zł, które stanowią 97,04% planowanych wydatków bieżących na 2025 r. Z sumy zrealizowanych wydatków bieżących kwota 5 895 334,32 zł wykorzystana została na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Zrealizowana suma wydatków bieżących obejmuje:

- wynagrodzenia i składki **15 930 564,33 zł**
- wydatki na realizację zadań statutowych **8 693 697,81 zł**
- dotacje z budżetu gminy **7 440 125,94 zł**
- świadczenia na rzecz osób fizycznych **4 103 417,07 zł**
- obsługa długu **516 094,12 zł**
- wydatki na programy finansowane z udziałem środków
o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych **58 402,76 zł**

Szczegółowa realizacja planu wydatków została przedstawiona w sprawozdaniu z wykonania budżetu, udostępniona na stronie internetowej Gminy Sawin wg poniższego:

Realizacja planu wydatków w 2025 r. wg działów:

Dział	Nazwa działu	Plan wydatków po zmianach [zł]	Wydatki wykonane na 31.12.2025 [zł]	Wykonanie planu [%]
010	Rolnictwo i łowiectwo	9 311 382,62	8 675 800,37	93,17
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	171 970,00	146 383,19	85,12
600	Transport i łączność	4 372 471,18	1 733 278,21	39,64
700	Gospodarka mieszkaniowa	758 343,45	542 473,28	71,53
710	Działalność usługowa	129 215,00	113 802,31	88,07
720	Informatyka	131 383,50	96 506,20	73,45
750	Administracja publiczna	7 117 225,51	6 992 509,31	98,25
751	Urzędy naczelnych organów	96 200,00	95 685,00	99,46
752	Obrona narodowa	379 816,00	355 609,63	93,63
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	294 656,00	286 660,47	97,29
757	Obsługa długu publicznego	520 000,00	516 094,12	99,25
801	Oświata i wychowanie	15 313 056,44	14 955 992,65	97,67
851	Ochrona zdrowia	145 611,61	143 520,27	98,56
852	Pomoc społeczna	4 467 164,50	4 318 188,60	96,67
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	243 514,80	236 305,92	97,04
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	234 299,42	232 214,90	99,12
855	Rodzina	3 593 953,05	3 561 711,6	99,10
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 487 410,98	1 965 530,56	79,02
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 405 481,77	2 324 790,02	96,65
926	Kultura fizyczna	5 049 363,26	417 460,76	8,27
RAZEM:		57 222 518,09	47 710 544,37	83,38

Ryc. 16 Realizacja planu wydatków w 2025 r.

Każdego roku ważną rolę odgrywają realizowane zadania inwestycyjne jednoroczne oraz wieloletnie. Według zawartych w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 r. Gmina Sawin zaplanowała wydatki na ten cel w kwocie 19 358 936,10 zł, rzeczywiście poniesione wydatki na ten cel zamknęły się kwotą 10 968 242,34 zł, co stanowi 56,66%.

Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne realizowane w 2025 r.

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wysokość wydatków na 2025 r. [zł]	Wykonanie planu [zł]	Wykonanie planu [%]
1.	Budowa i montaż siłowni plenerowej oraz placu street workout w miejscowości Czułczyce (fundusz sołecki)	34 338,10	34 326,00	99,96
2.	Kontener KP - 7 na PSZOK	15 000,00	11 623,50	77,49
3.	Piec konwekcyjno – parowy do kuchni w Zespole Szkół w Sawinie	40 000,00	39 551,71	98,88
4.	Zakup cysterny do przewozu wody pitnej (zabezpieczenie logistyczne i zabezpieczenie ciągłości dostaw)	170 000,00	159 592,50	93,88
5.	Zakup agregatu prądotwórczego – <i>zmiana zadania</i> (zabezpieczenie logistyczne i zabezpieczenie ciągłości dostaw)	80 000,00	80 000,00	100,00
6.	Budowa studni przy budynku GOK w miejscowości Serniawy	38 978,56	0,00	0,00
		378 316,66	325 093,71	85,93

Ryc. 17 Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne realizowane w 2025 r.

Wydatki na przedsięwzięcia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej realizowane w 2025 r.

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wysokość wydatków na 2025 r. [zł]	Wykonanie planu [zł]	Wykonanie planu [%]
1.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Sawinie	2 320 523,92	2 218 870,10	95,62
2.	Budowa wodociągów na terenach niezwodociagowanych Gminy Sawin, (Sawin, Bachus, Chutcze)	2 567 395,53	2 067 727,33	80,54
3.	Budowa ścieżki rowerowej na trasie Chełm -Włodawa	3 044 884,06	677 072,68	22,24
4.	Modernizacja ujęcia wody w Sawinie	3 062 462,61	3 054 578,99	99,74

5.	Wymiana opraw oświetleniowych w Gminie Sawin	300 811,34	81 230,00	27,00
6.	Utworzenie 56 nowych miejsc opieki w ramach programu Aktywny maluch 2022-2029 w Żłobku Samorządowym w Sawinie	33 735,00	33 735,00	100,00
7.	Budowa linii oświetlenia ulicznego w miejscowości Czulczyce Kolonia (fundusz sołecki)	25 046,62	25 045,25	99,99
8.	Przebudowa i wyposażenie budynku przedszkola w miejscowości Sawin	61 500,00	30 750,00	50,00
9.	Budowa bazy sportowo – edukacyjnej w formule zaprojektuj i wybuduj	4 866 355,16	236 332,61	4,86
10.	Rewitalizacja Gminy Sawin	40 000,00	28 000,00	70,00
11.	Budowa, przebudowa drogi Łowcza - Malinówka	60 000,00	0,00	0,00
12.	Budowa, przebudowa dróg w miejscowości Sawin	45 000,00	0,00	0,00
13.	Budowa, przebudowa dróg w miejscowości Czulczyce Kolonia	354 945,86	354 544,51	99,89
14.	Budowa drogi w miejscowości Czulczyce	6 200,00	0,00	0,00
15.	Budowa, przebudowa mostu w miejscowości Czulczyce	36 265,00	0,00	0,00
16.	Modernizacja infrastruktury wodociągowej	15 000,00	774,50	5,16
17.	Termomodernizacja Filii GOK w miejscowości Sajczyce	178 964,89	42 126,00	23,54
18.	Modernizacja infrastruktury usług integracji społecznej Gminy Sawin	119 350,00	118 869,46	99,60
19.	Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej w miejscowości Tomaszówka	39 360,00	5 412,00	13,75
20.	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ciągu pieszo – rowerowego przy ul. Kościelnej łączącego się ze ścieżką rowerową przy drodze wojewódzkiej nr 81 (sołecki)	20 000,00	17 220,00	86,10
21.	Budowa drogi 104529L Bukowa Wielka - Łukówek	36 654,00	12 300,00	33,56
22.	Budowa garażu na potrzeby OSP przy świetlicy w Łukówku	67 000,00	66 297,00	98,95
23.	Cyberbezpieczny samorząd	72 447,00	72 447,00	100,00

24.	Renowacja zabytkowego wyposażenia w kościele pod wezwaniem Wszystkich Świętych w Czulczycach - Przysiółku	397 040,38	389 255,27	98,04
25.	Remont kościoła Św. Rocha w Czulczycach – prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku.	1 005 793,82	986 072,38	98,04
26.	Przebudowa drogi gminnej nr 104530L we wsi Łukówek	50 000,00	0,00	0,00
27.	Budowa drogi gminnej nr 122259L w miejscowości Sawin, ul. Topolowa	153 884,25	124 488,55	80,90
		18 980 619,44	10 643 148,63	56,08
1.	Cyberbezpieczny samorząd	58 935,50	24 059,20	40,82

Ryc. 18 Wydatki na przedsięwzięcia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej realizowane w 2025 r.

Dotacje udzielone z budżetu gminy w 2025 r. dla jednostek

Lp.	Nazwa instytucji, zadania		Wykonanie planu dotacji [zł]	
1.	Miasto Chełm	Pomoc osobom uzależnionym	8 000,00	
		Schronisko dla zwierząt	34 176,00	
2.	Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie		587 920,54	
3.	Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie		223 935,97	
4.	Zadania z zakresu kultury fizycznej		140 000,00	
5.	OSP		14 175,00	
6.	Renowacja zabytkowego wyposażenia w kościele Wszystkich Świętych w Czulczycach - Przysiółku		389 255,27	
7.	Remont kościoła Św. Rocha w Czulczycach – prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku		986 072,38	
8.	Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator”	Bukowa Wielka	6 429 443,43	2 699 041,82
		Czulczyce		2 175 928,40
		Wólka Petryłowska		1 554 473,21
9.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sawinie		2 475,00	
Suma:			8 815 453,59	

Ryc. 19 Dotacje udzielone z budżetu gminy w 2025 r.

3.2. Stan zadłużenia

Gmina Sawin na dzień 31.12.2025 r. posiada zadłużenie z tytułu pobranych kredytów i pożyczek długoterminowych w łącznej kwocie **9 234 303,08 zł**, która stanowi 17,41% w stosunku do planowanych dochodów ogółem.

Kwota zadłużenia obejmuje:

2 174 000,00 zł

- kredyt długoterminowy w BS w Sawinie

926 004,00 zł

- kredyt długoterminowy w BOŚ w Chełmie

2 798 390,00 zł

- obligacje komunalne w Banku PEKAO S.A.

1 800 000,00 zł

- pożyczka długoterminowa w BGK

337 460,83 zł

- pożyczka długoterminowa w WFOŚiGW

1 198 448,25 zł

- pożyczka długoterminowa w WFOŚiGW

Ryc. 20 Zadłużenie Gminy Sawin na 31.12.2025 r.

Gmina w 2025 r. zaciągnęła kredyt długoterminowy w wysokości 1 800 000,00 zł, pożyczki długoterminowe w kwocie 1 569 242,41 zł oraz pożyczkę krótkoterminową spłaconą w 2025 r. w wysokości 972 365,57 zł.

Spłata zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych regulowana była na bieżąco. W związku z tym na dzień 31.12.2025 r. do całkowitej spłaty pozostała kwota 9 234 303,08 zł.

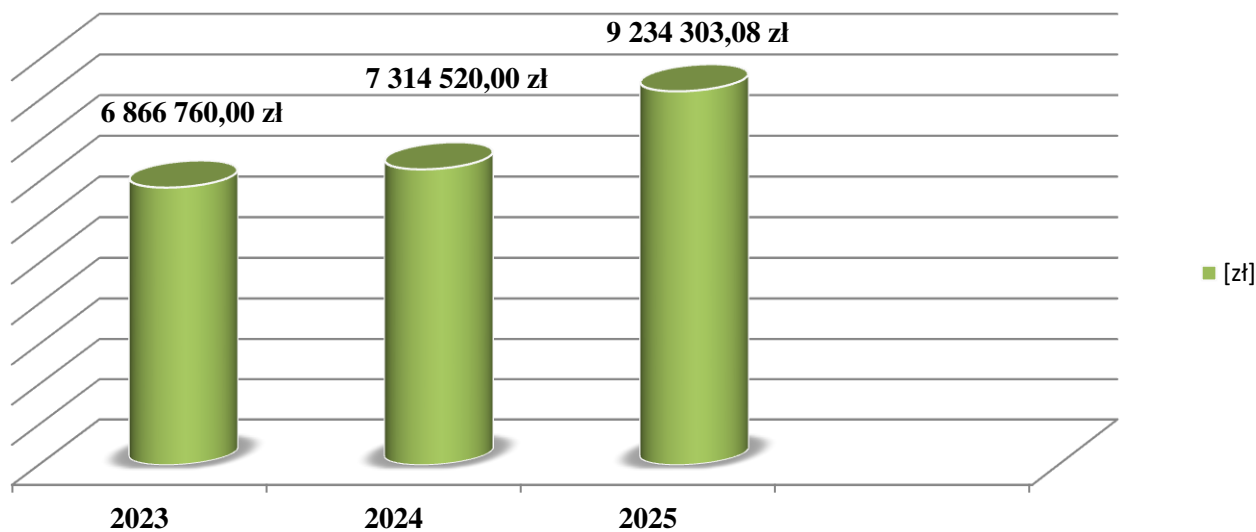
W ciągu roku spłacono również kredyty i obligacje w kwocie 2 421 824,90 zł. Gmina w roku budżetowym 2025 udzieliła także pożyczki długoterminowej Regionalnemu Towarzystwu Gminy Sawin w wysokości 25 000,00 zł. Art 242 ustawy o finansach publicznych został spełniony, dochody bieżące przewyższają wydatki bieżące o kwotę 1 342 237,53 zł.

Gmina Sawin na koniec 2025 r. zamknęła się deficytem w kwocie 2 162 418,60 zł.

Natomiast stan zadłużenia na przestrzeni trzech ostatnich lat obrazuje rycina nr 21.

Stan zadłużenia na przestrzeni ostatnich lat

Ryc. 21 Stan zadłużenia Gminy Sawin na przestrzeni ostatnich lat.

Stan zaległości niepodatkowych w wartości nominalnej na dzień **31.12.2025 r.** (należnych gminie) wynosi **1 136 627,23 zł**, w tym z tytułu:

• opłaty za wodę	1 753,17 zł
• najmu lokali użytkowych i czynszu za grunty gminne	10 378,46 zł
• opłaty za energię elektryczną i centralne ogrzewanie	15 472,48 zł
• opłaty za ścieki	537,13 zł
• opłaty za odbiór nieczystości stałych	73 564,46 zł
• opłaty za zarząd i użytkowanie wieczyste	15 195,18 zł
• odpłatności uczniów i młodzieży za obiady	2 004,78 zł
• zaliczki alimentacyjnej i świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego	997 361,97 zł
• grzywien i kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	1 980,00 zł
• opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego	288,00 zł
• opłaty eksploatacyjnej	18 075,60 zł
• kosztów upomnienia	16,00 zł

Gmina nie posiadała zobowiązań wymagalnych na dzień **31.12.2025 r.**

3.3. Pozyskane środki zewnętrzne

W 2025 r. Gmina Sawin pozyskała nw. środki zewnętrzne:

L.p.	Pozyskana kwota [zł]	Przeznaczenie pozyskanych środków/ cel
1.	55 932,80	PEFRON „ Program wyrównywania różnic między regionami III”
2.	53 060,00	Urząd Wojewódzki, Program "Opieka 75+”
3.	252 827,00	Urząd Wojewódzki, dofinansowanie wynagrodzeń pracownikom pomocy społecznej (dodatek motywacyjny na lata 2024 - 2027)
4.	10 920,00 / 11 900,00	Program Pajacyk Polskiej Akcji Humanitarnej, wsparcie żywnościowe na rok szkolny 2024/2025 oraz 2025/2026
5.	58 320,00	Urząd Wojewódzki Senior +
6.	48 046,00	Urząd Wojewódzki „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”
7.	42 732,00	Lubelskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli „Zwiększenie zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarstwie i społeczeństwie”
8.	136 873,80	Powiat Chełm – dotacja celowa na pokrycie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie w 2025 r.
9.	1 993 745,87	Urząd Wojewódzki „Budowa drogi 104529L Bukowa Wielka Łukówek – etap 1” w ramach Rządowego programu rozwoju północno wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030”
10.	12 942,05	Urząd Wojewódzki „Asystent rodziny w 2025 r.”
11.	13 998,00	Rządowy Program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła w latach 2025-2027”
12.	209 807,70	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, umowa nr 3511 z dnia 26.11.2025 z Wojewodą Lubelskim, budowa drogi gminnej nr 122231L w miejscowości Czuleczyce Kolonia
13.	80 000,00	Program Ochrony Ludności Cywilnej – zakup mobilnego agregatu prądotwórczego na przyczepce
14.	111 816,00	Program Ochrony Ludności Cywilnej – zakup namiotów, przenośnego oświetlenia, plandek, środków dezynfekcyjnych, radiotelefonów, przyczepy samochodowej, aparatów ochrony dróg układu oddechowego

15.	18 000,00	Program Ochrony Ludności Cywilnej – szkolenia dla kierowców OSP
16.	170 000,00	Program Ochrony Ludności Cywilnej – zakup cysterny do przewozu wody pitnej
17.	9 597,84	Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest
18.	273 360,61	Krajowy Planu Odbudowy, działanie B1.1.4. Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej - umowa nr 64-NII/2025 z dnia 05.06.2025r. z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, termomodernizacja filii GOK w m. Sajczyce
19.	507 198,35	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, umowa nr 1107 z dnia 24.03.2025 r. z Wojewodą Lubelskim, budowa drogi gminnej nr 122259L w miejscowości Sawin, ul. Topolowa
20.	400 000,00	Umowa partnerska nr 3/25 z dnia 17.04.2025 z Wojewodą Lubelskim, budowa ścieżki rowerowej na trasie szlaku turystycznego Chełm - Włodawa przy drodze wojewódzkiej nr 812
Suma:	4 471 078,02	

Ryc. 22 Wykaz pozyskanych przez Gminę Sawin środków zewnętrznych w 2025 r.

Gmina Sawin skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne, czego potwierdzeniem jest uzyskanie w 2025 r. dofinansowań o łącznej wartości ponad 4,47 mln zł. Świadczy to o wysokiej aktywności samorządu w aplikowaniu o fundusze krajowe i rządowe.

Największa część pozyskanych środków została przeznaczona na inwestycje infrastrukturalne, w szczególności budowę i modernizację dróg oraz rozwój infrastruktury rowerowej. Działania te przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia dostępności komunikacyjnej gminy. Istotne wsparcie skierowano również na zadania społeczne i pomoc mieszkańcom, w tym:

- funkcjonowanie pomocy społecznej,
- wsparcie seniorów,
- działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- programy wspierające rodziny i dzieci.

Pozyskane środki umożliwiają także wzmocnienie bezpieczeństwa i ochrony ludności cywilnej, m.in. poprzez zakup sprzętu ratowniczego, agregatu prądotwórczego, cysterny do przewozu wody pitnej oraz organizację szkoleń dla OSP. Gmina realizuje również działania związane z ochroną środowiska i efektywnością energetyczną, czego przykładem są środki na usuwanie azbestu oraz termomodernizację budynku filii GOK w Sajczycach.

Różnorodność pozyskanych funduszy pokazuje, że Gmina Sawin prowadzi zrównoważoną politykę rozwoju, obejmującą inwestycje infrastrukturalne, społeczne, edukacyjne, ekologiczne i związane z bezpieczeństwem mieszkańców.

4. PODATKI LOKALNE W 2025 R.

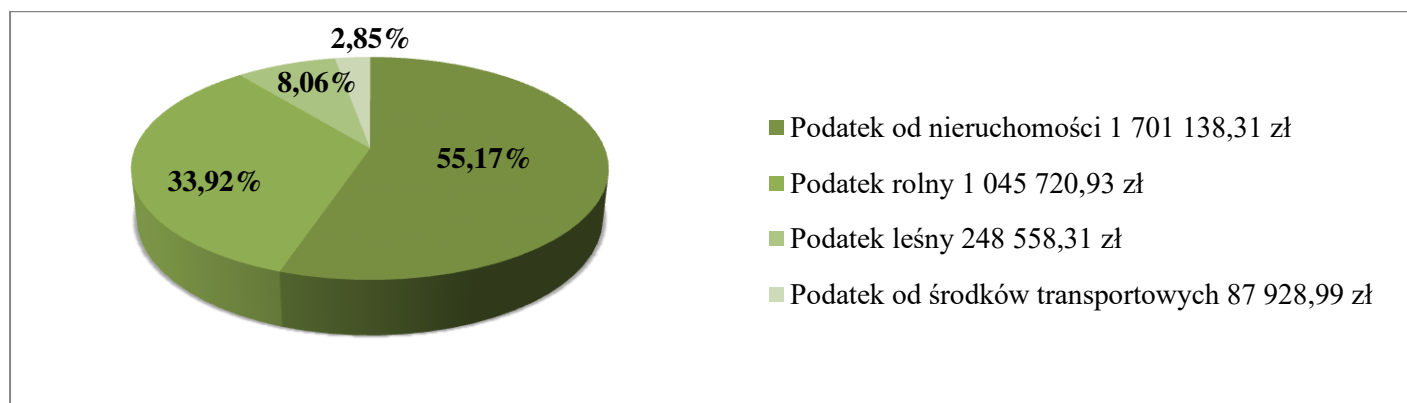
Dochody z tytułu podatków lokalnych, tj. z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od środków transportowych w Gminie Sawin wyniosły łącznie **3 083 346,54 zł**, co stanowiło 6,77% dochodów gminnych. W stosunku do roku poprzedniego były one wyższe o **346 703,41 zł**.

Największe dochody w strukturze dochodów podatkowych stanowią wpływy z podatku od nieruchomości. Podstawą do naliczania podatku od nieruchomości na 2025 rok była Uchwała Nr IX/49/24 Rady Gminy Sawin z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2024 r. poz. 6295). Na podstawie tego aktu osiągnięto dochód z podatku od nieruchomości w wysokości **1 701 138,31 zł**, który stanowił **55,17%** dochodów podatkowych.

Drugim, co do wielkości dochodem podatkowym w 2025 r. w strukturze dochodów podatkowych był podatek rolny w wyniku, którego budżet gminy został zasilony na kwotę **1 045 720,93 zł**, co stanowiło **33,92%** wszystkich dochodów podatkowych w gminie. Podatek rolny naliczany był na podstawie podjętej Uchwały Nr IX/48/24 Rady Gminy Sawin z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2025 r. na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2024 r. poz. 6294).

Wpływy z podatku leśnego zaś wyniosły **248 558,31 zł**, co stanowiło **8,06%** w strukturze dochodów podatkowych. Podatek leśny był naliczany w oparciu o Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2024 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2024 r. (M.P. z 2024 r. poz. 892).

Kolejnym i zarazem najmniejszym w strukturze podatków lokalnych podatkiem był podatek od środków transportowych, który był naliczany na podstawie Uchwały nr IX/50/24 Rady Gminy Sawin z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2024 r. poz. 6296). Dzięki temu do budżetu gminy wpłynęło **87 928,99 zł**, co stanowiło **2,85%** wszystkich podatków.

Ryc. 23 Wpływy budżetowe z tytułu podatków lokalnych za 2025 r.

Na skutek obniżenia górnych stawek podatkowych gmina utraciła dochody w łącznej wysokości 907 394,54 zł, z tego:

- w podatku od nieruchomości **494 747,47 zł,**
- w podatku rolnym **282 670,74 zł,**
- w podatku od środków transportowych **129 976,33 zł.**

Natomiast na skutek zastosowanych, uchwalonych w poprzednich latach, zwolnień podatkowych gmina utraciła dochody w łącznej wysokości 18 324,80 zł, z tego:

- w podatku od nieruchomości **12 161,36 zł,**
- w podatku rolnym **1 719,44 zł,**
- w podatku od środków transportowych **4 444,00 zł.**

Stan należności z tytułu podatków samorządowych na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi 136 120,10 zł i przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaj należności podatkowych	Kwota [zł]
1.	Podatek od nieruchomości	93 615,24
2.	Podatek rolny	39 063,78
3.	Podatek leśny	3 441,08
4.	Podatek od środków transportowych	0,00
SUMA:		136 120,10 zł

Ryc. 24 Stan należności podatkowych Gminy Sawin na 31 grudnia 2025 r.

Wobec należności wymagalnych organ podatkowy prowadził postępowania egzekucyjne i w ramach tych czynności w 2025 r. wystawiono 133 upomnienia przedegzekucyjne oraz 58 tytułów wykonawczych. W realizacji natomiast jest 149 tytułów egzekucyjnych przekazanych do właściwych Urzędów Skarbowych. Odniesienie dokonanych działań windykacyjnych do roku poprzedniego prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 25 Czynności windykacyjne należności podatkowych w 2024 r. i 2025 r.

5. INWESTYCJE

5.1. Zadania inwestycyjne zakończone w 2025 r.

Rok 2025 był dla Gminy Sawin okresem intensywnych działań inwestycyjnych, ukierunkowanych na poprawę jakości życia mieszkańców oraz rozwój infrastruktury technicznej i społecznej. Zrealizowane przedsięwzięcia objęły zarówno rozbudowę sieci wodociągowej, modernizację infrastruktury drogowej, jak i inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Dzięki skutecznemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz racjonalnemu gospodarowaniu budżetem gminy możliwe było przeprowadzenie kluczowych zadań o istotnym znaczeniu dla lokalnej społeczności.

Budowa wodociągów na terenach niezwodociągowanych na terenie Gminy Sawin – część 1, zadanie nr 1 (Sawin, Bachus, Chutcze)

Zadanie polegało na budowie sieci wodociągowej wraz z przyłączami na obszarach dotychczas pozbawionych dostępu do infrastruktury wodociągowej.

Inwestycja rozpoczęła się na działce nr 100/3 w obrębie Sawin w rejonie istniejącego ujęcia wody i przebiegała w kierunku zachodnim gminy, kończąc się na działce nr 231 w obrębie Chutcze.

Roboty realizowane były w okresie od stycznia do maja 2025 r. przez Gminny Zakład Obsługi Sp. z o.o. z siedzibą w Okopach Kolonii.

W ramach realizacji wykonano sieć wodociągową z rur polietylenowych o łącznej długości ponad 10 km, 16 zasuw sekcyjnych, 24 hydranty przeciwpożarowe, 52 studzienki wodomierzowe, przyłącza wodociągowe o długości 488 m.

Łączna wartość inwestycji:
2 465 347,72 zł brutto.

Po odliczeniu podatku VAT, koszt zadania wyniósł
2 013 579,83 zł.

Finansowanie inwestycji pochodziło ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2014–2020 (**2 044 743,57 zł**) oraz środków własnych Gminy Sawin (**420 538,15 zł**).

Budowa drogi gminnej nr 122231L w miejscowości Czulczyce-Kolonia

Inwestycja obejmowała budowę odcinka drogi gminnej o długości 290 m (od km 0+015 do km 0+315). Zakres prac obejmował roboty przygotowawcze i ziemne, wykonanie podbudowy, odwodnienia, nawierzchni asfaltowej, robót wykończeniowych oraz oznakowania pionowego i poziomego.

Roboty wykonano w 2025 r. przez firmę Zakład Budowlano-Drogowy „DROGMOST” Łukasz Michalski Sp. z o.o.

W ramach zadania wykonano jezdnię o szerokości 3,5 m z betonu asfaltowego oraz pobocza gruntowe ulepszone o szerokości 0,75 m. Uwzględniono również zagospodarowanie istniejącej zieleni.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł
354 544,51 zł brutto,

Zadanie zostało sfinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (**209 807,70 zł**) oraz środków własnych Gminy Sawin (**144 736,81 zł**).

Budowa oczyszczalni ścieków do budynku użyteczności publicznej – świetlica wiejska

Przedmiotem inwestycji było zaprojektowanie oraz wykonanie biologicznej oczyszczalni ścieków przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Chutcze. Instalacja spełnia wymagania normy PN-EN 12566-3+A2

i obejmuje system oczyszczania ścieków wraz z ich odprowadzeniem, zasilaniem elektrycznym oraz pełnym rozruchem technologicznym.

Realizacja inwestycji miała miejsce w okresie od kwietnia do czerwca 2025 r. Wykonawcą była firma AKAGEO Karol Kramarczuk.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł
54 213,50 zł brutto

Zadanie zostało dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (40 450,00 zł), a pozostała kwota (13 763,50 zł) pochodziła z budżetu Gminy Sawin.

Modernizacja ujęcia wody w Sawinie

Zakres inwestycji obejmował kompleksową modernizację ujęcia wody w Sawinie, polegającą na montażu nowoczesnego układu technologicznego stacji wodociągowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zbiornikami retencyjnymi, wymianą urządzeń oraz wykonaniem niezbędnych prac budowlanych i instalacyjnych.

Roboty realizowane były przez Gminny Zakład Obsługi Sp. z o.o. z siedzibą w Okopach Kolonii.

Łączna wartość odebranych robót
wyniosła
3 308 534,77 zł brutto.

Zadanie zostało dofinansowane ze środków Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych (2 587 254,64 zł) a pozostała kwota (721 280,13) pochodziła z budżetu Gminy Sawin.

Ryc. 26 Zadania inwestycyjne zakończone w 2025 r.

Zrealizowane w 2025 r. inwestycje stanowią istotny krok w kierunku zrównoważonego rozwoju Gminy Sawin, przyczyniając się do poprawy infrastruktury technicznej, zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców oraz podniesienia standardu życia lokalnej społeczności.

5.2. Zadania inwestycyjne realizowane w 2025 r.

W 2025 r. na terenie Gminy Sawin prowadzono szeroko zakrojone działania inwestycyjne, stanowiące kontynuację przedsięwzięć rozpoczętych w latach ubiegłych. Realizowane zadania obejmowały różne obszary funkcjonowania gminy i były ukierunkowane na jej systematyczny rozwój oraz podnoszenie standardu życia mieszkańców. Kontynuacja inwestycji pozwoliła na zachowanie ciągłości działań, efektywne wykorzystanie dostępnych środków finansowych oraz stopniowe osiągnięcie założonych celów rozwojowych.

Budowa bazy sportowo-edukacyjnej w formule „zaprojektuj i wybuduj”

Zakres prac:

Wykonanie kompleksu sportowo-rekreacyjnego obejmującego boisko trawiaste, boisko typu „Orlik”, bieżnię lekkoatletyczną, rozbudowę trybun (w tym zadaszonych), strefę rekreacyjną (urządzenia fitness, place zabaw, street workout) oraz budowę budynku zaplecza obsługującego obiekt.

Wartość robót budowlanych:

Około 9 mln zł (w tym ok. 90% dofinansowania ze środków zewnętrznych).

Renowacja mogiły w miejscowości Krobonosz

Zakres prac:

Prace obejmują kompleksową renowację mogiły w Krobonoszy, w tym odtworzenie ogrodzenia i nawierzchni, wymianę płyt nagrobnych, ustawienie stolika i krzyża z kapliczką oraz nasadzenia roślin ozdobnych. Dodatkowo przewidziano wymianę tablicy informacyjnej i wykonanie elementów porządkujących teren zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.

Wartość robót budowlanych:

Około 150 000 zł (w tym 98% dofinansowania ze środków zewnętrznych).

Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 812 w Gminie Sawin

Zakres prac:

Inwestycja obejmuje wykonanie ciągu pieszo-rowerowego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, zapewniając bezpieczne i komfortowe poruszanie się pieszych i rowerzystów.

Wartość robót budowlanych:

Blisko 5 mln zł, z czego około 90% stanowią środki zewnętrzne.

Przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Sawin

Zakres prac:

Inwestycja obejmuje kompleksową modernizację oczyszczalni, w tym budowę i przebudowę reaktora biologicznego, osadników, przepompowni, budynku do odwodniania osadu, silosu na wapno, magazynu osadu odwodnionego oraz instalacji sanitarno-technologicznych i sieci zarządzających ściekami.

Wartość robót budowlanych:

Około 10 mln, inwestycja w większości finansowana ze środków własnych.

Wymiana opraw oświetleniowych w Gminie Sawin

Zakres prac:

Inwestycja obejmuje wymianę 571 przestarzałych opraw na nowoczesne, energooszczędne lampy, w tym montaż na istniejących słupach i wysięgnikach oraz ewentualną wymianę tych elementów instalacji, z możliwością modernizacji systemu sterowania oświetleniem.

Wartość robót budowlanych:

Około 800 tys. zł, całość projektu dofinansowana w 80%, wkład własny gminy stanowi 20% kosztów.

Ryc. 27 Zadania inwestycyjne realizowane w 2025 r.

5.3. Zadania inwestycyjne rozpoczęte w 2025 r.

W 2025 r. w Gminie Sawin rozpoczęto realizację nowych inwestycji, które mają na celu wspieranie rozwoju gminy oraz poprawę jakości życia jej mieszkańców. Projekty te obejmują różne obszary funkcjonowania gminy i są realizowane w sposób zapewniający efektywne wykorzystanie dostępnych środków. Prowadzone

prace przebiegają zgodnie z przyjętymi harmonogramami, co umożliwi systematyczne osiąganie wyznaczonych celów rozwojowych i tworzenie trwałych korzyści dla społeczności lokalnej.

Przebudowa i wyposażenie budynku przedszkola w miejscowości Sawin

Zakres prac:

Inwestycja obejmuje przebudowę istniejącego budynku przedszkola, modernizację instalacji (elektrycznych, grzewczych, wentylacyjnych), prace izolacyjne i stolarskie oraz dostosowanie wnętrza do nowych funkcji zgodnie z opracowaną dokumentacją projektową.

Wartość robót budowlanych:

Ponad 3,6 mln zł, w tym prawie 55% ze środków zewnętrznych.

Termomodernizacja Filii GOK w miejscowości Sajczyce

Zakres prac:

Inwestycja obejmuje przeprowadzenie robót termomodernizacyjnych, w tym docieplenie przegród budynku oraz prace wykończeniowe i instalacyjne, mające na celu poprawę efektywności energetycznej i komfortu użytkowania obiektu.

Wartość robót budowlanych:

Prawie 800 tys. zł, z przewagą środków zewnętrznych w finansowaniu.

Budowa drogi gminnej w miejscowości Sawin - ul. Topolowa

Zakres prac:

Inwestycja obejmuje budowę drogi gminnej w miejscowości Sawin na odcinku 577 m, w tym wykonanie nawierzchni asfaltowej, budowę przejścia dla pieszych wraz z oświetleniem, przebudowę przyłączy energetycznych oraz wykonanie włączeń do drogi powiatowej i wojewódzkiej, w celu poprawy bezpieczeństwa i płynności ruchu drogowego.

Wartość robót budowlanych:

Okolo 800 tys. zł, w tym okolo 60% dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz okolo 40% wkładu własnego Gminy Sawin.

Ryc. 28 Zadania inwestycyjne rozpoczęte w 2025 r.

W 2025 r. Gmina Sawin kontynuowała intensywny rozwój poprzez realizację szerokiego wachlarza inwestycji, obejmujących różnorodne obszary – od infrastruktury sportowej i edukacyjnej, przez modernizację budynków użyteczności publicznej, aż po projekty komunalne i energetyczne. Każde z tych przedsięwzięć wymagało dużego zaangażowania zarówno ze strony pracowników gminy, jak i wykonawców, którzy musieli zmierzyć się z wieloma wyzwaniami technicznymi, organizacyjnymi i logistycznymi. Znacząca część inwestycji wymagała również starannego planowania finansowego oraz koordynacji przy wykorzystaniu środków własnych i zewnętrznych, co pozwoliło efektywnie realizować cele przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości prac.

Dzięki włożonej pracy i determinacji wszystkich zaangażowanych stron, inwestycje te przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa, komfortu i jakości życia mieszkańców, a także wspierają zrównoważony rozwój gminy. Nowa infrastruktura tworzy trwałe korzyści dla lokalnej społeczności, umożliwia integrację mieszkańców oraz podnosi nowoczesny charakter gminy, stając się fundamentem dalszego rozwoju i lepszego standardu życia obecnych i przyszłych pokoleń.

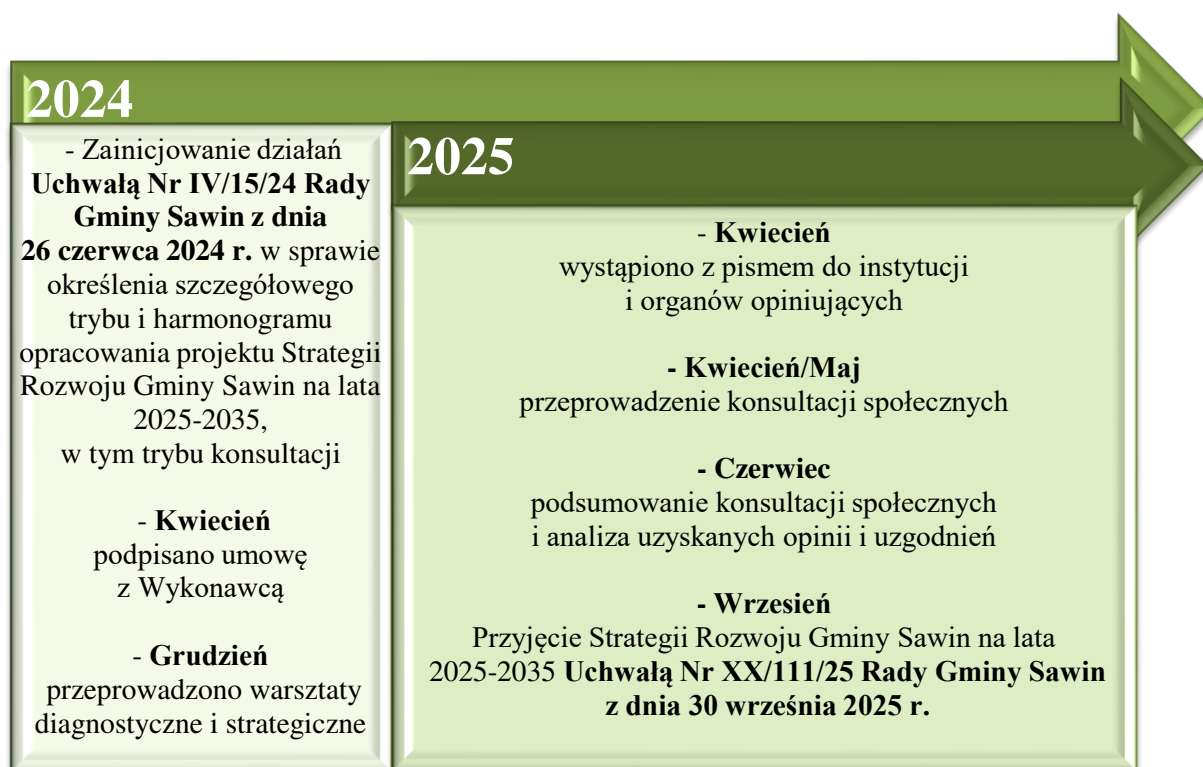
6. DOKUMENTY STRATEGICZNE I PLANISTYCZNE

Współczesne zarządzanie jednostką samorządu terytorialnego wymaga podejścia opartego na długofalowym planowaniu oraz świadomym kształtowaniu procesów rozwojowych. Kluczową rolę w tym zakresie odgrywają dokumenty strategiczne, takie jak **strategia rozwoju gminy** oraz **gminny program rewitalizacji**, które wyznaczają kierunki działań, priorytety inwestycyjne oraz sposoby rozwiązywania zidentyfikowanych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Strategia rozwoju stanowi podstawę do prowadzenia spójnej i efektywnej polityki lokalnej, natomiast gminny program rewitalizacji umożliwia kompleksowe wsparcie obszarów wymagających szczególnej interwencji. Wzajemna komplementarność tych dokumentów pozwala na zrównoważony rozwój gminy, poprawę jakości życia mieszkańców oraz skuteczne wykorzystanie dostępnych środków finansowych, w tym funduszy zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025–2035

W 2025 r. Rada Gminy Sawin przyjęła Strategię Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025–2035 na mocy Uchwały Nr XX/111/25 z dnia 9 września 2025 r. Dokument ten stanowi kluczowe narzędzie wyznaczające długofalowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz podstawę prowadzenia polityki rozwoju lokalnego.

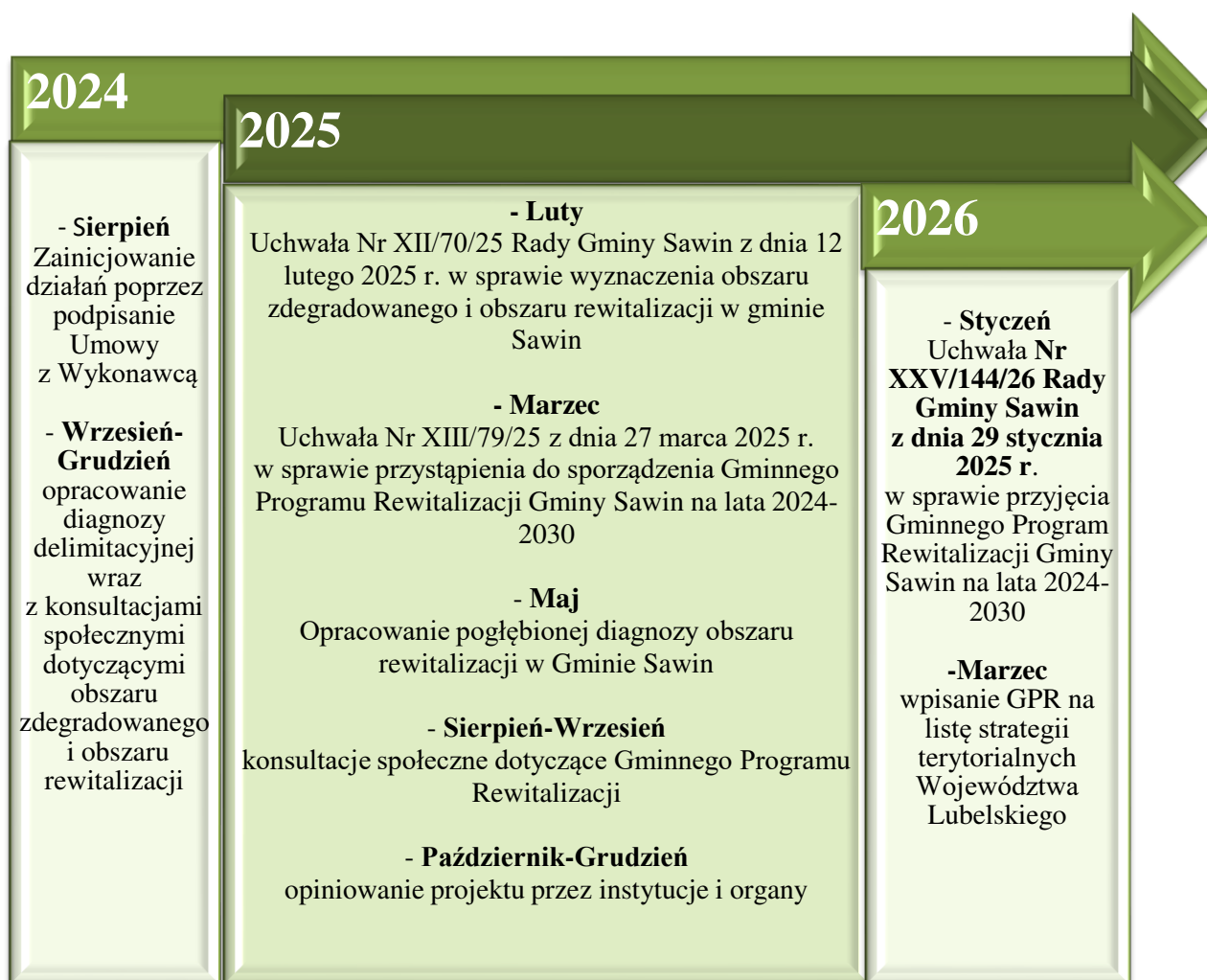

Ryc. 29 Harmonogram prac dotyczących sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025-2035.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Sawin na lata 2024-2030

W ubiegłym roku zakończyły się prace nad opracowaniem przedmiotowego dokumentu. Mimo, iż Gminny Program Rewitalizacji został przyjęty **Uchwałą Nr XXV/144/26 Rady Gminy Sawin z dnia 29 stycznia 2026 r.** to przeważające prace nad dokumentem przebiegały przez cały rok 2025. Uchwałą Nr CCXX/4272/2026 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 4 marca 2026 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia „Wykazu pozytywnie zaopiniowanych strategii terytorialnych województwa lubelskiego” przyjęto nasz Gminny Program Rewitalizacji na listę pozytywnie zaopiniowanych strategii terytorialnych Województwa Lubelskiego.

Ryc. 30 Harmonogram prac dotyczących sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sawin na lata 2024-2030.

Plan Ogólny Gminy Sawin

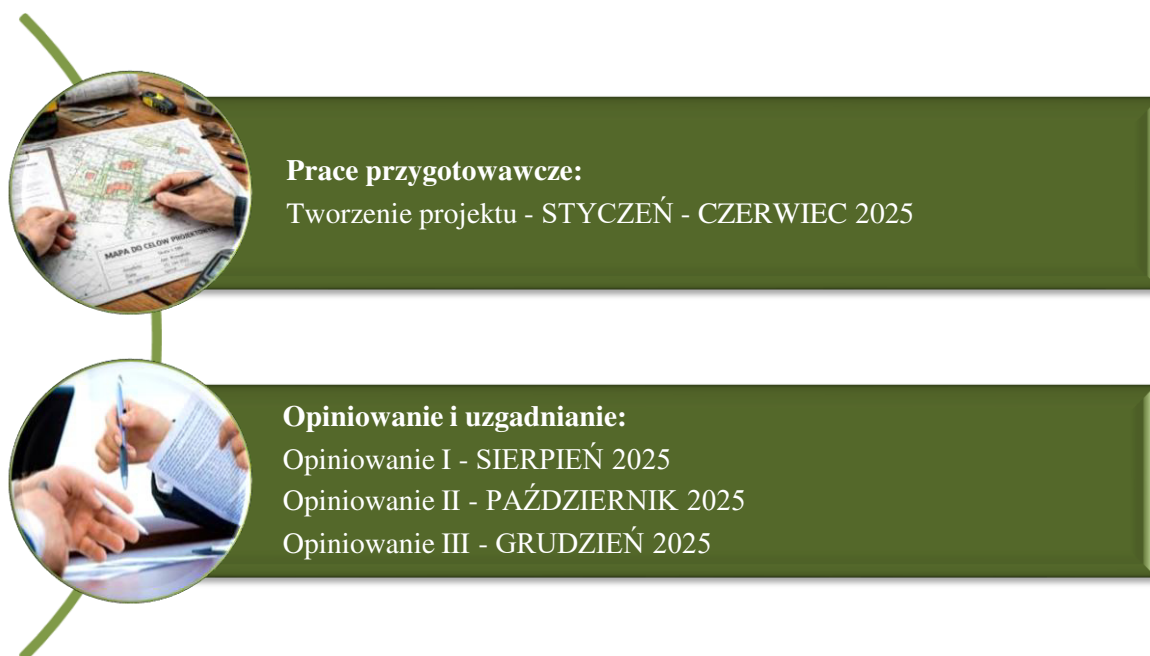
Plan Ogólny Gminy stanowi jeden z kluczowych instrumentów zarządzania rozwojem przestrzennym jednostki samorządu terytorialnego, zapewniając spójność działań planistycznych z przyjętą strategią rozwoju oraz gminnym programem rewitalizacji. Dokument ten określa ramy polityki przestrzennej,

uwzględniając uwarunkowania społeczne, gospodarcze i środowiskowe, a także potrzeby mieszkańców oraz kierunki rozwoju gminy.

Właściwe powiązanie Planu Ogólnego z dokumentami strategicznymi pozwala na racjonalne gospodarowanie przestrzenią, ograniczenie konfliktów funkcjonalnych oraz efektywne planowanie inwestycji publicznych i prywatnych. Jednocześnie stanowi podstawę do prowadzenia zrównoważonej polityki rozwoju, sprzyjającej poprawie jakości życia mieszkańców oraz wzmocnieniu potencjału gminy w długiej perspektywie.

Prace nad planem rozpoczęły się już w połowie 2024 r. **Uchwałą Nr IV/16/24 Rady Gminy Sawin z dnia 26 czerwca 2024 r.** w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Sawin. Przez cały ubiegły rok trwały intensywne prace, które zakończą się w 2026 r.

Ryc. 31 Harmonogram wykonanych prac w trakcie opracowywania Planu Ogólnego Gminy Sawin w 2025 r.

Zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sawin

Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stanowią istotne narzędzie prowadzenia polityki przestrzennej gminy, umożliwiające aktualizację obowiązujących ustaleń w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania oraz potrzeby lokalnej społeczności. Pozwalają one na wprowadzanie nowych funkcji terenów, doprecyzowanie zapisów planistycznych oraz dostosowanie zagospodarowania przestrzennego do aktualnych realiów rozwojowych.

Dzięki zmianom MPZP możliwe jest usprawnienie procesów inwestycyjnych, zwiększenie atrakcyjności terenów oraz eliminowanie ograniczeń wynikających z nieaktualnych lub niedostosowanych zapisów planów. Działania te sprzyjają racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią, zachowaniu ładu przestrzennego oraz poprawie jakości życia mieszkańców

W 2025 r. Gmina Sawin realizowała jednocześnie kilka zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin, których procedura zakończyła się bądź zakończy w 2026 r.

Uchwała Nr XII/67/25 Rady Gminy Sawin z dnia 12 lutego 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sawin
(ukończono w styczniu 2026 r.)

Uchwała nr XII/68/25 Rady gminy Sawin z dnia 12 lutego 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sawin – jednostka strukturalna A
(ukończono w styczniu 2026 r.)

Uchwała nr XXV/143/26 Rady Gminy Sawin z dnia 29 stycznia 2026 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin
(ukończono w styczniu 2026 r.)

Uchwała nr XIV/91/25 Rady Gminy Sawin z dnia 10 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin dla terenów elektrowni słonecznej w obrębach ewidencyjnych Czulczyce Małe, Czulczyce Duże, Czulczyce – Kolonia, Krobonosz – Kolonia, Sajczyce oraz biogazowni w obrębie ewidencyjnym Sawin
(prace trwają)

Uchwała nr XXIV/136/25 z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin dla terenów elektrowni słonecznej w obrębie ewidencyjnym Łukówek
(prace trwają)

Ryc. 32 Zmiany dokonane w 2025 r. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin.

7. SPRAWY KOMUNALNE

7.1. Mienie komunalne

Mieniem komunalnym zgodnie z ustawową definicją sformułowaną w art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

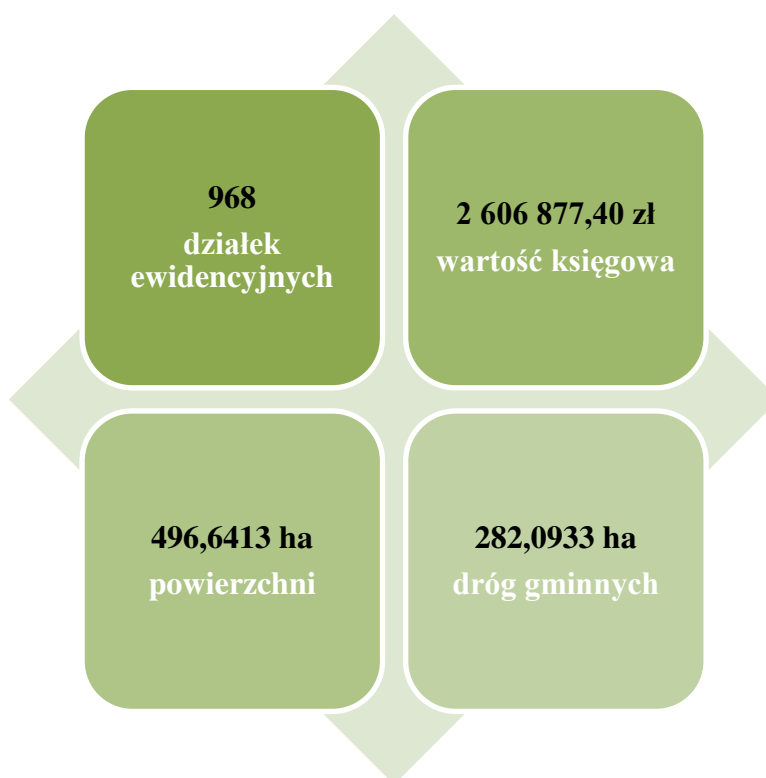
Mienie komunalne gminy stanowi kluczowy zasób służący realizacji zadań własnych samorządu terytorialnego oraz zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców. Obejmuje ono szeroki katalog składników majątkowych, którymi gmina gospodaruje w sposób bezpośredni lub pośredni.

W zakres mienia komunalnego wchodzi w szczególności:

- nieruchomości gminne, w tym grunty, budynki i lokale użytkowe oraz mieszkalne,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, takie jak drogi gminne, chodniki, mosty, oświetlenie uliczne, sieci wodociągowe i kanalizacyjne,
- obiekty użyteczności publicznej, w tym szkoły, przedszkola, świetlice wiejskie, obiekty sportowe i rekreacyjne,
- tereny zieleni gminnej, parki, skwery oraz cmentarze komunalne,
- środki transportu i sprzęt wykorzystywany przez jednostki organizacyjne gminy,
- inne składniki majątkowe nabyte przez gminę w ramach realizacji zadań własnych lub zadań zleconych.

Do podstawowych zadań gminy w zakresie gospodarowania mieniem komunalnym należy: jego ewidencjonowanie i aktualizacja stanu majątkowego, utrzymanie w należytym stanie technicznym, bieżące administrowanie i zarządzanie, prowadzenie inwestycji i modernizacji, wynajem, dzierżawa oraz sprzedaż składników majątku, a także podejmowanie działań zmierzających do racjonalnego i efektywnego wykorzystania posiadanych zasobów. Stan mienia komunalnego na koniec 2025 r. prezentuje poniższa macierz:

Ryc. 33 Stan mienia komunalnego na koniec 2025 r.

Gmina Sawin na koniec 2025 r. była właścicielem 968 działek ewidencyjnych o wartości księgowej 2 606 877,40 zł i łącznej powierzchni 496,6413 ha, w tym powierzchnia dróg stanowi 282,0933 ha. Część

tych zasobów jest przedmiotem różnorodnych umów. Gmina Sawin w zakresie gospodarowania nieruchomościami, które stanowiły jej własność na koniec 2025 r. posiadała:

Ryc. 34 Zagospodarowanie gminnych nieruchomości w 2025 r.

W 2025 r. Gmina Sawin oddała również w użyczenie osobie prawnej część nieruchomości położonej w miejscowości Łowcza-Kolonia, będącej budynkiem gminnym, z przeznaczeniem na świetlicę wiejską.

Na dzień 31.12.2025 r. w zasobie Gminy pozostaje 7 lokali komunalnych, w tym:

- 5 lokali mieszkalnych, wydzielonych jako socjalne,
- 1 lokal mieszkalny,
- 1 lokal służbowy.

Przedmiotowe lokale są zamieszkałe na podstawie umów najmu.

Dwa lokale położone przy ul. Chuteckiej 5 w Sawinie mają powierzchnię odpowiednio 29,50 m² i 31,32 m². Lokal w miejscowości Łowczy-Kolonia posiada powierzchnię 66,55 m², lokal mieszkalny w Krobonoszy-Kolonii – 19,34 m², natomiast kolejny lokal w Łowczy-Kolonii ma powierzchnię 34,79 m².

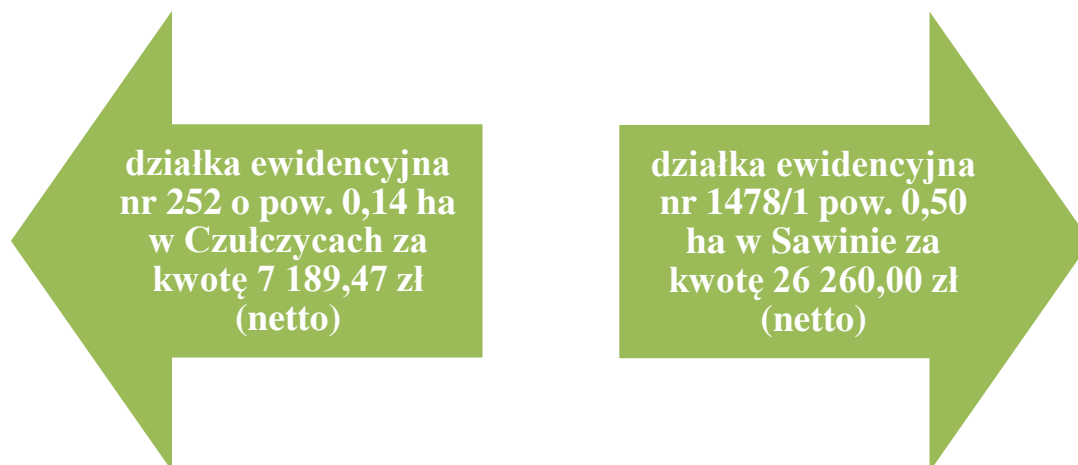
Lokal mieszkalny użytkowany na podstawie umowy najmu, stanowiący udział 2/3 w budynku mieszkalnym położonym w Sawinie przy ul. Kościelnej, ma powierzchnię 39,6 m². Z kolei lokal służbowy o powierzchni 40,00 m², usytuowany w budynku Szkoły Podstawowej w Petryłowie, jest użytkowany bezumownie.

W 2025 r., w wyniku gospodarowania zasobami gruntowymi gminy, dokonano wielu zmian geodezyjnych. Oprócz zmian o mniejszym znaczeniu, dotyczących m.in. aktualizacji klasoużytków, klasyfikacji gruntów zabudowanych oraz korekty zapisów geodezyjnych, do najważniejszych zmian w tym zakresie należy zaliczyć:

- gmina stała się właścicielem z mocy prawa ośmiu działek wydzielonych od osób prywatnych pod budowę drogi przy ulicy Topolowej w Sawinie, nabywając na ten cel grunty o łącznej powierzchni 0,3782 ha za cenę 122 588,55 zł (łącznie), przedmiotowe grunty zwiększyły powierzchnię dróg gminnych o klasyfikację oznaczoną symbolem „dr”,
- działkę ewidencyjną nr 2167 w Sawinie o pow. 15,9839 ha podzielono na działki nr 2167/1, 2167/2 i 2167/3, co było związane z realizacją budowy drogi ul. Topolowej i wyodrębnieniem działki drogowej,
- dokonano podziału działki ewidencyjnej nr 112/4 o pow. 35,0472 ha i wskutek tych czynności wydzielono nowych 49 działek.

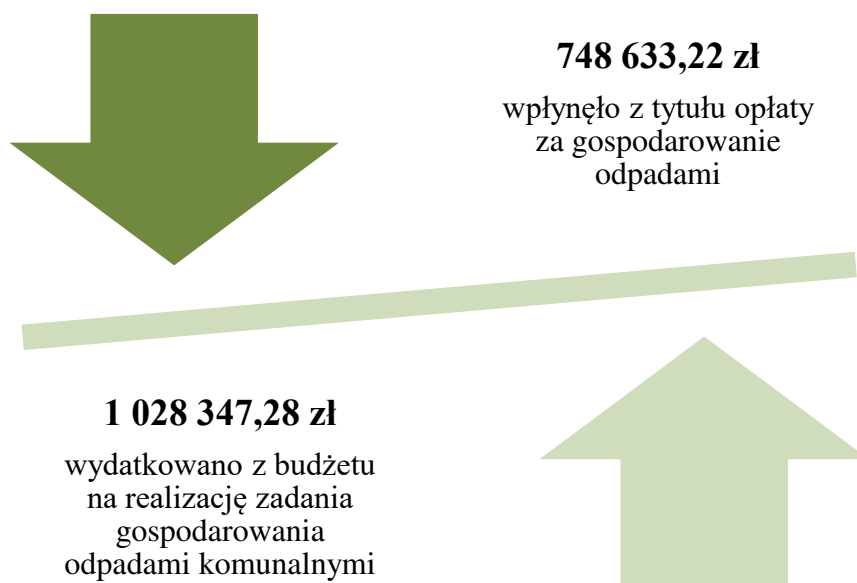
Ponadto w 2025 r. zasoby geodezyjne Gminy Sawin zmniejszyły się w wyniku sprzedaży dwóch nw. nieruchomości gruntowych:

Ryc. 35 Sprzedaż gminnych nieruchomości gruntowych w 2025 r.

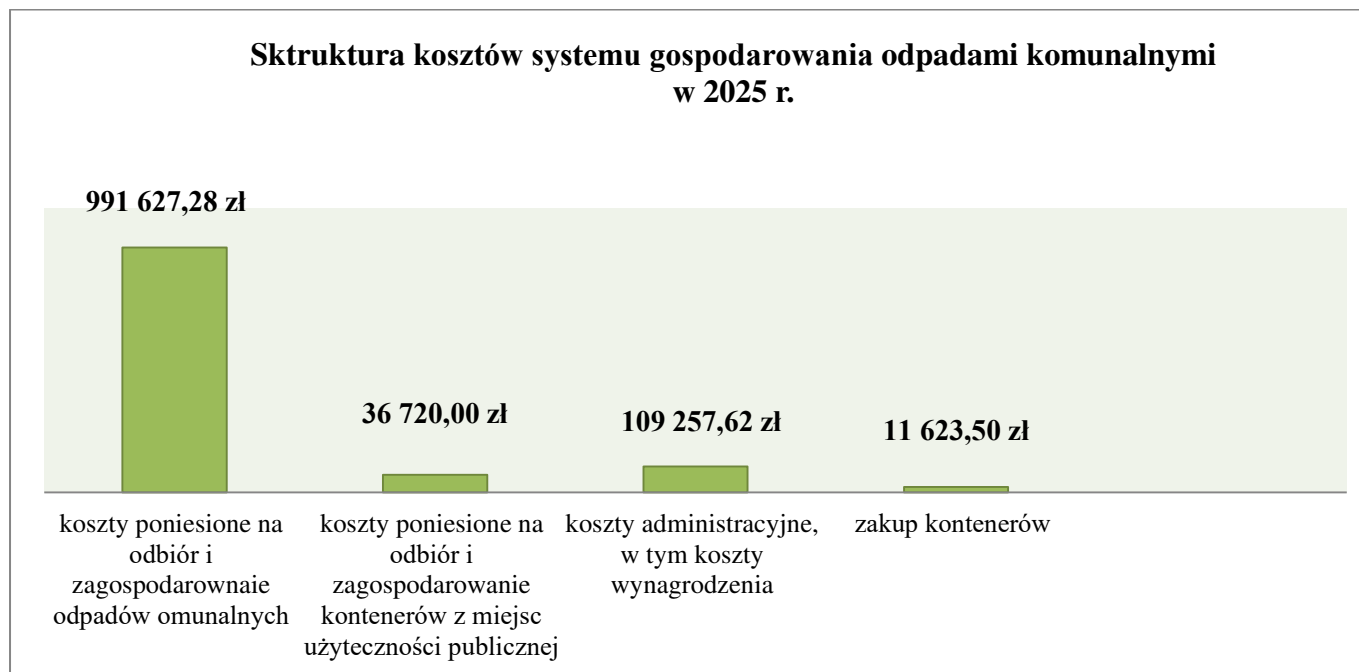
7.2. Odpady komunalne

Realizując zapisy art. 6r ust. 2 o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat gmina zobowiązana jest pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ryc. 36 Dochody i wydatki na realizację zadania gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r.

O pokryciu powstałej różnicy kosztów gospodarowania odpadami z dochodów własnych Gminy Sawin, nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi postanowiono w drodze podjętej Uchwały Nr XXII/128/25 Rady Gminy Sawin w dniu 24 listopada 2025 r.

Ryc. 37 Struktura kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r.

Z powyższego wykresu wynika, iż głównym kosztem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Sawin jest koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych

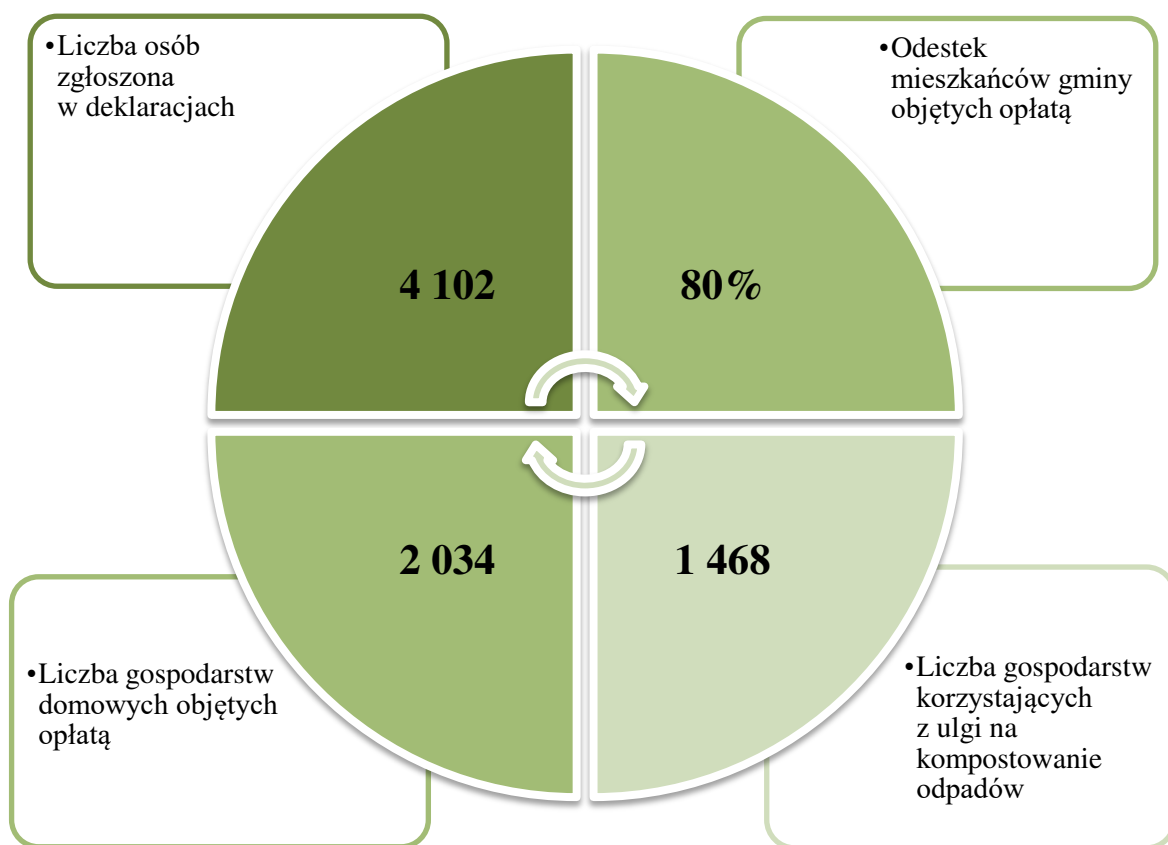

z nieruchomości zamieszkałych. Innym kosztem, ale ściśle związanym z odbiorem odpadów jest koszt utylizacji odpadów z PSZOK.

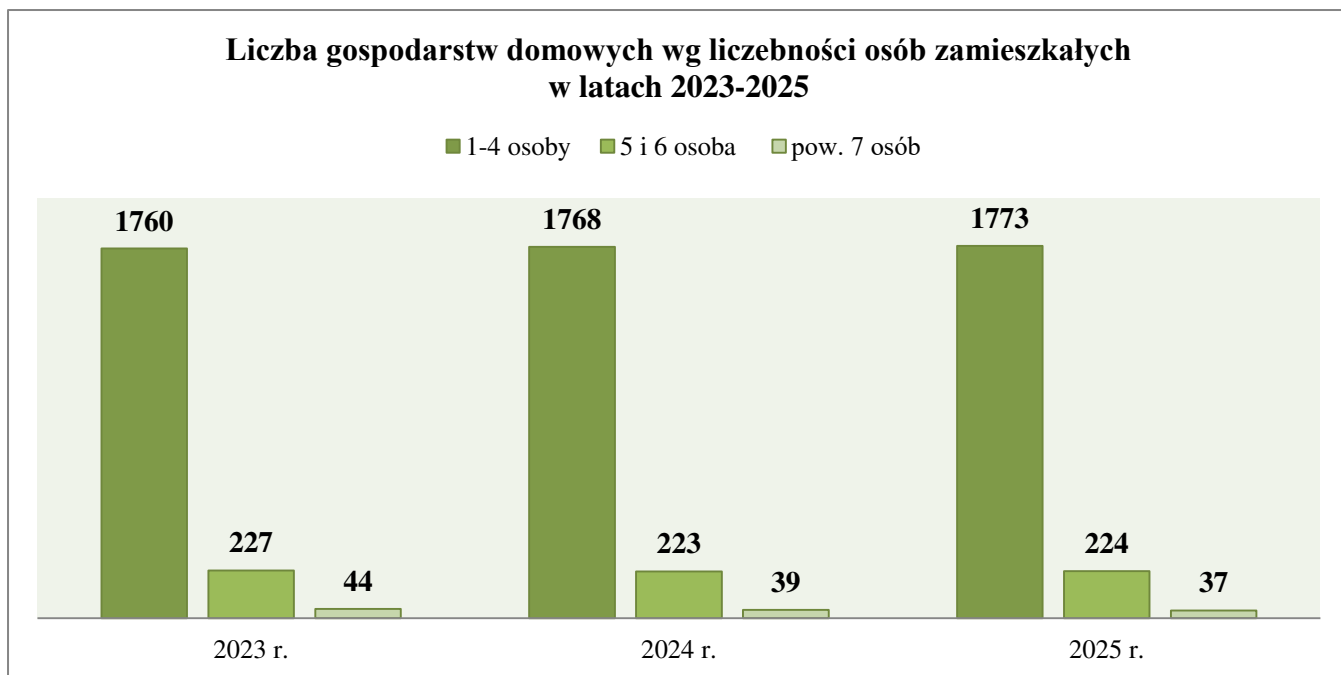
Pozostałe koszty administracyjne to koszty związane z obsługą systemu gospodarki odpadami, na które składają się:

- wynagrodzenie pracowników,
- licencja i konserwacja systemów informatycznych; zakup materiałów.

Liczba osób zgłoszonych w deklaracjach w sprawie ustalenia opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2025 r. wynosiła **4 102**, przy liczbie zameldowanych osób na koniec roku na poziomie **5162**, co wskazuje, że prawie **80%** mieszkańców zameldowanych ponosi opłaty za odbiór nieczystości stałych. Dane te potwierdzają, że w Gminie Sawin na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się tendencja spadkowa zarówno osób zameldowanych w gminie, jak i faktycznie przebywających. Różnica w stanach ilościowych osób wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza granicami gminy. Ponadto wielu mieszkańców czynnych zawodowo pracuje w innych miastach bądź za granicą.

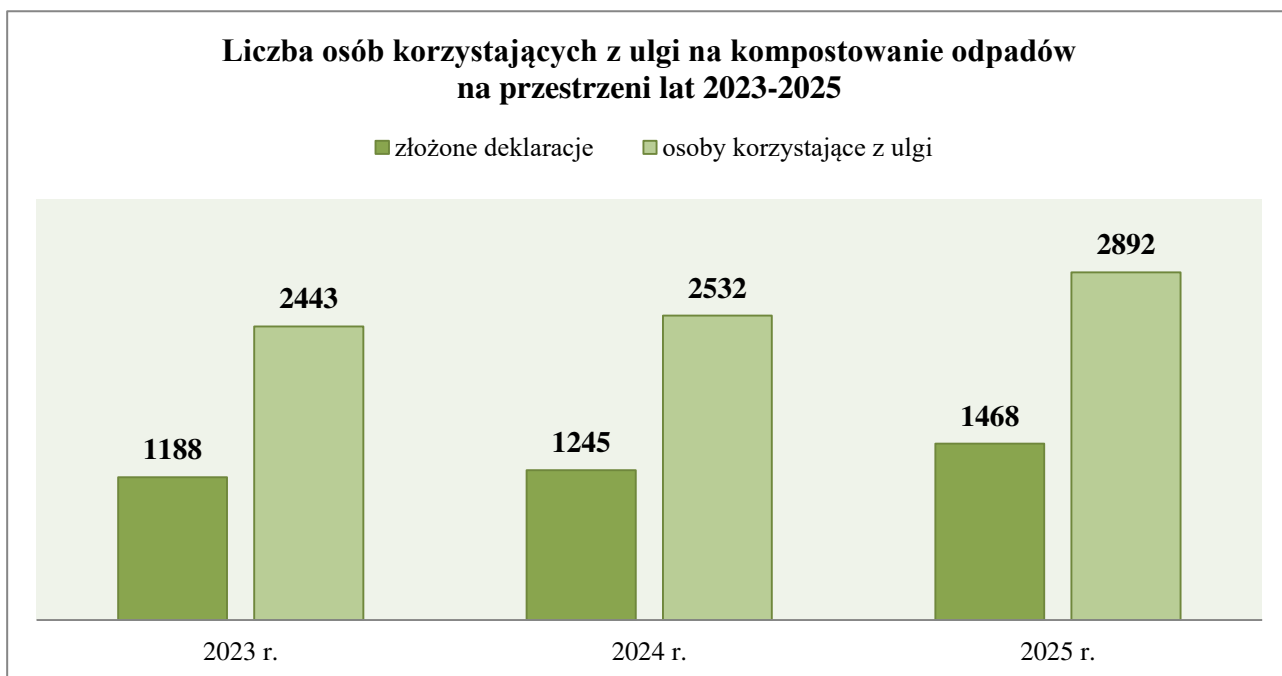

Ryc. 38 Dane dot. systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Sawin w 2025 r.

Ryc. 39 Liczba gospodarstw domowych wg liczebności osób zamieszkałych w latach 2023 - 2025.

Uchwałą Rady Gminy Sawin Nr X/56/24 z dnia 13 grudnia 2024 r. w Gminie Sawin została wprowadzona zwiększona do 4,00 zł ulga z tytułu kompostowania odpadów biodegradowalnych, z której w 2025 r. korzystało 2892 osoby, na podstawie 1 468 złożonych deklaracji. Ulga obowiązywała od 1 marca 2025 r.

Ryc. 40 Liczba osób korzystających z ulgi na kompostowanie odpadów na przestrzeni lat 2023 - 2025.

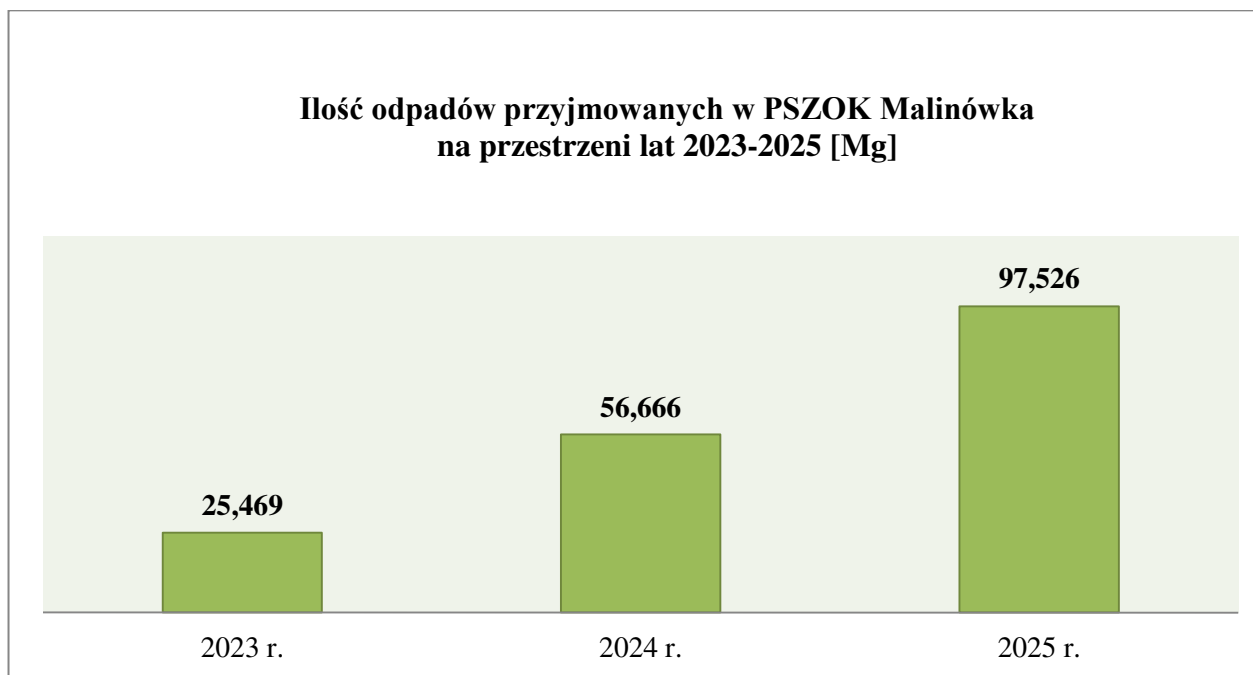

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Malinówce

Mieszkańcy Gminy Sawin w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mają możliwość korzystania z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Malinówka.

Odpady przyjmowane w PSZOK Malinówka to m. in.:

- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane pochodzące z drobnych samodzielnie wykonywanych robót budowlanych w gospodarstwach domowych,
- zużyte opony,
- odpady ulegające biodegradacji,
- papier i tektura,
- szkło bezbarwne i kolorowe,
- tworzywo sztuczne,
- metal,
- popiół z gospodarstw domowych,
- odpadów niebezpiecznych,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

Ryc. 41 Ilość odpadów przyjmowanych w PSZOK Malinówka na przestrzeni lat 2023 - 2025.

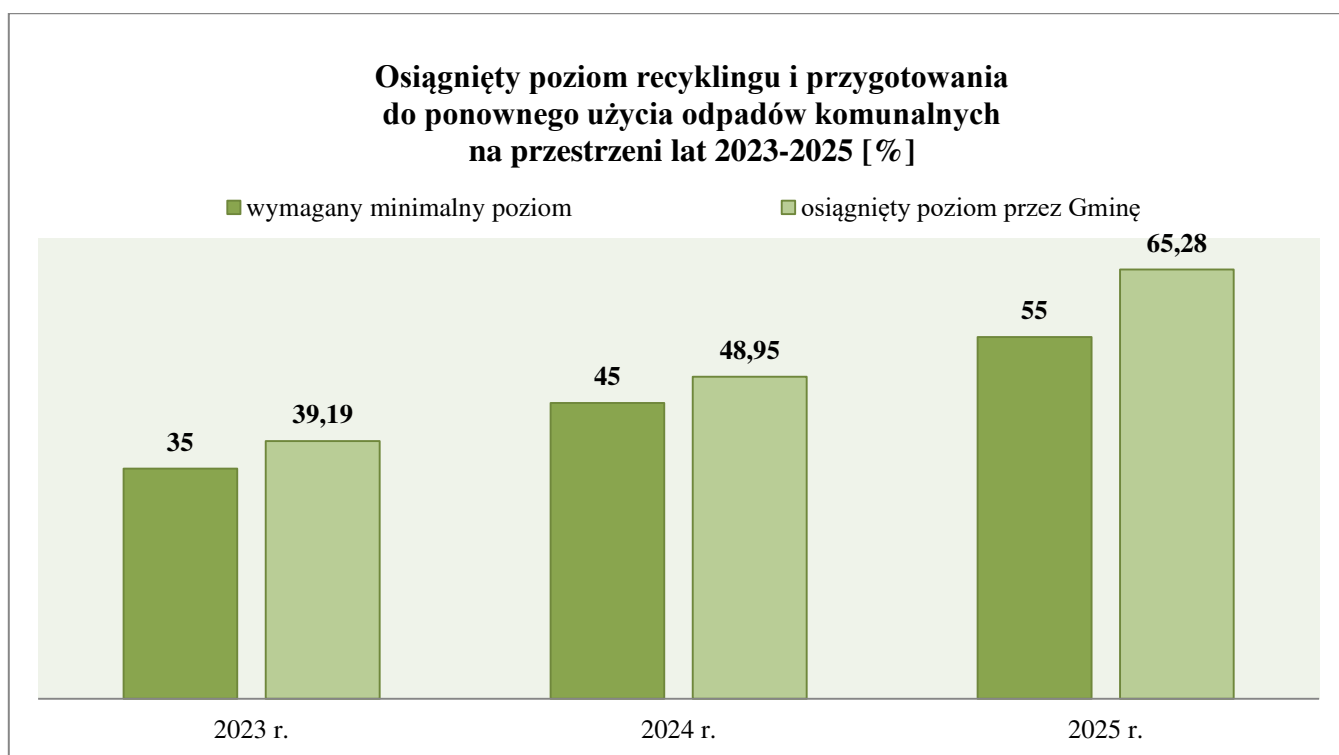

Odpady najczęściej przyjmowane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych to:

- odpady wielkogabarytowe – w 2025 r. było to ok. **54,44%** ilości przyjętych wszystkich odpadów do punktu;
- zużyte opony, które stanowiły ok. **12,22%** przyjmowanych odpadów w PSZOK;
- tekstylia, które począwszy od 2025 r. gmina ma obowiązek przyjmowania w PSZOK i stanowiły ok. **10,45%** przyjmowanych odpadów w punkcie.

W 2025 r. na potrzeby funkcjonowania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zakupiono kontener KP-7 wraz z zadaszeniem, który został usytuowany na terenie punktu w miejscowości Malinówka. Wartość zakupu wyniosła 11 623,50 zł brutto.

Ustawodawca na podstawie brzmienia przepisu art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) nakłada na gminy obowiązek osiągnięcia odpowiednich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W ostatnich trzech latach osiągnięty poziom recyklingu przez Gminę Sawin prezentuje poniższy wykres.

Ryc. 42 Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych na przestrzeni lat 2023 - 2025.

Powyższa grafika obrazowo wskazuje, że w każdym roku Gmina Sawin osiągnęła minimalny ustawowy poziom recyklingu. Ponadto, co należy podkreślić, że z każdym rokiem odsetek osiągniętego poziomu recyklingu jest systematycznie wyższy od tego minimalnego, odpowiednio w 2023 r. o 4,19%, w 2024 r. o 4,95% i w 2025 r. o 10,28%. Dokonana analiza dowodzi o zwieszającej się świadomości prawidłowej segregacji odpadów wśród mieszkańców oraz stosowania dobrych praktyk w tym zakresie.

7.3. Inne zadania

7.3.1. Ochrona środowiska

Na terenie Gminy Sawin występują liczne formy ochrony przyrody, obejmujące zarówno pomniki przyrody, jak i obszary chronione o znaczeniu regionalnym i krajowym. Stanowią one istotny element lokalnego systemu przyrodniczego oraz podnoszą walory środowiskowe gminy.

Pomniki przyrody

W granicach gminy znajdują się pojedyncze obiekty przyrodnicze objęte ochroną pomnikową, w tym głazy narzutowe oraz okazałe drzewa, głównie dęby szypułkowe oraz jedna sosna zwyczajna.

Do najważniejszych pomników przyrody należą:

- **„Kamień Powstańców”** – głaz narzutowy zlokalizowany na terenie Nadleśnictwa Chełm, Leśnictwo Sawin.
- Okazałe egzemplarze **dębu szypułkowego** o obwodach od 370 cm do 553 cm i wysokości do 25 m, zlokalizowane głównie na terenie Nadleśnictwa Chełm (Leśnictwo Borek) oraz Nadleśnictwa Sobibór (Leśnictwo Petrytów).
- **Sosna zwyczajna** o obwodzie 298 cm i wysokości 22 m, znajdująca się w Leśnictwie Borek.
- Szczególnym obiektem jest również **dąb szypułkowy nazwany „Dąb Władek”**, rosnący w miejscowości Podpakule, o wieku około 120 lat, obwodzie 370 cm i wysokości 25 m.

Pomniki te pełnią ważną funkcję przyrodniczą, krajobrazową oraz edukacyjną, stanowiąc element dziedzictwa przyrodniczego regionu.

Obszary chronione

Teren Gminy Sawin znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie oraz w obrębie obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody, w tym sieci Natura 2000 oraz parków i rezerwatów przyrody. Najbliższe obszary chronione obejmują:

- **Obszar Natura 2000 „Sawin” (PLH060068),**
- **Obszar Natura 2000 „Bachus” (PLH060056),**
- **Chelmski Park Krajobrazowy**- obejmujący powierzchnię 4 535,00 ha,
- **Otulina Chelmskiego Parku Krajobrazowego**- zajmująca powierzchnię 4 333,00 ha,
- **Rezerwat Przyrody „Bachus”**- obejmujący powierzchnię 84,00 ha,
- **Rezerwat Przyrody „Serniawy”**- obejmujący powierzchnię 38,00 ha.

Zróżnicowane formy ochrony przyrody występujące w otoczeniu Gminy Sawin oraz obecność cennych pomników przyrody świadczą o wysokich walorach środowiskowych tego obszaru. Stanowią one istotny potencjał przyrodniczy, który wymaga zachowania i ochrony w ramach prowadzonej polityki przestrzennej i środowiskowej gminy.

7.3.2. Program „Czyste powietrze”

Gmina Sawin w 2025 r. kontynuowała realizację Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”. W Urzędzie Gminy funkcjonował punkt konsultacyjno-informacyjny, w którym mieszkańcy mogli uzyskać wsparcie w zakresie przygotowania i składania wniosków o dofinansowanie. Program cieszy się stałym zainteresowaniem wśród mieszkańców gminy.

W 2025 r. do Urzędu Gminy wpłynęły 4 wnioski o dofinansowanie dotyczące kompleksowej termomodernizacji budynków mieszkalnych. Wnioski te zostały zakwalifikowane według trzech poziomów intensywności dofinansowania:

- **poziom podstawowy (do 30% dofinansowania)** – dla gospodarstw o rocznym dochodzie nieprzekraczającym 135 000,00 zł – nie złożono żadnego wniosku,
- **poziom podwyższony (do 70% dofinansowania)** – dla gospodarstw spełniających kryterium dochodowe do 3 150,00 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego oraz 2 250,00 zł w przypadku gospodarstwa wieloosobowego – złożono 1 wniosek,
- **poziom najwyższy (do 100% dofinansowania)** – dla gospodarstw o dochodzie nieprzekraczającym 1 800,00 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego oraz 1 300,00 zł w przypadku gospodarstwa wieloosobowego – złożono 3 wnioski.

Ryc. 43 Realizacja programu „Czyste powietrze” w 2025 r.

W ramach złożonych wniosków planowana jest realizacja inwestycji obejmujących zakup i montaż 3 kotłów na pellet o podwyższonym standardzie oraz 1 kotła zgazowującego drewno.

Szacunkowa wartość dofinansowania dla wszystkich złożonych wniosków wynosi około 420 000,00 zł.

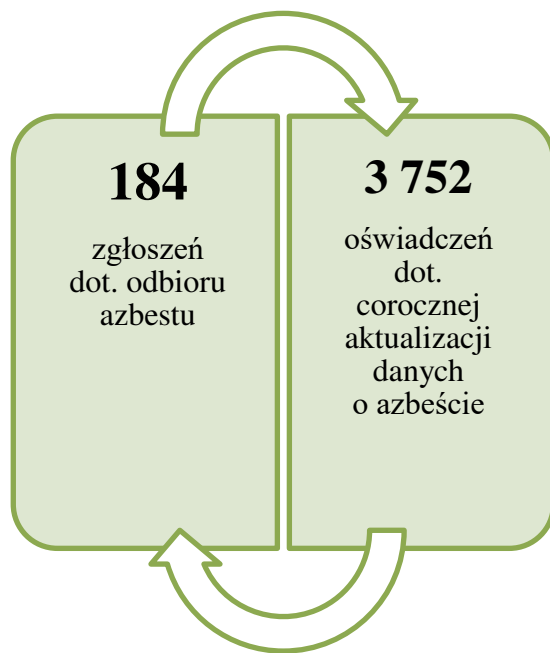

7.3.3. Azbest

Gmina Sawin realizuje działania mające na celu ograniczenie i stopniowe usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy. Wsparcie finansowe skierowane jest do właścicieli nieruchomości będących osobami fizycznymi i obejmuje demontaż pokryć dachowych zawierających azbest oraz odbiór i utylizację materiałów składowanych na gruncie.

Działania te prowadzone są w ramach podjętej Uchwały Nr XIX/108/25 z dnia 4 września 2025 r. w sprawie przystąpienia Gminy Sawin do realizacji programu partnerskiego pn. „Lubelskie bez azbestu”, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027, z uwzględnieniem zabezpieczenia wkładu własnego gminy.

W dniu 15 września 2025 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego podpisano umowę dotyczącą realizacji przedsięwzięcia z udziałem jednostek samorządu terytorialnego z terenu powiatu chełmskiego. Projekt „Lubelskie bez azbestu” zaplanowany został na lata 2026–2029 i ma na celu poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców oraz ochronę środowiska poprzez systematyczne usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Ryc. 44 Liczba zgłoszeń dot. odbioru i zagospodarowania azbestu oraz oświadczeń i ocen dot. użytkowania wyrobów zawierających azbest w ramach corocznej aktualizacji danych w 2025 r.

W ramach realizacji programu na terenie Gminy Sawin złożono 184 zgłoszenia dotyczące odbioru i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest. Ponadto w 2025 r. mieszkańcy złożyli łącznie 3 752 oświadczenia wraz z ocenami dotyczącymi użytkowania wyrobów zawierających azbest w ramach corocznej aktualizacji danych. Działania te stanowią istotny element polityki środowiskowej gminy oraz przyczyniają się do sukcesywnej eliminacji zagrożeń wynikających z obecności azbestu na jej terenie.

7.3.4. Scalenia

W 2025 r. rozpoczęto ważny z punktu widzenia mieszkańców projekt scaleniowy, zainicjowany podpisaniem umowy, której zakres prac obejmie obręby takie jak: Czułczyce Duże, Czułczyce-Kolonia, Przysiółek, Sajczyce oraz część Sawina.

Całkowita wartość inwestycji przekracza 18,3 mln zł i – co szczególnie istotne – jest ona w całości finansowana ze środków zewnętrznych, pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz budżetu państwa.

Scalenie gruntów to proces, który pozwala na uporządkowanie rozdrobnionej struktury własności oraz dostosowanie układu działek do współczesnych potrzeb gospodarowania. W praktyce oznacza to tworzenie bardziej regularnych, większych i łatwiejszych w uprawie działek, a także zapewnienie każdej z nich odpowiedniego dostępu do drogi publicznej.

Projekt ma kompleksowy charakter i obejmuje zarówno prace geodezyjne, jak i inwestycje infrastrukturalne. W jego ramach przewidziano m.in.:

uporządkowanie układu działek oraz ich granic, co ograniczy
rozdrobnienie gruntów i poprawi efektywność gospodarowania

wydzielenie i urządzenie nowych dróg dojazdowych,
zapewniających dogodny dostęp do pól i zabudowań

przebudowę dróg gminnych, co znacząco poprawi jakość
komunikacji lokalnej

modernizację przepustów oraz rowów melioracyjnych, co
wpłynie na lepsze odwodnienie terenów i ochronę przed
podtopieniami

Ryc. 45 Zakres prac scaleniowych.

Dzięki realizacji projektu poprawi się nie tylko organizacja przestrzeni rolniczej, ale również warunki pracy rolników – zmniejszy się liczba przejazdów między rozproszonymi działkami, a dojazd do gruntów stanie się szybszy i bardziej komfortowy. Dodatkowo inwestycja przyczyni się do poprawy gospodarki wodnej, co ma szczególne znaczenie w kontekście zmieniających się warunków klimatycznych.

To ważny krok w kierunku nowoczesnego, uporządkowanego i funkcjonalnego zagospodarowania przestrzeni, który przyniesie wymierne korzyści zarówno mieszkańcom, jak i całej lokalnej gospodarce.

8. OŚWIATA

8.1. Organizacja szkół

W 2025 r. Gmina Sawin była organem prowadzącym dla Przedszkola Samorządowego i Szkoły Podstawowej w Sawinie. Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2025/2026 obrazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów/ wychowanków	w tym:								
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Szkoła Podstawowa w Sawinie i oddział „0”	13	240	23	28	30	29	27	24	33	26	20
Przedszkole Samorządowe w Sawinie	3	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ryc. 46 Stan uczniów (wychowanków) w Szkole Podstawowej i Przedszkolu Samorządowym w Sawinie w roku szkolnym 2025/2026. Źródło danych: System Informacji Oświatowej, stan na 30 września 2025 r.

Na terenie Gminy Sawin funkcjonują dodatkowo trzy szkoły publiczne prowadzone przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży, których organizację przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów/ wychowanków	w tym:								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa w Bukowie Wielkiej i oddział „0”	11	68	26	4	5	5	3	9	6	6	4
2.	Szkoła Podstawowa w Czulczycach i oddział „0”	9	69	26	6	5	7	4	7	5	6	3
3.	Szkoła Podstawowa w Wólce Petryłowskiej i oddział „0”	8	37	6	3	0	5	4	8	4	1	6
	Razem	28	174	58	13	10	17	11	24	15	13	13

Ryc. 47 Stan uczniów w szkołach podstawowych prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży w roku szkolnym 2025/2026. Źródło danych: System Informacji Oświatowej, stan na 30 września 2025 r.

W roku szkolnym 2025/2026 w stosunku do roku szkolnego 2024/2025 sieć przedszkoli i szkół podstawowych nie uległa zmianie i zabezpieczała w pełni aktualne potrzeby mieszkańców gminy. W szkole prowadzonej przez gminę naukę pobierało 6 dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 2 dzieci z przedszkola, dla których prowadzono zajęcia rewalidacyjne. Dodatkowo w Przedszkolu Samorządowym i w oddziale przedszkolnym przy Szkole Podstawowej w Sawinie 3 dzieci objęto wczesnym wspomaganie rozwoju na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

8.2. Kadra i system doskonalenia zawodowego

W roku szkolnym 2025/2026 w przedszkolu i szkole podstawowej prowadzonej przez gminę pracowało **34 nauczycieli oraz 18 pracowników administracji i obsługi**. Wszyscy nauczyciele posiadają wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym.

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w 2025 r. zgodnie z wymogami prawa i potrzebami poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli wydatkowana została kwota **33 738,70 zł**. W ramach środków na doskonalenie zawodowe w Zespole Szkół w Sawinie przeprowadzono szkolenia z zakresu:

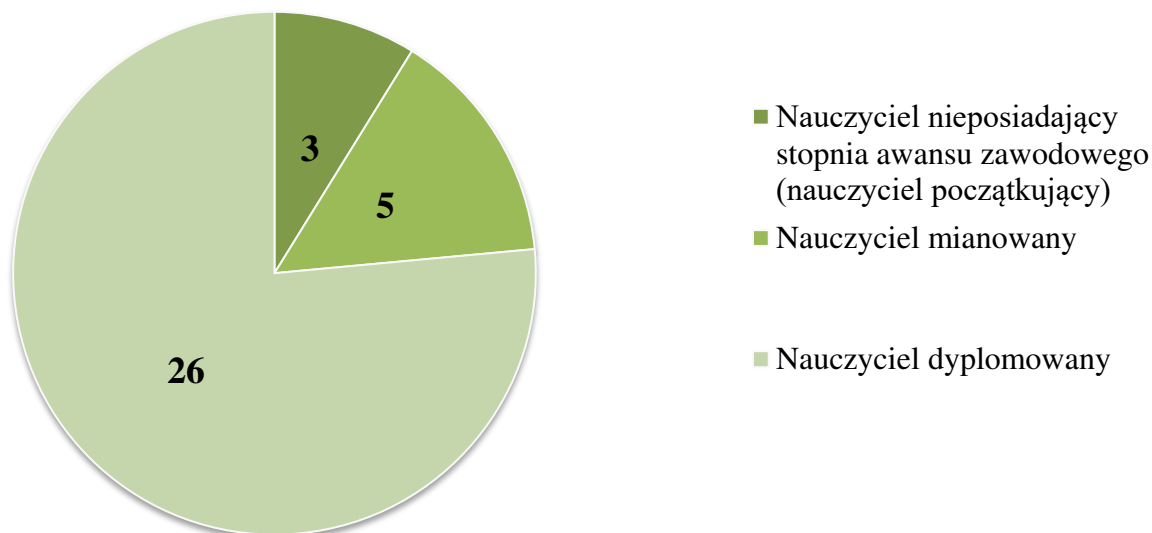
- kształcenia zawodowego,
- praktycznego zastosowania sztucznej inteligencji w placówce oświatowej,
- efektywnego uczenia się,
- udzielania pierwszej pomocy,
- rozliczania godzin ponadwymiarowych i doraźnych zastępstw,
- treningu umiejętności poznawczych,
- prawnej odpowiedzialności nauczyciela,
- prawa oświatowego w codziennej pracy nauczyciela,
- przemocy w sieci-przeciwdziałania cyberprzemocy i budowania odporności psychicznej ucznia,
- warsztatów z obsługi programu Canva,
- promocji szkoły w społeczności lokalnej- prowadzenia strony internetowej.

Dofinansowano również opłaty nauczycielom doskonalącym się na studiach podyplomowych z zakresu:

- edukacji zdrowotnej,
- bibliotekoznawstwa,
- oligofrenopedagogiki,
- diagnozy i terapii pedagogicznej,
- integracji sensorycznej z terapią ręki,
- biologii w szkole,
- edukacji przez szachy w szkole.

Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w 2025 r. [w osobach]

Ryc. 48 Stopnie awansu zawodowego nauczycieli Zespołu Szkół w Sawinie w 2025 r.

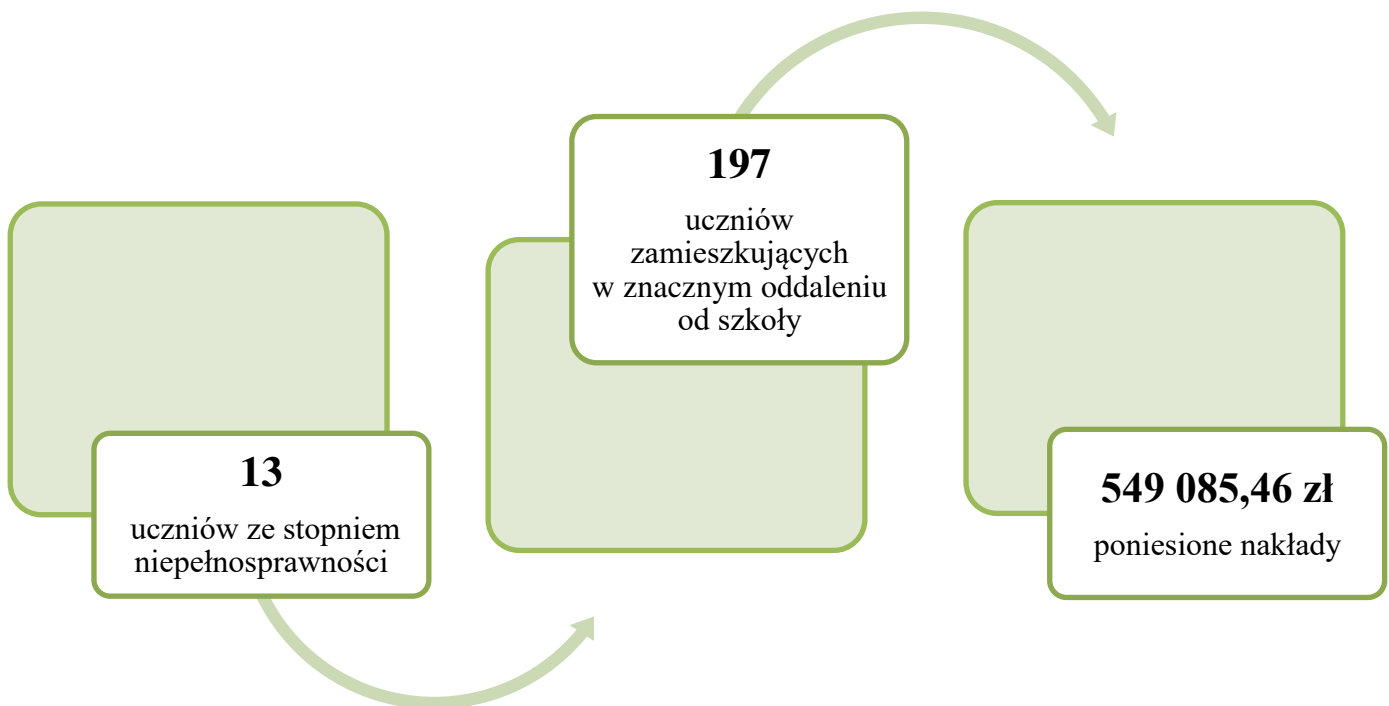
W Zespole Szkół w Sawinie zatrudnionych jest łącznie 34 nauczycieli. Najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani – 26 osób, co stanowi ok. **76,5%** całej kadry. Nauczyciele mianowani to 5 osób (**ok. 14,7%**), natomiast nauczyciele początkujący – 3 osoby (**ok. 8,8%**).

Z przedstawionych danych wynika, że kadra pedagogiczna jest bardzo doświadczona, z wyraźną dominacją nauczycieli o najwyższym stopniu awansu zawodowego. Niewielki udział nauczycieli początkujących może sugerować ograniczoną rotację kadry lub stabilność zatrudnienia. Jednocześnie stosunkowo niski odsetek nauczycieli na niższych stopniach awansu może w przyszłości wpłynąć na potrzebę uzupełniania kadry młodszymi pracownikami.

8.3. Realizacja zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół

W 2025 r. realizowano szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków gminy na rzecz uczniów i szkół. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem Gminy było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie szkołom prowadzonym przez gminę środków finansowych na prowadzenie działalności, w tym na wynagrodzenia pracowników i eksploatację budynków komunalnych.

Na podstawie art. 32 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 z późn. zm.) dowożono do szkół uczniów niepełnosprawnych i zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół. Następną grafiką, w sposób wizualny, prezentuje stan realizacji tego obowiązku.

Ryc. 49 Realizacja gminnego zadania dowożenia uczniów do szkół.

Stypendia socjalne, motywacyjne

Zgodnie z dyspozycją art. 90b i art. 90m ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.) wspomagano uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują na terenie gminy. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone było w kwocie 823 zł na członka rodziny. Stypendia szkolne przyznawane były w zależności od dochodu rodziny i zgodnie z regulaminem w kwocie od 204,60 zł do 229,40 zł miesięcznie. Zasiłki szkolne były wypłacane jednorazowo w kwocie od 200,00 zł do 620,00 zł. Na powyższe zadanie wykorzystano dotację z budżetu Wojewody Lubelskiego w kwocie 135 000,00 zł oraz środki własne w wysokości 10 340,80 zł.

Na stypendia motywacyjne w 2025 r. Gmina przeznaczyła 6 000,00 zł. Stypendium w kwocie 200,00 zł przyznano 30 uczniom.

W związku z Uchwałą Nr XI/61/24 Rady Gminy Sawin z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie zasad przyznawania stypendiów dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Sawin w 2025 r. wpłynął w terminie do 30 stycznia 2025 r. – 1 wniosek o przyznanie stypendium dla uzdolnionych uczniów zespołu trampkarzy Klubu Sportowego „Sawena” Sawin w skład, którego wchodziło 20 zawodników, w tym uczniów szkoły podstawowej i absolwentów. Stypendia przyznano na łączną kwotę 1980,00 zł oraz bony upominkowe dla absolwentów w kwocie 1440,00 zł. W terminie do 30 czerwca 2025 r. wpłynęło 16 wniosków, w tym 3 niespełniające wymogów uchwały oraz 1 zbiorowy dla drużyny sportowej ze Szkoły Podstawowej w Sawinie. W drugim terminie na stypendia Gmina przeznaczyła kwotę 7980,00 zł. Stypendium przyznano 21 uczniom, w tym 9 zawodnikom drużyny sportowej.

Finansowanie zadań oświatowych

34 124,64 zł

- dotacja podręcznikowa ze środków rezerwy budżetu państwa

442,47 zł

- dotacja podręcznikowa z Funduszu Pomocy dla uczniów z Ukrainy

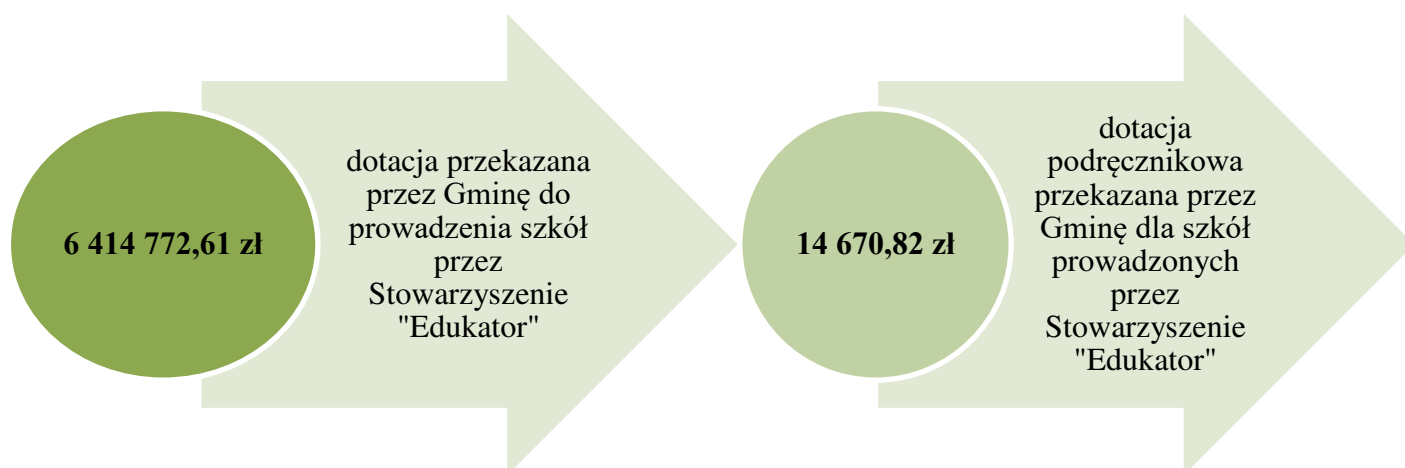
9 265 466,00 zł

- kwota potrzeb oświatowych przeznaczona na realizację zadań oświatowych

70 395,00 zł

- środki z Funduszu Pomocy na realizację zadań oświatowych w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie

Ryc. 50 Finansowanie zadań oświatowych w 2025 r.

Ryc. 51 Dotacje przekazane przez Gminę dla Społeczno-Oświatowego Stowarzyszenia Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży.

W 2025 r. Gmina otrzymała środki finansowe na realizację zadań oświatowych z różnych źródeł. Na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów wszystkich szkół pozyskano dotację celową z rezerwy budżetu państwa w wysokości 34 124,64 zł oraz dodatkowe środki z Funduszu Pomocy dla uczniów z Ukrainy w kwocie 442,47 zł.

Na realizację zadań oświatowych gmina otrzymała subwencję oświatową w wysokości 9 265 466,00 zł. W związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie przyznano również środki z Funduszu Pomocy w kwocie 70 395,00 zł, przeznaczone na wsparcie realizacji zadań edukacyjnych.

Zgodnie z zawartymi umowami dotyczącymi przekazania prowadzenia szkół Społeczno-Oświatowemu Stowarzyszeniu Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży, w 2025 r. Gmina przekazała dotację w wysokości 6 414 772,61 zł na bieżące funkcjonowanie placówek oświatowych. Ponadto przekazano dotację celową na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych w kwocie 14 670,82 zł.

Pozyskane i rozdysponowane środki umożliwiły zapewnienie ciągłości funkcjonowania jednostek oświatowych, realizację obowiązków edukacyjnych oraz wsparcie uczniów, w tym dzieci pochodzących z Ukrainy.

Wysokość subwencji oświatowej przekazywanej jednostce samorządu terytorialnego jest uzależniona m.in. od liczby uczniów wymagających szczególnego wsparcia. Istotny wpływ mają tu dane dotyczące dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jak również tych objętych opinią o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju. Im większa liczba uczniów z tego typu potrzebami edukacyjnymi, tym wyższa kwota subwencji, co wynika z konieczności zapewnienia im odpowiednich warunków nauki, specjalistycznej kadry oraz dodatkowych zajęć wspierających rozwój. Dane dotyczące liczby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przedstawia poniższa tabela.

Nazwa szkoły/ placówki	Liczba uczniów	
	z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	z opinią o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka
Szkoła Podstawowa w Sawinie z oddziałem przedszkolnym	4	1
Przedszkole Samorządowe w Sawinie	2	2
Szkoła Podstawowa w Bukowie Wielkiej z oddziałem przedszkolnym	6	1
Szkoła Podstawowa w Czulczycach z oddziałem przedszkolnym	1	1
Szkoła Podstawowa w Wólce Petryłowskiej z oddziałem przedszkolnym	1	0

Ryc. 52 Liczba uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, stan na 30 września 2025 r.

Wskaźnik zwiększający

Na terenie Gminy Sawin wskaźnik zwiększający w 2025 r. liczony był na podstawie wydatków bieżących wykonanych oraz uzyskanej kwoty potrzeb oświatowych w 2024 r. na Szkołę Podstawową w Sawinie i wyniósł **1,48**. Wskaźnik zwiększający wykorzystywany jest przy naliczeniu dotacji dla szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie „Edukator”.

Warto wyjaśnić, że wskaźnik zwiększający to wskaźnik przedstawiający o jaki procent wydatki bieżące danego samorządu na dany typ szkoły przewyższają kwotę potrzeb oświatowych przewidzianych na dany typ szkoły.

Wyliczenie tego współczynnika, pozwala na dostosowanie kwoty dotacji do specyfiki i potrzeb danej szkoły. Przy obliczaniu wskaźnika uwzględnia się m.in. typ szkoły, liczbę uczniów oraz specyficzne potrzeby edukacyjne, takie jak kształcenie specjalne. Jego prawidłowe obliczenie jest niezbędne do zapewnienia adekwatnego finansowania placówek edukacyjnych, których organem prowadzącym nie jest jednostka samorządu terytorialnego. Obliczenie wskaźnika zwiększającego wymaga uwzględnienia kilku elementów:

- określenia, czy placówka jest szkołą publiczną, niepubliczną, specjalną itp.
- analizy wydatków poniesionych przez samorząd na daną szkołę w poprzednim roku budżetowym,
- sprawdzenia kwoty przewidzianej na ucznia w potrzebach oświatowych dla danego typu szkoły,
- podzielenia wydatków bieżących przez kwotę potrzeb oświatowych, co daje wartość wskaźnika zwiększającego.

Algorytm wyliczenia wskaźnika zawiera art. 14 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 650).

Finansowanie placówek oświatowych

Placówka	Wydatki ogółem [zł]	Kwota potrzeb oświatowych i dotacji przekazanych przez budżet państwa [zł]	Kwota dołożona przez gminę [zł]	Udział środki gminnych [%]
SP Bukowa Wielka	2 707 183,88	1 849 977,56	857 206,32	31,66
SP Czulczyce	2 166 463,29	1 314 336,99	852 126,30	39,33
SP Wólka Petryłowska	1 555 796,26	1 354 239,12	201 557,14	12,96
ZS Sawin	7 790 251,65	4 852 322,05	2 937 929,60	37,71
	14 219 695,08	9 370 875,72	4 848 819,36	34,10

Ryc. 53 Wydatki na oświatę w Gminie Sawin w 2025 r.

W 2025 r. wydatki oświatowe Gminy Sawin wyniosły łącznie ponad 14,2 mln zł, z czego kwota potrzeb oświatowych i otrzymanych subwencji pokryła około 9,37 mln zł. Oznacza to, że gmina musiała dołożyć z własnego budżetu prawie 5 mln zł, co stanowi 34,10% wszystkich wydatków na edukację.

Najwyższy udział środków własnych gminy odnotowano w Szkole Podstawowej w Czulczycach, gdzie dopłata wyniosła blisko 40% kosztów funkcjonowania placówki. Wysoki poziom dofinansowania widoczny jest również w Zespole Szkół w Sawinie oraz w Szkole Podstawowej w Bukowie Wielkiej. Najniższy udział środków własnych wystąpił natomiast w Szkole Podstawowej w Wólce Petryłowskiej, gdzie gmina pokryła niecałe 13% wydatków.

Dane pokazują, że subwencja oświatowa nie pokrywa w pełni kosztów funkcjonowania szkół, co wymaga znaczącego zaangażowania środków własnych gminy w realizację zadań oświatowych.

9. POZOSTAŁE ZADANIA PUBLICZNE

9.1. Ochrona przeciwpożarowa

Ochronę przeciwpożarową Gminy Sawin sprawuje Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie przy znaczącym wsparciu jednostek ochotniczych straży pożarnych. Na terenie gminy działa 9 jednostek OSP, w tym:

Ryc. 54 Kategorie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Sawinie.

OSP Sawin i OSP Czulczyce są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Wszystkie jednostki OSP z terenu Gminy Sawin są wyposażone w 5 samochodów ratowniczo – gaśniczych ze zbiornikami na wodę oraz w 4 tzw. lekkie służące do przewozu osób i sprzętu ratowniczo – gaśniczego.

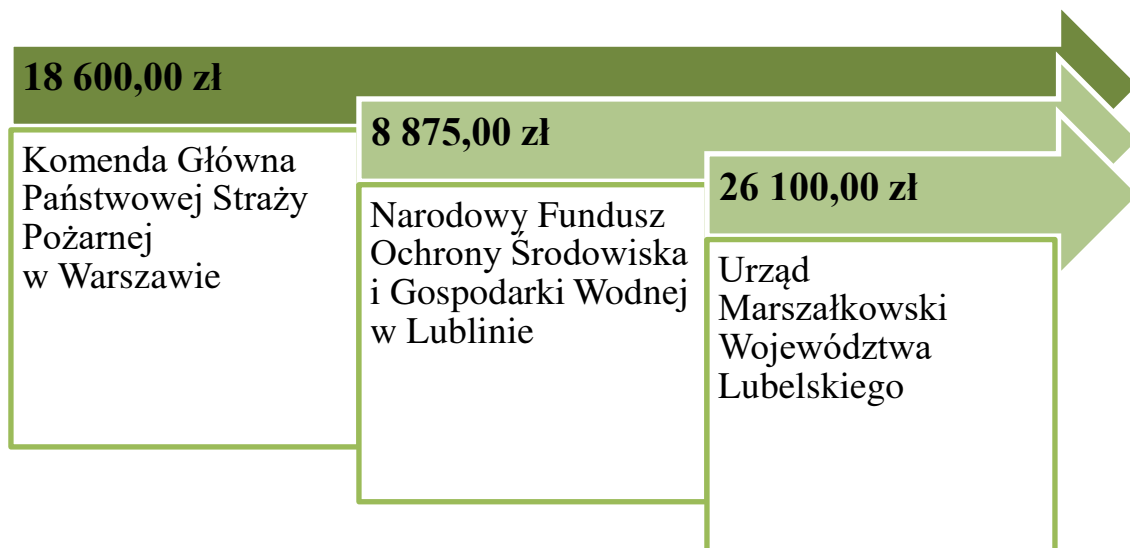
Zrzeszają łącznie 223 członków zwyczajnych, w tym 207 mężczyzn i 16 kobiet. W 2025 r. na obszarze Gminy Sawin zanotowano **76 zdarzeń**, w tym pożary – 51, miejscowe zagrożenia – 24, alarmy fałszywe – 1. Na terenie Gminy Sawin nastąpił spadek liczby zdarzeń o 26 (25%) w porównaniu z rokiem 2024 (pożarów: wzrost o 31%, miejscowych zagrożeń: spadek o 60%, alarmów fałszywych: spadek o 75%).

Poszczególne jednostki uczestniczyły w likwidacji zdarzeń:

- OSP Sawin – 46 zdarzeń (24 pożary, 21 miejscowych zagrożeń, 1 alarm fałszywy),
- OSP Czulczyce – 23 zdarzeń (21 pożarów, 2 miejscowe zagrożenia),
- OSP Bukowa Wielka – 1 zdarzenie (1 pożar),
- OSP Łukówek – 5 zdarzeń (4 pożary, 1 miejscowe zagrożenie),
- OSP Wólka Petryłowska – 1 zdarzenie (1 pożar).

Strażacy z jednostek OSP z terenu Gminy Sawin uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie:

1. **Szkolenie podstawowe strażaka ratownika OSP** - 2 osoby z OSP Sawin, 2 osoby z OSP Czulczyce, 1 osoba z OSP Łukówek oraz 1 osoba z OSP Bukowa Wielka.
2. **Szkolenie kierowcy-konserwatora dla strażaka ratownika OSP** - 3 osoby z OSP Czulczyce oraz 1 osoba z OSP Łukówek.
3. **Szkolenie dla strażaków ratowników OSP przygotowujące do egzaminu na prawo jazdy kat. C** - 1 osoba z OSP Sawin.

Ryc. 55 Pozyskane środki zewnętrzne na działalność statutową jednostek OSP w 2025 r.

Jednostki OSP z terenu Gminy Sawin w 2025 r. pozyskały środki zewnętrzne na działalność statutową w łącznej wysokości **53 575,00 zł** wg poniższego zestawienia:

1. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie – 18 600,00 zł

- **OSP Czulczyce 6 300,00 zł** - na zadanie pt. „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowej systemu ratowniczo-gaśniczego”,
 - **OSP Sawin 6 300,00 zł** - na zadanie pt. „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowej systemu ratowniczo-gaśniczego”,
 - **OSP Łukówek- – 6000,00 zł** - na zadanie pt. „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo- gaśniczych”.
2. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie – 8 875,00 zł (**jednostka OSP Sawin**) – na zadanie „**Po pierwsze- bezpieczeństwo**” – zakup 2 aparatów ochrony układu oddechowego.
3. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego na zadanie pt. „Lubelskie wspiera Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze” – 26 100,00 zł:
- **OSP Wólka Petryłowska – 10 000,00 zł,**
 - **OSP Czulczyce – 10 000,00 zł,**
 - **OSP Sawin – 6 100,00 zł.**

Stowarzyszenie Samorządów Euroregion „Bug” w 2025 r. przekazało Gminie Sawin dla jednostek OSP specjalistyczny sprzęt pozyskany z Projektu pn. „OSP na straży środowiska. Transgraniczne działania zapobiegające skutkom zmian klimatu”. Zadanie było współfinansowane z programu Interreg NEXT Polska–Ukraina 2021–2027. Wskutek tego działania jednostki otrzymały:

- motopompę pływającą (Producent: OGNIOCHRON S.A, Model: NIAGARA 3 MA),
- pompę szlamową z nasadami 110 (Producent: HONDA Moto Co LTD),
- agregat prądotwórczy (Producent: FOGO, Model: F 4001 iS).

Ryc. 56 Wydatki budżetowe gminy na działalność jednostek OSP w 2025 r.

9.2. Bezpieczeństwo publiczne

Posterunek Policji w Sawinie wykonuje całokształt zadań służbowych wynikających z zakresu czynności oraz bieżących planów na obszarze Gminy Sawin.

W obszarze przestępstw o charakterze kryminalnym odnotowano stabilizację w zakresie kradzieży z włamaniem (art. 279 § 1 kk) - 2 zdarzenia, co odpowiada poziomowi z roku poprzedniego. W przypadku kradzieży cudzej rzeczy (art. 278 § 1 kk) stwierdzono nieznaczny wzrost do 2 czynów, przy czym w roku 2024 odnotowano 1 przestępstwo w tej kategorii.

W analizowanym okresie nie odnotowano przestępstw z art. 288 § 1 kk (uszkodzenie cudzej rzeczy), co stanowi spadek w stosunku do 2024 r., kiedy takich zdarzeń było 3. W kategorii przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu (art. 157 § 1 2 kk) odnotowano 3 zdarzenia co oznacza wyraźny wzrost względem 2024 r. (1 przypadek).

W obszarze przestępstw gospodarczych (art. 286 § 1 kk - oszustwo) stwierdzono 6 zdarzeń, co oznacza nieznaczny spadek względem 2024 r. (7 czynów). Pomimo tego spadku, nadal zauważalnym zjawiskiem pozostają oszustwa internetowe. Pokrzywdzeni najczęściej dokonują zakupów za pośrednictwem portali aukcyjnych lub ogłoszeniowych, przekazując środki pieniężne na wskazane rachunki bankowe, po czym nie otrzymują zamówionego towaru, a kontakt ze sprawcą zostaje zerwany. Rachunki bankowe wykorzystywane są często na tzw. „słupy", co w istotny sposób utrudnia czynności wykrywcze i identyfikację faktycznych sprawców.

W kategorii przestępstw narkotykowych w 2025 r. nie odnotowano żadnych czynów, co stanowi poprawę w porównaniu z rokiem 2024 (2 przypadki).

W zakresie przestępstw drogowych, tj. kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości (art. 178a § 1 kk), odnotowano 4 przypadki, co oznacza istotny spadek w porównaniu z rokiem 2024 (9 zdarzeń). Spadek ten może być efektem zwiększonej liczby kontroli drogowych, działań profilaktycznych oraz konsekwentnego reagowania na tego typu wykroczenia i przestępstwa. Wyraźny wzrost odnotowano natomiast w zakresie przestępstw z art. 244 kk (niestosowanie się do orzeczonego zakazu sądowego) - 5 zdarzeń wobec 1 w roku 2024.

W kategorii przestępstw z art. 209 § 1 kk (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego) odnotowano 12 postępowań, co oznacza spadek względem roku 2024 (18 postępowań). W dalszym ciągu jednak jest to jedna z najliczniejszych kategorii przestępstw na terenie gminy.

W przypadku przestępstw z art. 207 § 1 kk (znęcanie się nad członkami rodziny) odnotowano 8 zdarzeń, co oznacza wzrost względem roku 2024 (6 przypadków). Wskazuje to na utrzymujący się problem przemocy domowej, wymagający dalszych działań profilaktycznych oraz ścisłej współpracy z instytucjami pomocowymi.

Ryc. 57 Liczba wybranych zdarzeń w 2025 r.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym na terenie Gminy Sawin klasyfikuje się na zbliżonym poziomie w porównaniu do ubiegłego roku. W 2025 r. odnotowano 4 wypadki drogowe (czyli spadek o 1) oraz 15 kolizji drogowych (czyli wzrost o 2).

W efekcie realizowanych przedsięwzięć przeprowadzono 91 postępowań wyjaśniających o wykroczenia. W toku represjonowania sprawców w drodze postępowania mandatowego nałożono 662 grzywien (597 w 2024 r.) w sprawach takich jak: zakłócanie spokoju i porządku publicznego, spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym, używanie wulgarnych słów, zaśmiecanie miejsc dostępnych dla publiczności, a także wobec sprawców wykroczeń w ruchu drogowym oraz przeciwko mieniu.

Ponadto dzielnicowi w ciągu roku przeprowadzili spotkania z dziećmi i młodzieżą na terenie gminy, takie jak: „Bezpieczny pierwszak”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”, „Narkotyki i dopalacze” oraz „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”. Były to działania profilaktyczne i edukacyjne, mające na celu przekazać wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa.

9.3. Zadania obronne

Gmina Sawin kontynuuje realizację założeń Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026, którego celem jest wzmocnienie przygotowania służb, instytucji oraz mieszkańców na różnego rodzaju zagrożenia. Na 2025 r. gmina otrzymała dotację z budżetu państwa w wysokości **379 816,00 zł**, co pozwoliło na rozpoczęcie szerokiego pakietu zakupów sprzętowych oraz działań szkoleniowych. Faktyczne wykorzystanie dotacji to: **355 609, 63 zł**.

W ramach przyznanych środków zrealizowane zostały zakupy wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczych, ewakuacyjnych oraz zabezpieczających. Wśród najważniejszych pozycji znajdują się:

radiotelefony

- umożliwiające sprawną i niezawodną komunikację podczas akcji

przyczepa samochodowa z zabudową

- do transportu sprzętu oraz materiałów pomocniczych

narzędzia elektryczne i akumulatorowe

- niezbędne podczas działań technicznych i usuwania skutków zagrożeń

cysterna do przewozu wody pitnej

- pozwalająca na szybkie zabezpieczenie potrzeb mieszkańców w przypadku awarii lub zanieczyszczenia sieci wodociągowej

apteczki osobiste pierwszej pomocy

- dla pracowników oraz wolontariuszy zaangażowanych w działania kryzysowe

plandeki wodoodporne i nosze płachtowe

- wykorzystywane przy ewakuacji oraz doraźnym zabezpieczaniu mienia

termometry elektroniczne i środki do dezynfekcji

- zapewniające możliwość prowadzenia podstawowych czynności medycznych w sytuacjach masowych,

namioty magazynowe

- pozwalające tworzyć tymczasowe punkty schronienia lub zaplecza logistycznego

latarki czołowe, bateryjne, akumulatorowe oraz przenośne systemy oświetleniowe

- wykorzystywane w działaniach po zmroku i w miejscach bez dostępu do energii elektrycznej

stacjonarny agregat prądotwórczy

- zapewniające awaryjne źródło zasilania w stanach kryzysowych

Ryc. 58 Zakupiony sprzęt w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025 - 2026.

Obok inwestycji w sprzęt gmina kładzie również duży nacisk na podnoszenie kompetencji osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców. W 2025 r. odbyło się **szkolenie dla pracowników Urzędu Gminy Sawin oraz jednostek organizacyjnych** z zakresu obrony cywilnej i ochrony ludności, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz najnowszymi wytycznymi.

W ramach wzmocnienia gotowości operacyjnej jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, **trzech strażaków-ratowników** skierowano na kursy **prawa jazdy kategorii C oraz C+E**, co zwiększyło możliwości obsługi specjalistycznych pojazdów i sprzętu ciężkiego w działaniach ratowniczych.

10. FUNDUSZ SOŁECKI

Fundusz sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego. To środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia i są zadaniami własnymi gminy. Podczas zebrań wiejskich, mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje o przeznaczeniu środków. Ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.) wprowadzono zestandaryzowany system wsparcia inicjatyw lokalnych, który umożliwia realizację ważnych społecznie przedsięwzięć na terenie danego sołectwa. Zgodnie z unormowaniami ustawy o wysokości środków przeznaczonych dla danego sołectwa decyduje liczba mieszkańców sołectwa, według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy. Rada gminy natomiast rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz, podejmując uchwałę, w której wyraża na to zgodę. Rada Gminy Sawin na kanwie podjętej Uchwały Nr XXIV/158/17 z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki zdecydowała o tym fakcie.

W 2025 r. na realizację funduszu sołeckiego przeznaczono łącznie kwotę **434 622,29 zł**, fundusz został zrealizowany w **96,92%**, wydając kwotę **421 255,78 zł**, co szczegółowo obrazuje poniższa tabela.

Zestawienie zadań do realizacji z Funduszu sołeckiego na 2025 r.

Lp.	Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Kwota [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]
1.	Bachus	Remont dróg gruntowych	19 448,64	19 448,64	100,00
2.	Bukowa Mała	Remont świetlicy wiejskiej	10 000,00	10 000,00	100,00
		Remont dróg gruntowych	11 641,66	11 641,52	99,99
3.	Bukowa Wielka	Remont dróg gruntowych	17 223,66	17 186,76	99,78
		Zakup sprzętu sportowego w celu wyposażenia świetlicy wiejskiej	20 000,00	20 000,00	100,00
4.	Chutcze	Zakup altanki i kostki na podbudowę	10 640,00	10 640,00	100,00
		Zakup podkaszarki	1 500,00	1 500,00	100,00
		Remont dróg gruntowych	10 136,48	10 101,01	99,65
5.	Czulezyce	Budowa i montaż siłowni plenerowej oraz placu street workout	34 338,10	34 326,00	99,96

6.	Czulczyce Kolonia	Budowa linii oświetlenia ulicznego	25 046,62	25 045,25	99,99
7.	Czulczyce Małe	Uzupełnienie strojów ludowych	1 334,00	1 334,00	100,00
		Zakup obuwia dla zespołu "Jarzębina "	2 666,00	2 666,00	100,00
		Remont dróg gruntowych	14 294,42	14 268,00	99,82
8.	Krobonosz	Doposażenie świetlicy wiejskiej	5 237,68	4 985,06	95,18
		Remont dróg gruntowych	16 000,00	15 999,68	99,99
9.	Łowcza	Projekt dokumentacji świetlicy wiejskiej	8 671,50	0,00	0,00
		Remont dróg gruntowych	12 393,05	12 393,05	100,00
10.	Łukówek	Wyposażenie świetlicy wiejskiej	26 085,42	26 028,19	99,78
11.	Malinówka	Remont dróg gruntowych	10 466,57	10 466,57	100,00
		Usługa geodezyjna	5 000,00	4 300,00	86,00
12.	Petryłów	Wykonanie altanki	9 000,00	9 000,00	100,00
		Zakup materiałów niezbędnych do budowy altanki i zagospodarowania terenu	13 911,31	13 360,34	96,04
13.	Podpakule	Remont dróg gruntowych	20 198,89	20 132,81	99,67
14.	Radzanów	Remont dróg gruntowych	11 179,22	11 179,22	100,00
		Zakup drzwi zewnętrznych do świetlicy	3 075,42	2 958,73	96,21
15.	Sajczyce	Remont dróg gruntowych	6 410,82	6 396,00	99,77
		Remont świetlicy	15 000,00	14 969,81	99,80
16.	Sawin	Remont dróg gruntowych	27 711,10	27 709,83	99,99
		Zakup szafek do ZS Sawin	10 000,00	10 000,00	100,00
		Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ciągu pieszo- rowerowego przy ulicy Kościelnej, łączącego się ze ścieżką rowerową przy drodze wojewódzkiej nr 812	20 000,00	17 220,00	86,10
17.	Serniawy	Wyposażenie świetlicy wiejskiej	21 526,24	21 526,24	100,00
18.	Średni Łan	Remont dróg gruntowych	14 485,49	14 473,07	99,91
			434 622,29	421 255,78	96,92

Ryc. 59 Realizacja funduszu sołeckiego w 2025 r. w Gminie Sawin.

11. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi angażuje społeczeństwo w realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe mogą nawiązać bezpośrednią współpracę w celu realizacji wspólnych projektów, wymiany doświadczeń lub poszukiwania źródeł finansowania. Roczny Program współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok został przyjęty Uchwałą Nr XI/46/24 Rady Gminy Sawin z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok.

Zgodnie z Programem na realizację zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2025 r. zaplanowano środki w wysokości do 150 000,00 zł. Dnia 9 stycznia 2025 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W wyniku naboru zgłosiła się jedna organizacja pozarządowa, która spełniła wszystkie kryteria i wymagania, co obrazuje poniższa grafika.

Ryc. 60 Organizacja pozarządowa, realizująca zadanie publiczne w 2025 r.

W dniu 16 października 2025 r. został ogłoszony kolejny konkurs na zadania z zakresu podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej na 2025 r. W odpowiedzi na konkurs nie wpłynęła żadna oferta.

Przez cały okres współpracy **Klub Sportowy „Sawena” Sawin** organizował zawody, szkolenia i różne wydarzenia sportowe, w których mogli brać udział mieszkańcy z różnych grup wiekowych. Środki pozyskane z konkursu były wydatkowane m.in. na diety zawodników, nagrody czy wyjazdy na turnieje międzygminne. Dzięki przyznanej kwocie dofinansowania organizacja mogła realizować swoje zadania statutowe.

Współpraca Gminy Sawin z Regionalnym Towarzystwem Gminy Sawin

W ramach współpracy z Gminą Sawin Regionalne Towarzystwo Gminy Sawin podjęło w 2025 r. działania na rzecz realizacji projektu dotyczącego zagospodarowania terenu wokół zbiornika wodnego Niwa. Działania te stanowią element inwestycji pn. „Poprawa dostępności infrastruktury rekreacyjnej nad zbiornikiem Niwa”.

Pomiędzy stronami została zawarta umowa użyczenia przekazująca stowarzyszeniu w nieodpłatne użyczenie do używania części działki numer ewidencyjny 112/4 o powierzchni 0,15 ha na terenie zlokalizowanym od strony wschodniej zbiornika oraz teren o powierzchni 0,70 ha stanowiący część pasa brzegowego.

W ramach porozumienia Gmina Sawin udzieliła stowarzyszeniu pożyczki w wysokości 25 000 zł, niezbędnej do opracowania dokumentacji projektowej i realizacji zamierzonej inwestycji.

Ryc. 61 Współpraca Gminy Sawin z Regionalnym Towarzystwem Gminy Sawin.

Dzięki uzyskanemu wsparciu przygotowano kompleksową dokumentację obejmującą projekt zagospodarowania zieleni oraz infrastruktury wypoczynkowej i rekreacyjnej wokół zbiornika.

Podjęte działania stanowią istotny etap przygotowania inwestycji mającej na celu poprawę dostępności i atrakcyjności terenów rekreacyjnych nad zbiornikiem Niwa oraz możliwościami w kierunku dalszego rozwoju tego obszaru. Tworzą także warunki sprzyjające aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców Gminy Sawin i odwiedzających.

12. SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA SAWIN

Informacje ogólne

„Spółdzielnia Socjalna Sawin” została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 10 lutego 2025 r. Jej powstanie było odpowiedzią na potrzebę tworzenia lokalnych inicjatyw łączących działalność gospodarczą z realizacją celów społecznych, w szczególności w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społeczno-zawodowemu. Rozpoczęcie działalności operacyjnej nastąpiło w dniu 15 kwietnia 2025 r. i było bezpośrednio związane z zatrudnieniem pierwszych pracowników oraz rozpoczęciem realizacji usług na rzecz lokalnej społeczności.

Ryc. 62 Logo „Spółdzielni Socjalnej Sawin”.

Początkowy okres funkcjonowania Spółdzielni miał charakter organizacyjny i wymagał stworzenia podstaw do dalszego działania, w tym przygotowania zaplecza technicznego, organizacji pracy oraz nawiązywania pierwszych relacji z partnerami i zleceniodawcami. W tym czasie Spółdzielnia stopniowo budowała swoją pozycję na lokalnym rynku usług.

W czerwcu 2025 r. Spółdzielnia uzyskała również status Przedsiębiorstwa Społecznego nadany przez Wojewodę Lubelskiego, co stanowi istotne potwierdzenie prowadzenia działalności zgodnej z zasadami ekonomii społecznej oraz realizacji celów społecznych na odpowiednim poziomie.

Cel działalności i misja

Głównym celem statutowym „Spółdzielni Socjalnej Sawin” jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-zawodowym. Działalność Spółdzielni ukierunkowana jest na wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez umożliwienie im powrotu do aktywności zawodowej oraz odbudowę zdolności do pełnienia ról społecznych.

Misja ta realizowana jest poprzez tworzenie miejsc pracy oraz zapewnienie warunków sprzyjających rozwojowi kompetencji zawodowych i społecznych. Spółdzielnia podejmuje działania zmierzające do zwiększenia samodzielności pracowników, poprawy ich sytuacji życiowej oraz przygotowania ich do funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Istotnym elementem działalności jest również budowanie poczucia odpowiedzialności, stabilizacji oraz przynależności do zespołu.

Zatrudnienie i proces reintegracji

W dniu 15 kwietnia 2025 r. Spółdzielnia zatrudniła pierwszych pięciu pracowników, w tym dwie kobiety oraz trzech mężczyzn. Był to moment rozpoczęcia faktycznej działalności operacyjnej. W miarę rozwoju Spółdzielni oraz zwiększającej się liczby realizowanych zleceń, w listopadzie 2025 r. zatrudnienie zostało zwiększone o kolejną osobę. Na koniec roku Spółdzielnia zatrudniała sześciu pracowników.

Wszyscy zatrudnieni pracownicy należeli do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-zawodowym, co w pełni odpowiadało celom statutowym Spółdzielni. Od początku działalności szczególny nacisk położono na proces reintegracji, który miał charakter kompleksowy i długofalowy.

Dla każdego pracownika, przy wsparciu eksperta w zakresie reintegracji, opracowany został indywidualny plan rozwoju. Dokumenty te uwzględniały zarówno sytuację zawodową, jak i społeczną pracowników, wskazując kierunki ich rozwoju oraz obszary wymagające wsparcia. Plany te zostały wdrożone do realizacji i są systematycznie kontynuowane. Pomimo występowania wielu wspólnych potrzeb wśród pracowników, Spółdzielnia szczególną uwagę poświęca również potrzebom indywidualnym, dostosowując działania do konkretnych osób i ich sytuacji życiowej.

Zakres działalności gospodarczej

W okresie od kwietnia do grudnia 2025 r. Spółdzielnia prowadziła działalność gospodarczą o charakterze usługowym, koncentrując się przede wszystkim na zadaniach związanych z utrzymaniem terenów publicznych, pracami porządkowymi oraz robotami remontowo-budowlanymi.

Najważniejszym zleceniodawcą Spółdzielni była Gmina Sawin. W ramach realizowanych zleceń Spółdzielnia wykonywała szereg prac związanych z utrzymaniem porządku i estetyki przestrzeni publicznej. Do najczęściej realizowanych zadań należało koszenie traw, pielęgnacja terenów zielonych, wycinka drzew i krzewów, a także sprzątanie ulic, chodników, parków i innych miejsc ogólnodostępnych. Prace te miały charakter ciągły i były dostosowywane do bieżących potrzeb gminy.

Oprócz usług komunalnych Spółdzielnia realizowała również prace remontowe i budowlane. Miały one charakter zarówno bieżących napraw, jak i drobnych modernizacji infrastruktury. Działalność ta pozwoliła pracownikom na zdobycie nowych umiejętności oraz zwiększenie ich doświadczenia zawodowego.

Istotnym obszarem działalności było również świadczenie usług na rzecz klientów indywidualnych. W tym zakresie Spółdzielnia zajmowała się zagospodarowaniem terenów zieleni, pielęgnacją ogrodów oraz wykonywaniem prac porządkowych. Działalność ta przyczyniła się do zwiększenia stabilności finansowej oraz budowania pozytywnego wizerunku Spółdzielni w środowisku lokalnym.

„Spółdzielnia Socjalna Sawin” wspomogła również Szkołę Podstawową w Czułczycach podczas organizacji pikniku z okazji Dnia Dziecka.

Współpraca instytucjonalna

W 2025 r. Spółdzielnia nawiązała współpracę z lokalnymi instytucjami wspierającymi osoby wymagające szczególnego wsparcia, w tym ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Sawinie oraz Warsztatami Terapii Zajęciowej w Sawinie. Współpraca ta miała charakter partnerski i opierała się na wzajemnym wsparciu oraz wymianie doświadczeń.

Spółdzielnia świadczyła usługi na rzecz tych instytucji, jednocześnie korzystając z ich wiedzy i doświadczenia w zakresie pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Szczególnie istotne było wsparcie merytoryczne w obszarze aktywizacji zawodowej. Współpraca ta znacząco wpłynęła na jakość realizowanych działań reintegracyjnych.

Działania w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej

W ramach realizacji celów statutowych Spółdzielnia podejmowała szereg działań mających na celu rozwój kompetencji pracowników oraz poprawę ich funkcjonowania społecznego. W 2025 r. zorganizowano szkolenia zawodowe, które pozwoliły na podniesienie kwalifikacji i zdobycie nowych umiejętności praktycznych.

Istotnym elementem było również przeprowadzenie spotkania edukacyjnego, którego celem było rozwijanie umiejętności podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji zarówno w życiu codziennym, jak i zawodowym. Działanie to miało na celu wzmocnienie samodzielności pracowników oraz zwiększenie ich kompetencji społecznych.

Spółdzielnia organizowała także działania integracyjne, takie jak wspólne wyjścia na kręgle czy spotkania przy ognisku. Inicjatywy te sprzyjały budowaniu relacji w zespole, wzmacnianiu więzi oraz poprawie komunikacji między pracownikami. Dodatkowo zorganizowano pokazy maszyn i narzędzi komunalnych, które umożliwiły pracownikom zapoznanie się ze specjalistycznym sprzętem oraz zwiększenie ich kompetencji technicznych.

Rok zakończono spotkaniem opłatkowym, na którym pojawili się pracownicy placówek z którymi Spółdzielnia współpracuje na co dzień. Była to możliwość spotkania się poza pracą w luźnej i świątecznej atmosferze co sprzyjało integracji pomiędzy pracownikami różnych placówek.

Źródła finansowania działalności

W pierwszym roku działalności Spółdzielnia korzystała ze wsparcia finansowego pochodzącego z instytucji wspierających rozwój ekonomii społecznej oraz aktywizację zawodową. Głównymi źródłami dofinansowania były Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz Powiatowy Urząd Pracy.

Uzyskane środki finansowe odegrały istotną rolę w funkcjonowaniu Spółdzielni, umożliwiając utworzenie miejsc pracy, rozwój działalności gospodarczej, realizację działań reintegracyjnych oraz zakup niezbędnego sprzętu i narzędzi.

Wyniki działalności

Rok 2025 był pierwszym rokiem funkcjonowania Spółdzielni i miał charakter organizacyjno-rozwojowy. W tym czasie udało się uruchomić działalność operacyjną, zatrudnić osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wdrożyć indywidualne plany rozwoju oraz zrealizować liczne usługi na rzecz Gminy Sawin i klientów prywatnych.

Istotnym osiągnięciem było również nawiązanie współpracy z instytucjami wspierającymi oraz uzyskanie statusu Przedsiębiorstwa Społecznego. Działania te stworzyły solidne podstawy do dalszego rozwoju Spółdzielni.

Problemy i wyzwania

Pierwszy rok działalności wiązał się z koniecznością zmierzenia się z wieloma wyzwaniami, w tym organizacją zaplecza technicznego, budowaniem struktury organizacyjnej oraz stopniowym wdrażaniem pracowników do wykonywania obowiązków zawodowych.

Wyzwaniem było również budowanie stabilnej pozycji na rynku oraz godzenie celów społecznych z wymaganiami działalności gospodarczej. Pomimo tych trudności Spółdzielnia skutecznie realizowała swoje zadania.

Plany na dalszy rozwój

W kolejnych latach Spółdzielnia planuje dalszy rozwój działalności, zwiększenie zatrudnienia, rozszerzenie zakresu świadczonych usług oraz kontynuację działań reintegracyjnych. Istotne będzie również wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz pozyskiwanie nowych źródeł finansowania.

Podsumowanie

Rok 2025 był pierwszym i jednocześnie kluczowym etapem działalności Spółdzielni Socjalnej „Sawin”. W krótkim czasie udało się stworzyć funkcjonujący podmiot łączący działalność gospodarczą z realizacją celów społecznych.

Najważniejszym osiągnięciem było stworzenie miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-zawodowym oraz wdrożenie działań reintegracyjnych wspierających ich rozwój. Uzyskanie statusu Przedsiębiorstwa Społecznego oraz nawiązanie współpracy z instytucjami stanowi dodatkowe potwierdzenie prawidłowego kierunku rozwoju Spółdzielni.

Podjęte działania stanowią solidną podstawę do dalszego funkcjonowania i rozwoju Spółdzielni w kolejnych latach.

13. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH GMINY SAWIN

13.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Podstawowymi zadaniami z zakresu pomocy społecznej w Gminie Sawin zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej powołany Uchwałą Nr IX/38/90 Gminnej Rady Narodowej w Sawinie z dnia 23 marca 1990 r. Ośrodek realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową, tj. rozpoznanie środowiska, diagnoza społeczna, praca socjalna, przyznawanie zasiłków w zakresie ustalonym ustawami, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych. Zadania te wykonywane są w ścisłej współpracy z organami administracji samorządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami państwowymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się problematyką społeczną.

Najczęstszymi powodami zgłaszania się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie i korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2025 r. były:

83 rodziny

- długotrwała lub ciężka choroba

56 rodzin

- niepełnosprawność

47 rodzin

- ubóstwo

36 rodzin

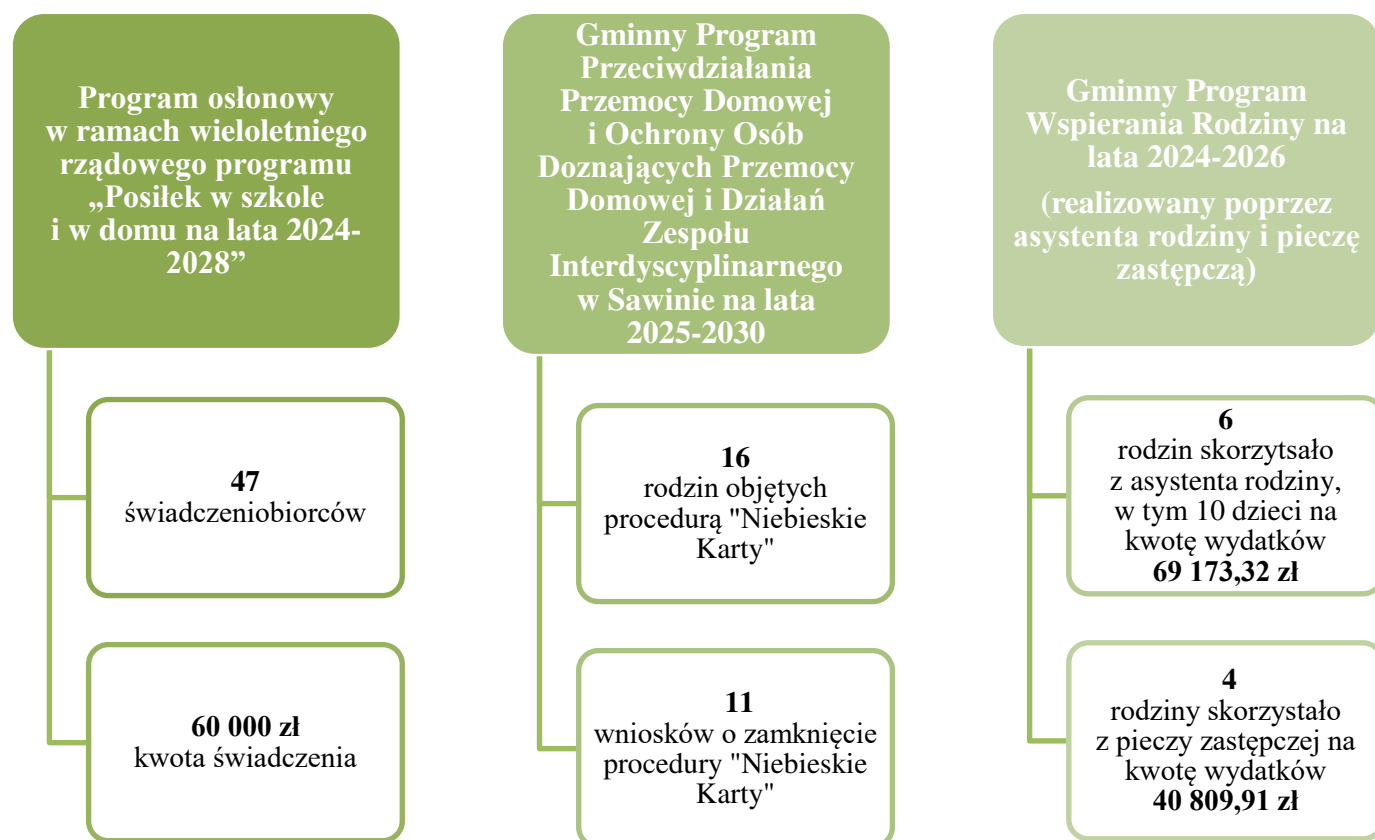
- bezrobocie

Ryc. 63 Wyszczególnienie liczby wnioskodawców oraz powody zgłaszania do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie w 2025 r.

Poniższa rycina przedstawia programy osłonowe realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie w 2025 r. Prezentuje w sposób graficzny najważniejsze działania podejmowane w zakresie wsparcia mieszkańców, przeciwdziałania przemocy domowej oraz wspierania rodzin. Dane obrazują skalę udzielonej pomocy, liczbę beneficjentów oraz wysokość poniesionych wydatków w ramach realizowanych programów społecznych.

Programy osłonowe realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie

Ryc. 64 Programy osłonowe realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie w 2026 r.

Zespół Interdyscyplinarny w 2025 r. spotkał się 6- krotnie, natomiast Grupa Diagnostyczno-Pomocowa 26-krotnie. Jedną „Niebieską Kartę” przekazano wg właściwości miejscowej, gdyż osoba wskazana jako doznająca przemocy domowej wyjechała z terenu Gminy Sawin.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sawin na lata 2024-2026 przyjęty został Uchwałą Nr LV/342/24 Rady Gminy Sawin z dnia 27 lutego 2024 r. i opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.). Zgodnie z art. 176 pkt. 1 przywołanej ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letniego

gminnego programu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Cele programu realizowane są przez instytucje działające na terenie Gminy Sawin: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie, Świetlice Socjoterapeutycznej w Sawinie, Szkołę Podstawową w Wólce Petryłowskiej, Szkołę Podstawową w Bukowej Wielkiej, Szkołę Podstawową w Czulczycach, Zespół Szkół w Sawinie, Gminną Bibliotekę Publiczną w Sawinie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny oraz przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie, a także kuratorów zawodowych i społecznych z Wydziału Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Chełmie.

Ryc. 65 Czynności podejmowane w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sawinie w 2025 r.

Na podstawie przedstawionych powyżej danych można stwierdzić, że pomoc społeczna w 2025 r. objęła znaczną liczbę mieszkańców gminy, szczególnie w zakresie pracy socjalnej, z której skorzystało aż 311 rodzin. Świadczy to o dużym zapotrzebowaniu na wsparcie i działania podejmowane przez pracowników socjalnych.

Usługi opiekuńcze zostały udzielone 21 rodzinom, w tym 10 rodzinom w ramach programu „Opieka 75+” edycja 2025. Wskazuje to na rosnącą potrzebę wsparcia osób starszych oraz skuteczne wykorzystanie programów rządowych wspierających seniorów.

Z usług sąsiedzkich skorzystało 6 osób, co może świadczyć o stopniowym rozwoju tej formy pomocy lokalnej.

Liczba wydanych w 2025 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie informacji, decyzji i zaświadczeń

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji/informacji		Liczba wydanych zaświadczeń
	decyzje/ informacje ogółem	w tym decyzji odmownych	
Pomoc społeczna	230	3	25
Świadczenia rodzinne	276	8	7
Fundusz alimentacyjny	40	9	1
Świadczenia wychowawcze	0	0	0
Dodatki mieszkaniowe	4	0	0
Świadczenia dla Obywateli Ukrainy w związku z Konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa- opłacenie gorącego posiłku dla dzieci w szkole	1	0	0
Zaświadczenia „Czyste powietrze”	0	0	46

Ryc. 66 Liczba wydanych w 2025 r. przez GOPS Sawin informacji, decyzji i zaświadczeń.

Wysokość wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz sposobów ich finansowania za 2025 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie

Rodzaj świadczeń	Liczba świadczeniobiorców	Kwota wydatków [zł]		
		ogółem	z dotacji budżetu Państwa	ze środków budżetu Gminy
Zasilek stały	33	364 999,00	364 999,00	0
Zasilek okresowy	38	170 447,19	170 447,19	0
Zasiłki celowe specjalne	2	600,00	0	600,00
Zasilek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2	2 000,00	0	2 000,00
Posilek z programu "Posilek w szkole i w domu"	47	60 000,00	48 000,00	108 00,00
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	327	2 778 519,43	2 778 519,43	0
Dodatki mieszkaniowe	4	6 262,50	0	6 262,50
Świadczenia dla Obywateli Ukrainy w związku z Konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa- opłacenie gorącego posiłku dla dzieci w szkole	2	1 124,50	1 124,50	0
Współfinansowanie pobytu	4	40 809,91	0	40 809,91

dziecka w pieczy zastępczej				
Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla pobierających świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek opiekuńczy oraz specjalny zasiłek opiekuńczy	18	63 307,72	63 307,72	0
Karta Dużej Rodziny	20	530,00	530,00	0
Usługi opiekuńcze w ramach programu „Opieka 75+”	10	239 100,89	53 060,00	18 6040,89
Program operacyjny pomoc żywnościowa 2021-2027	700	-	-	-
Ośrodki wsparcia /Asystent rodziny	6	69 173,32	12 942,05	56 231,27

Ryc. 67 Wysokość wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz sposobów ich finansowania za 2025 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie.

W 2025 r. z zakresu działania jednostki podjęto:

- **Uchwałę Nr XIII/82/25 z dnia 27 marca 2025 r.** w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sawin na lata 2025-2030.

Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę Sawin na rzecz: osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, mieszkańców Gminy Sawin, przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Program zakłada łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób doznających przemocy domowej.

- **Uchwałę Nr XIII/82/25 z dnia 27 marca 2025 r.** w sprawie szczegółowych warunków przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunków odpłatności za te usługi, jak również szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

Z uwagi na zmianę ustawy o pomocy społecznej nałożono na gminę obowiązek realizacji w ramach zadań własnych nowego zadania jakim jest przyznawanie usług wsparcia krótkoterminowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt. 3b. Zgodnie z art. 97 a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.) rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunki odpłatności za te usługi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania

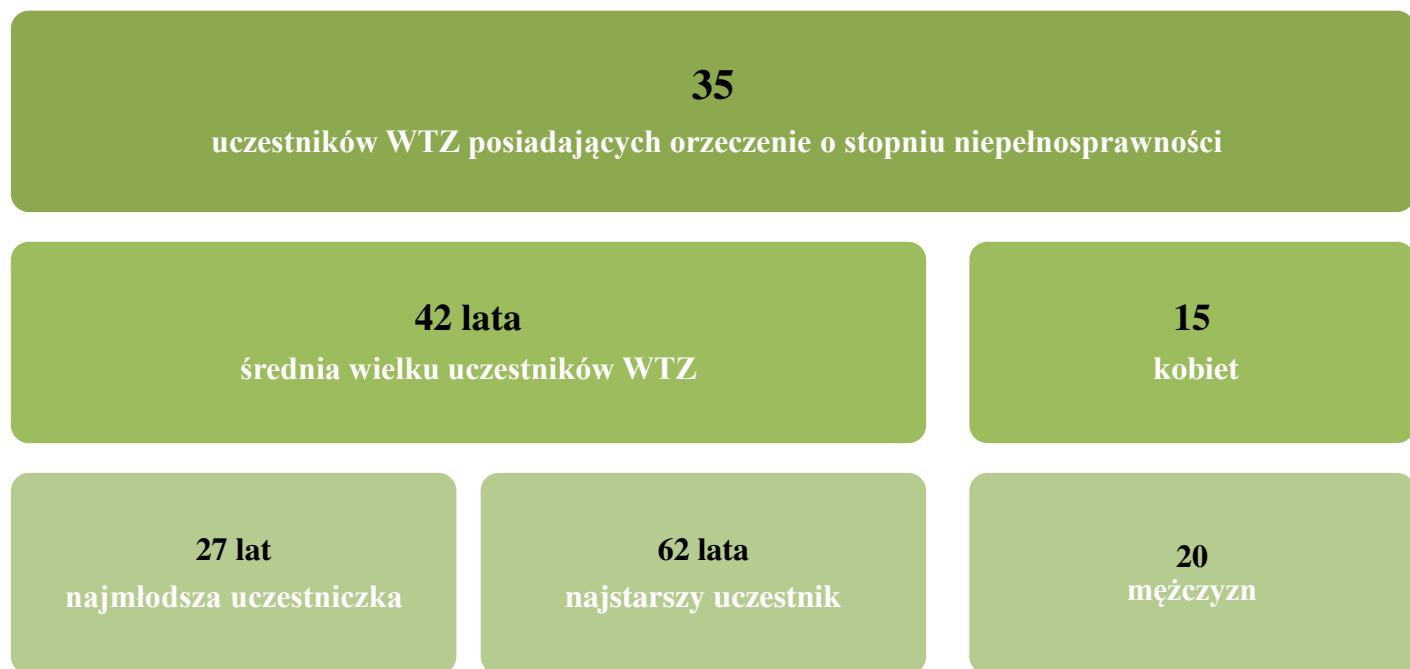
13.2. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie są placówką pobytu dziennego działającą od 19 grudnia 2003 r. i funkcjonującą w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie. Stanowią istotny element lokalnego systemu wsparcia społecznego w Gminie Sawin. Działalność WTZ finansowana jest w 90% ze środków PFRON i 10% ze środków samorządu powiatowego. Dodatkowym źródłem dofinansowania w 2025 r. były środki przekazane przez Gminę, stanowiące ok. 2% budżetu.

Placówka koncentruje się na rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, umożliwiając rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia. Głównym celem Warsztatów jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami, zmierzająca do rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania oraz przygotowania do podjęcia zatrudnienia.

Uczestnicy placówki realizują indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego, obserwacji, dostosowany do możliwości i sprawności psychofizycznych uczestnika. Indywidualny Program rehabilitacji i terapii przygotowywany i zatwierdzany jest corocznie przez Radę Programową WTZ, która dokonuje również okresowej i kompleksowej oceny w zakresie postępów uczestników.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie posiadają 35 uczestników, choć jednocześnie obserwuje się wzrastające zapotrzebowanie na tego typu wsparcie, co znajduje odzwierciedlenie w liczbie osób oczekujących na przyjęcie do placówki.

Ryc. 68 Struktura uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie w 2025 r.

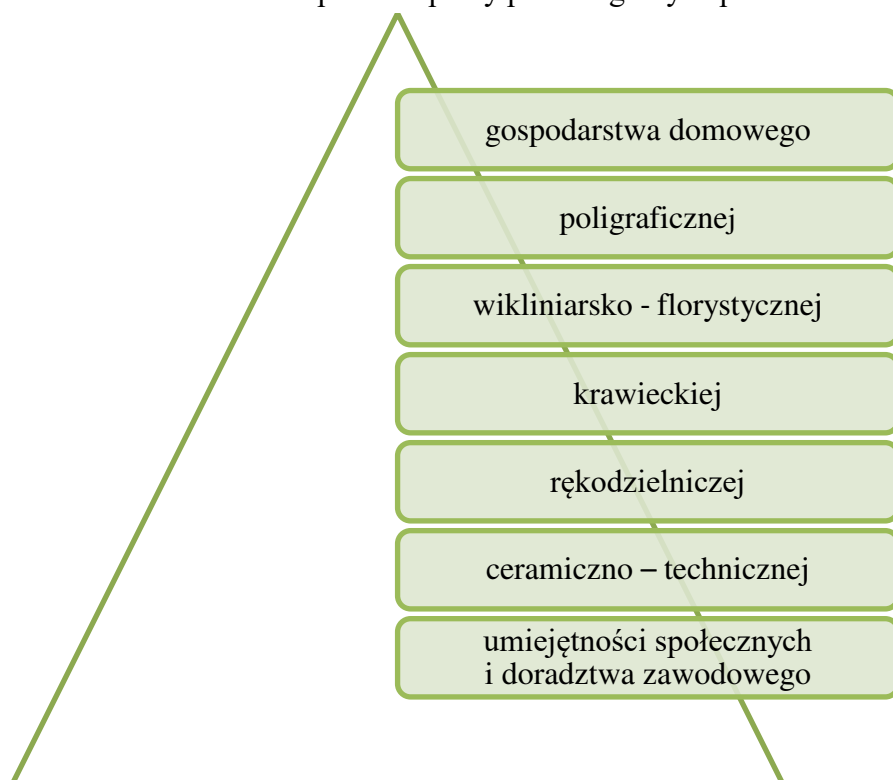

Uczestnicy WTZ legitymują się wykształceniem:

1	• wyższe
4	• średnie zawodowe i policealne
3	• średnie ogólnokształcące
6	• zasadnicze zawodowe
6	• zasadnicze zawodowe specjalne
1	• podstawowe
7	• podstawowe specjalne
1	• gimnazjalne
1	• gimnazjalne specjalne
5	• szkoła przysposabiająca do zawodu

Ryc. 69 Wykształcenie uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie.

Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5 osobowych w 7 pracowniach terapeutycznych, wymienionych poniżej i jest prowadzona zgodnie z Planem Działalności Warsztatu oraz planami pracy poszczególnych pracowni.

Ryc. 70 Pracownie terapeutyczne w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Sawinie.

Program jest realizowany w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb. W programie terapeutycznym Warsztatu przewidziane jest także prowadzenie zajęć poza godzinami pracy i siedzibą WTZ.

W 2025 r. w Warsztatach Terapii Zajęciowej prowadzone były zajęcia w wymienionych pracowniach podstawowych oraz zajęcia dodatkowe zgodnie z wewnętrznym harmonogramem zajęć wynikających z zainteresowań uczestnika, treningi ekonomiczne, zajęcia rehabilitacyjne i sportowo-rekreacyjne, wszelkie formy rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zajęcia z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki i edukacji zdrowotnej prowadzone przez rehabilitanta.

Istotnym elementem działalności Warsztatów jest aktywizacja społeczna i zawodowa uczestników. W 2025 r. uczestnicy brali udział w nw. szkoleniach, które przyczyniły się do podniesienia ich umiejętności cyfrowych, społecznych oraz zwiększenia szans na aktywność na rynku pracy:

Ryc. 71 Szkolenia uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie w 2025 r.

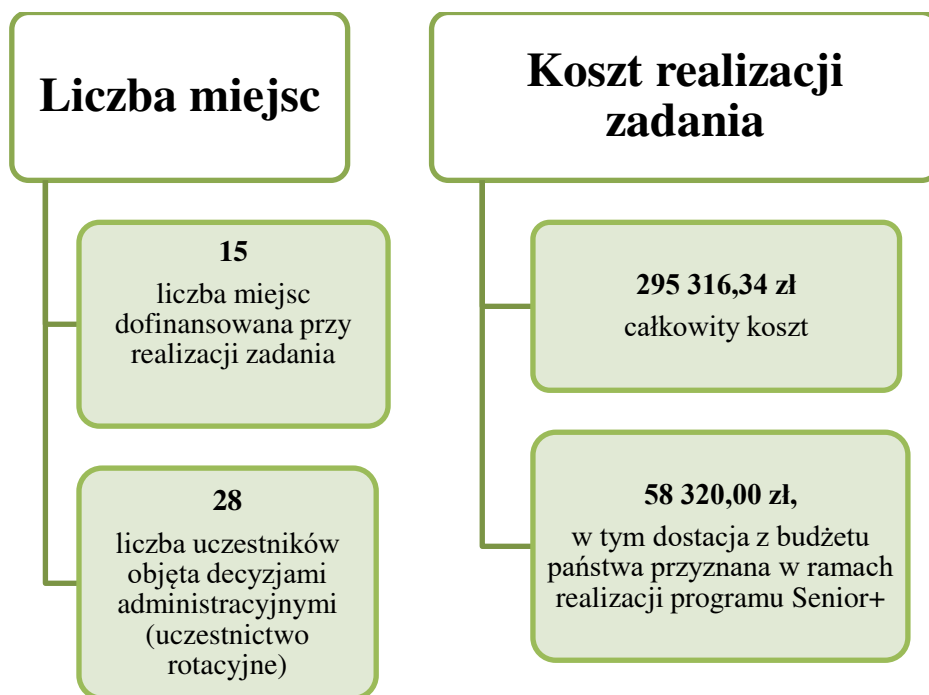
Warsztaty prowadziły również zajęcia dodatkowe, w tym między innymi rehabilitację ruchową, zajęcia z psychologiem oraz aktywności integracyjne i kulturalne, sprzyjające przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. W 2025 r. twórczość uczestników została zaprezentowana podczas wystawy pt. „Równe Szanse”, zorganizowanej przez Bibliotekę Pedagogiczną w Chełmie. Wydarzeniu towarzyszył wernisaż, który stanowił ważny element integracji ze społecznością lokalną oraz promocji efektów terapii zajęciowej.

W 2025 r. kontynuowano również działania na rzecz poprawy warunków funkcjonowania placówki. Dzięki pozyskanym środkom przez Gminę Sawin w ramach programu „Wyrównywanie Różnic Między Regionami III” realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonano modernizacji pracowni gospodarstwa domowego. Celem inwestycji było podniesienie jakości prowadzonych zajęć terapeutycznych, zwiększenie komfortu uczestnikom oraz rozszerzenie zakresu działań wspierających ich samodzielność życiową. W ramach realizacji zadania wykonano niezbędne prace remontowe, obejmujące m.in. odnowienie powierzchni użytkowych, wymianę mebli oraz zakup nowoczesnego wyposażenia kuchennego.

13.3. Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”

Dzienny Dom „Senior+” „PRZYSTAŃ” w Sawinie działa od stycznia 2019 r. i realizuje zadania własne Gminy oraz Program Wieloletni „Senior +” na lata 2015 – 2020 w dalszych latach Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021 – 2025

Ryc. 72 Podstawowe informacje o placówce Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”.

W ramach terapii zajęciowej prowadzono zajęcia z uczestnikami placówki w zakresie:

Ryc. 73 Rodzaje terapii zajęciowej prowadzonej w Dziennym Domu Senior+ „PRZYSTAŃ”.

Wyżywienie podopiecznych realizowano poprzez zakup artykułów spożywczych oraz przygotowywanie posiłków w ramach warsztatów kulinarnych prowadzonych z udziałem uczestników. Żaden z uczestników nie skorzystał z możliwości odpłatnego korzystania z usług cateringowych.

W 2025 r. w placówce zostały zorganizowane wycieczki krajoznawczo – edukacyjne:

- wyjazd do Łącuta i Leżajska w ramach integracji z Kołem Gospodyń Wiejskich „Sawiniacy” z Sawina,
- wędrowka po ścieżce przyrodniczej „Dąb Dominik”,
- wyjazd na spektakl teatralny pt. „Koronacja” do Centrum Spotkań Kultur w Lublinie,
- wyjazd do Muzeum Wsi Lubelskiej na „Integracyjne Wojewódzkie Święto Rodzin” organizowane przez Marszałka Województwa Lubelskiego oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

Rodzaje usług dostępnych w ośrodku wsparcia Senior+:

socjalne
edukacyjne
kulturalno – oświatowe
sportowo – rekreacyjne
aktywności ruchowej lub kinezyterapii
aktywizujące społecznie
terapia zajęciowa

Ryc. 74 Rodzaje terapii zajęciowej prowadzonej w Dziennym Domu Senior+ „PRZYSTAŃ”.

W ramach badania satysfakcji uczestników realizowanego zadania regularnie przeprowadzane są ankiety monitorujące poziom zadowolenia z zajęć organizowanych w placówce. Wyniki badań podlegają szczegółowej analizie przez kadrę prowadzącą, co pozwala na bieżące dostosowywanie oferty do potrzeb uczestników.

Realizacja zadania przyczyniła się do zwiększenia aktywności społecznej seniorów z Gminy Sawin, wzrostu ich samooceny oraz motywacji do podejmowania różnych form aktywności. Uczestnicy chętnie angażują się w działania społeczne i inicjatywy integracji międzypokoleniowej, aktywnie spędzają czas wolny oraz uczestniczą w zajęciach sportowych i rekreacyjnych. Widoczne jest również wzajemne wsparcie pomiędzy uczestnikami oraz dążenie do poprawy jakości życia i sprawności fizycznej. Wszyscy uczestnicy placówki są mieszkańcami Gminy Sawin.

13.4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie

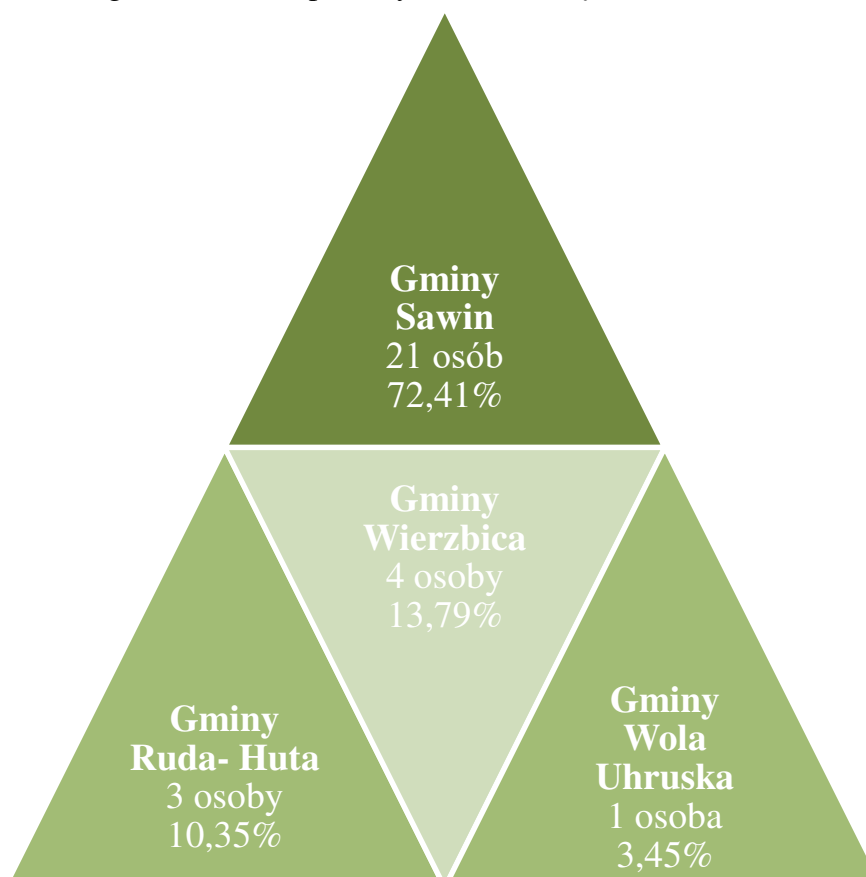
Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie jest instytucją pomocy społecznej funkcjonującą na terenie Gminy Sawin od grudnia 2006 r. Ośrodek zapewnia wsparcie dzienne osobom:

- z niepełnosprawnością intelektualną (typ B),
- osobom przewlekłe psychicznie chorym (typ A),
- osobom wykazującym inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C).

Wszyscy uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Zdecydowana większość uczestników placówki to osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, tj. 20 osób (ok. 68,97%), 9 osób (31,03 %) posiada natomiast umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Placówka obecnie posiada 27 miejsc statutowych, na dzień 31 grudnia 2025 r. 29 uczestników posiadało decyzje przyznające pobyt w ośrodku. W 2025 r. ze wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie skorzystało 32 osoby.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie są mieszkańcami:

Ryc. 75 Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie wg kryterium zamieszkania.

Uczestnicy z Gminy Sawin, Gminy Ruda - Huta i Woli Uhruskiej są dowożeni do placówki dziewięcioosobowym samochodem służbowym marki Renault Trafic przystosowanym do przewożenia osób niepełnosprawnych.

Zakres świadczonych usług przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie:

- terapia zajęciowa, prowadzona w pracowniach:
 - gospodarstwa domowego,
 - rękodzielniczej,
 - artystycznej,
 - edukacyjno – komputerowej,
- treningi samoobsługi i umiejętności społecznych, w szczególności:
 - trening funkcjonowania w codziennym życiu,
 - trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
 - trening umiejętności spędzania czasu wolnego.
- poradnictwo psychologiczne,
- praca socjalna,
- terapia ruchowa,
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- transport uczestników,
- opieka pielęgniarstwa,
- edukacja prozdrowotna,
- ciepły posiłek.

Wydarzenia i spotkania integracyjne, w których uczestnicy placówki wzięli udział:

Termin realizacji	Uroczystość, wydarzenie, spotkanie
Styczeń	• Koncert Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Chełmskiej „Bracia patrzcie jeno...” w Chełmskim Domu Kultury, • Otwieramy Nowe Kalendarze – plany na Nowy 2025 Rok, • „Dziewczynka z zapalkami” - zajęcia z zakresu biblioterapii w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie.
Luty	• Integracyjna zabawa karnawałowo – walentynkowa w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie, • Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją, • Walentynki, • Tłusty czwartek, • Międzynarodowy Dzień Numeru Alarmowego, • Światowy Dzień Walki z Rakiem, • Dzień Pizzy.
Marzec	• Dzień kobiet i mężczyzn, • „Dzieci z Bullerbyn” - zajęcia z zakresu biblioterapii w Gminnej Bibliotece

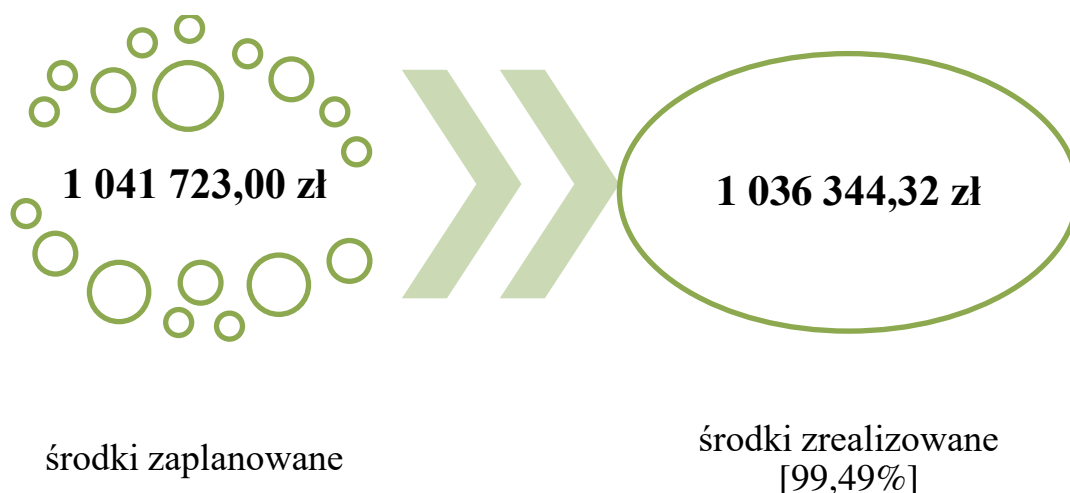
	Publicznej w Sawinie, • Wyjazd do Chełmskiego Parku Wodnego (kręgle, tężnia), • Koncert Eleni w Chełmskim Domu Kultury.
Kwiecień	• Dzień Czekolady, • Spotkanie wielkanocne, • Wystawa prac o tematyce wielkanocnej w „Przytułku” przy Kościele parafialnym w Sawinie, • Udział w Przeglądzie „Mam Talent” w Szkole Podstawowej w Sawinie, • Z życzeniami świątecznymi – spotkania z przedstawicielami zaprzyjaźnionych instytucji, organizacji i firm.
Maj	• Zajęcia – Bohaterowie tamtych lat, • Koncert piosenki patriotycznej, • Spotkanie w Gminnej Bibliotece Publicznej z okazji Dnia Bibliotekarza, • Koncert duetu muzycznego „Tu i Teraz” w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie, • Pokaz magii i iluzji w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie.
Czerwiec	• Światowy dzień bez papierosa, • Uczestnicy ŚDS – Dzieciom – wyjście do Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie, • Turniej Osób Niepełnosprawnych w Bocci w Rejowcu Fabrycznym, • Przegląd Piosenek z lat 80-tych „Śpiewać każdy może” w Chutczu, • „Słownik” - zajęcia z zakresu biblioterapii w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie, • Wycieczka do Żukowa „Alpaka u Bedenaka”, • Koncert uczniów studia wokalnego Głosu Warte pt. „Dookoła świata” w Chełmskim Domu Kultury, • Wystawa prac uczestników WTZ w Sawinie „Równe szanse” w Bibliotece Pedagogicznej w Chełmie.
Lipiec	• Piknik nad zalewem Niwa, • Dzień Rodziny, • Spotkanie z książką w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie.
Sierpień	• Dożynki gminno – parafialne w Sawinie.
Wrzesień	• I Festiwal Karaoke „Chełm śpiewa bez barier” w Chełmskiej Bibliotece Publicznej w Chełmie, • Turniej Osób Niepełnosprawnych w Bocci w Rejowcu Fabrycznym, • Narodowe Czytanie 2025 dzieł Jana Kochanowskiego, • Wycieczka do Poleskiego Parku Narodowego w Urszulinie, • Światowy Dzień pierwszej Pomocy.
Październik	• Tydzień zdrowia psychicznego, • Dzień Poczty, • Wyjazd do Chełmskiego Parku Wodnego na kręgle, • „Legenda o Panu Twardowskim” - zajęcia z zakresu biblioterapii w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie.
Listopad	• II Zaduszki Poetyckie w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie, • „Pamiętamy” - wyjście na cmentarz, • Seans filmowy w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie, • Dzieje Oświaty w Gminie Sawin w Zespole Szkół w Sawinie, • Integracyjna zabawa andrzejkowa w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie,

	• Zabawa andrzejkowa w Środowiskowym Domu Samopomocy „Wrzos” w Wólce Leszczańskiej, • Teatr piasku „Mały Książę” w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.
Grudzień	• Koncert zespołu Czerwone Gitary w Chełmskim Domu Kultury w Chełmie, • Seans filmowy w kinie Zorza w Chełmie „Uwierz w Mikołaja II” • Wigilia mieszkańców Gminy Sawin połączona z wystawą rękodzieła, • Z życzeniami świątecznymi – spotkania z przedstawicielami zaprzyjaźnionych instytucji, organizacji i firm, • Mikołajki, • Spotkanie opłatkowe.

Ryc. 76 Wykaz wydarzeń i spotkań, w których Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie wzięli udział w 2025 r.

Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z administracji rządowej i w całości jest finansowane ze środków budżetu państwa. Wydatki Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie na 2025 r. prezentuje poniższa rycina:

Ryc. 77 Wydatki Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie w 2025 r.

13.5. Świetlica Socjoterapeutyczna w Sawinie

Świetlica Socjoterapeutyczna w Sawinie od 2015 r. funkcjonuje jako jednostka organizacyjna Gminy Sawin. Jest placówką wsparcia dziennego, która współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z innymi placówkami działającymi na terenie gminy. Do zajęć wykorzystywany jest lokal o powierzchni 170 m² z wyznaczonymi pomieszczeniami: sala do zajęć - kraina kreatywności, sala zabaw - bajkolnd, sala do ćwiczeń – fitnessownia, sala kulinarna – kuchcikowo, sala komputerowa – komputerownia. Placówka dysponuje 30 miejscami statutowymi.

W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież w wieku 6 – 16 lat, z czego najliczniejszą grupę stanowią dzieci w wieku 7 – 14 lat. Z konsultacji ze specjalistami korzystają oprócz dzieci również rodzice i opiekunowie podopiecznych placówki. Z indywidualnej terapii logopedycznej skorzystało 13 dzieci (11 chłopców i 2 dziewczynki) oraz ich rodzice.

W 2025 r. z zajęć w placówce skorzystało 36 dzieci byli to stali uczestnicy zajęć oraz 120 dzieci jako wolni słuchacze uczestniczący w zajęciach rotacyjnie. W 2025 r. zgłoszono do uczestnictwa w zajęciach 38 dzieci, co świadczy o dużym zapotrzebowaniu na tego typu formę wsparcia.

Zajęcia prowadzone są w oparciu o program wychowawczo – terapeutyczny realizujący następujące cele:

- rozwój intelektualny dzieci i młodzieży,
- rozwój fizyczny, rozwój umiejętności społecznych,
- działania profilaktyczne,
- zapobieganie przemocy i agresji,
- kultywowanie tradycji i obyczajów regionalnych,
- integracja dzieci i młodzieży z osobami niepełnosprawnymi,
- specjalistyczne poradnictwo w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych i dydaktycznych.

Katalog oferowanych zajęć w Świetlicy Socjoterapeutycznej przedstawia się następująco:

pomoc w odrabianiu prac domowych	zajęcia plastyczne	zajęcia profilaktyczne	zajęcia z zakresu socjoterapii
zajęcia ruchowe	terapia logopedyczna	gry i zabawy integracyjne	zajęcia komputerowe
	konkursy	kulinarne	

Ryc. 78 Zajęcia prowadzone w Świetlicy Socjoterapeutycznej w 2025 r.

W świetlicy realizowany był program socjoterapeutyczny, którego celem było nabywanie umiejętności w zakresie komunikacji, asertywności, radzenia sobie z przeżywanymi emocjami.

Kolejny program „W świecie współczesnych uzależnień” realizowany był od maja do grudnia 2025 r. we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Celem programu było przeciwdziałanie uzależnieniom, ograniczenie zachowań ryzykownych poprzez rozwijanie umiejętności psychospołecznych i promowanie zdrowego stylu życia. W zajęciach uczestniczyło 120 osób. Kwota dofinansowania wyniosła 23 860,99 zł.

W ramach Programu Polskiej Akcji Humanitarnej „PAJACYK” prowadzone było dożywianie dzieci. Zapewnione zostały posiłki pełnowartościowe dostarczające niezbędnych składników do prawidłowego rozwoju młodych organizmów. Ponadto w ramach programu wychowankowie uczestniczą w różnych inicjatywach edukacyjnych rekomendowanych przez organizatora. Kwota dofinansowania ze środków zewnętrznych wyniosła na rok szkolny 2024/2025 10 920,00 zł, natomiast na rok 2025/2026 11 900,00 zł.

Odbyte w 2025 r. wyjścia i spotkania integracyjne to:

- wyjazd do Sali zabaw „Promyczek”,
- zabawa karnawałowa,
- współpraca z GOK (seanse kinowe, animacje z wodzirejem, zajęcia plastyczne, udział w letnich warsztatach fotograficznych),
- spotkanie z dzielnicowym – pogadanka na temat bezpieczeństwa,
- spotkanie walentynkowe,
- spotkanie z pielęgniarką,
- udział w akcji „Światowy Dzień Wody” realizowanej przez PAH,
- spotkanie z Kołem Łowieckim 86 „Szpak” z Woli Uhruskiej,
- odwiedziny „Koła Łowieckiego 86 „Szpak” z okazji Dnia Dziecka,
- Dzień Kobiet,
- sadzenie drzewek w leśniczówce Borek w Sawinie,
- spotkanie wielkanocne,
- udział w organizacji Gminnego Dnia Dziecka,
- spotkanie profilaktyczne z funkcjonariuszami Służby Więziennej,
- wyjazd do Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie, obiad w restauracji Kozak,
- wyjazd integracyjny do Poleskiego Parku Narodowego ścieżka „Czahary”,
- udział w dożynkach, wykonanie witaczy,
- udział w obchodach Narodowego Święta Niepodległości,
- wyjazd integracyjny do Parku Żywiołów,
- wyjście do Gminnej Biblioteki Publicznej w Sawinie,
- spotkanie z WOPR – piknik integracyjny nad Zalewem Niwa,
- rajd rowerowy do DH „Dzikie Sówki” Bukowa Wielka,
- Dzień Chłopaka,
- zabawa w stylu Halloween,
- zabawa andrzejkowa,
- spotkanie wigilijno –opłatkowe.

środki zaplanowane

środki zrealizowane
[94,15%]

Ryc. 79 Wydatki Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie w 2025 r.

13.6. Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie

Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną w celu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym z zakresu kultury. Podstawowym celem statutowym Ośrodka jako samorządowej instytucji kultury jest prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury.

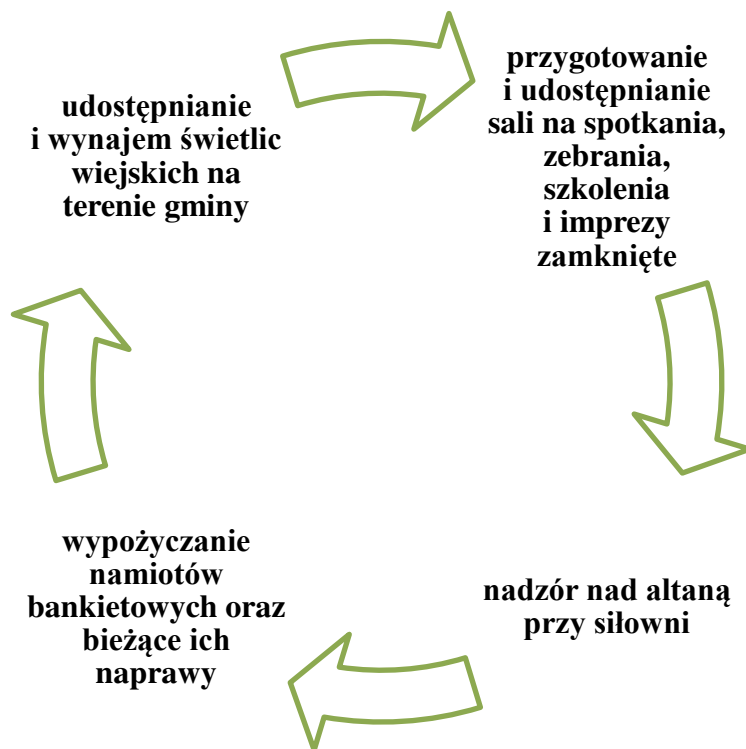
Gminny Ośrodek Kultury działa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Przedmiotem działania ośrodka jest tworzenie i upowszechnianie kultury poprzez:

- edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą, kulturą i sztuką,
- tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych i rekreacyjno-sportowych społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- opracowanie i przygotowanie do publikacji folderów, gazety lokalnej oraz innych materiałów promujących gminę.
- Wykonując powyższe zadania prowadzone były stałe formy działalności:
- próby muzyczne „Kapeli Sawińskiej”, Gminnej Orkiestry Dętej oraz solistów,
- półkolonie podczas ferii zimowych,
- zajęcia muzyczne (nauka gry na gitarze),
- zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży (breakdance),
- zajęcia pilates oraz aerobik dla młodzieży i dorosłych,
- półkolonie podczas wakacji,
- kino, seanse filmowe emitowane w każdy piątek oraz specjalne seanse dla Szkoły Podstawowej i innych jednostek z terenu gminy.

Do stałych zadań ośrodka należą:

Ryc. 80 Stałe zadania Gminnego Ośrodka Kultury w Sawinie.

W 2025 r. odbyło się również szereg imprez zorganizowanych przez placówkę, do których należą:

- Wspólne kolędowanie,
- Półkolonie podczas ferii zimowych,
- Jarmark Wielkanocny,
- Dzień Kobiet,
- Konkurs palm i pisanek wielkanocnych,
- Obchody Święta Konstytucji 3 Maja,
- Warsztaty fotograficzne,
- Gminny Dzień Dziecka,
- Festyn z okazji „Nocy Świętojańskiej”,
- Festyn „Powitanie lata”,
- Plenerowe seanse filmowe,
- Dożynki Gminno- Parafialne,
- Zaduszki Poetyckie,
- Obchody Narodowego Święta Niepodległości,
- XXXV Biegi Niepodległości
- Kiermasz Bożonarodzeniowy wraz Wigilią dla mieszkańców.

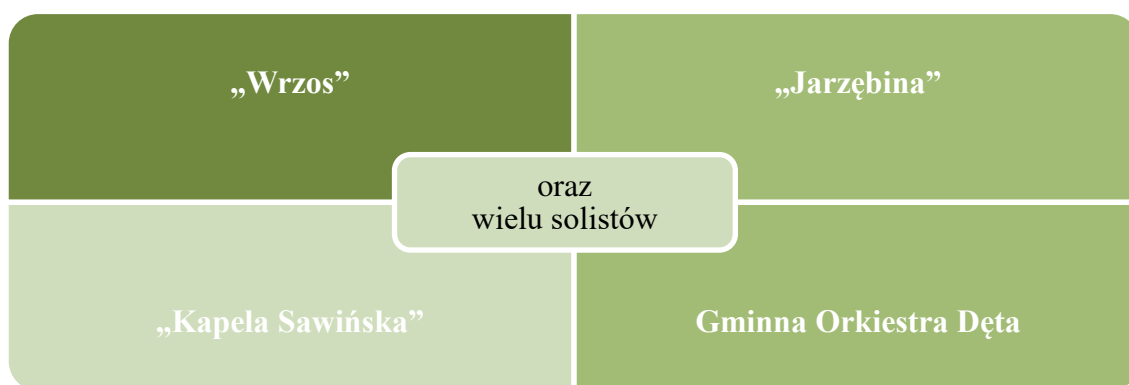

Gminny Ośrodek Kultury brał czynny udział również w różnych przedsięwzięciach:

- Zabawa choinkowa Związku Emerytów,
- Zabawa ostatkowa Związku Weteranów i Rezerwistów,
- Zabawa choinkowa WTZ i ŚDS,
- Jubileusz 50 - lecia Par Mażeńskich,
- Zawody Sportowo-Pożarnicze,
- Rajd rowerowy,
- Wyjazdy promocyjne,
- 60 – lecie OSP Krobonosz,
- Forum Edukacyjne,
- Dożynki Parafialne w Bukowie Wielkiej,
- „Gminny Dzień Seniora”,
- „Bieg w Barwach Jesieni w Dolinie Lepituchy”,
- Dzień Pracownika Socjalnego,
- Spotkania Andrzejkowe KGW oraz WTZ i ŚDS,
- Rajd Powstania Styczniowego,
- Spektakle teatralne.

Przedmiotowe wydarzenia należą do najistotniejszych imprez o charakterze kulturalno-sportowym. Ponadto współorganizowano szkolenia dla rolników, zebrania wiejskie, prelekcje, pokazy oraz liczne spotkania przedstawicieli różnych organizacji. Szukając nowych form pracy i oddziaływania na środowisko przy realizacji poszczególnych uroczystości Gminny Ośrodek Kultury współpracuje ze wszystkimi jednostkami i organizacjami z terenu gminy.

Szczególnie ważnym elementem w życiu kulturalnym gminy jest działalność zespołów:

Ryc. 81 Zespoły działające w gminie.

Gminny Ośrodek Kultury umożliwiał w sposób zdalny lub osobisty udział zespołom i solistom w przeglądach i festiwalach poprzez produkcję konkursowych nagrań audio-video. Były to min.: Powiatowy Festiwal Piosenki Strażackiej w Okopach, Gala Piosenki Żołnierskiej we Włodawie, Powiatowy Przegląd Piosenki Biesiadnej, Przegląd Zespołów Śpiewaczych w Pawłowie i Przegląd Piosenki i Przyspiewki Ludowej w Rejowcu.

13.7. Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie

W roku 2025 biblioteka skutecznie realizowała swoje zadania statutowe, wspierając rozwój czytelnictwa oraz integrację społeczności lokalnej. Bogata oferta wydarzeń oraz udział w programach grantowych przyczyniły się do zwiększenia atrakcyjności placówki w środowisku lokalnym.

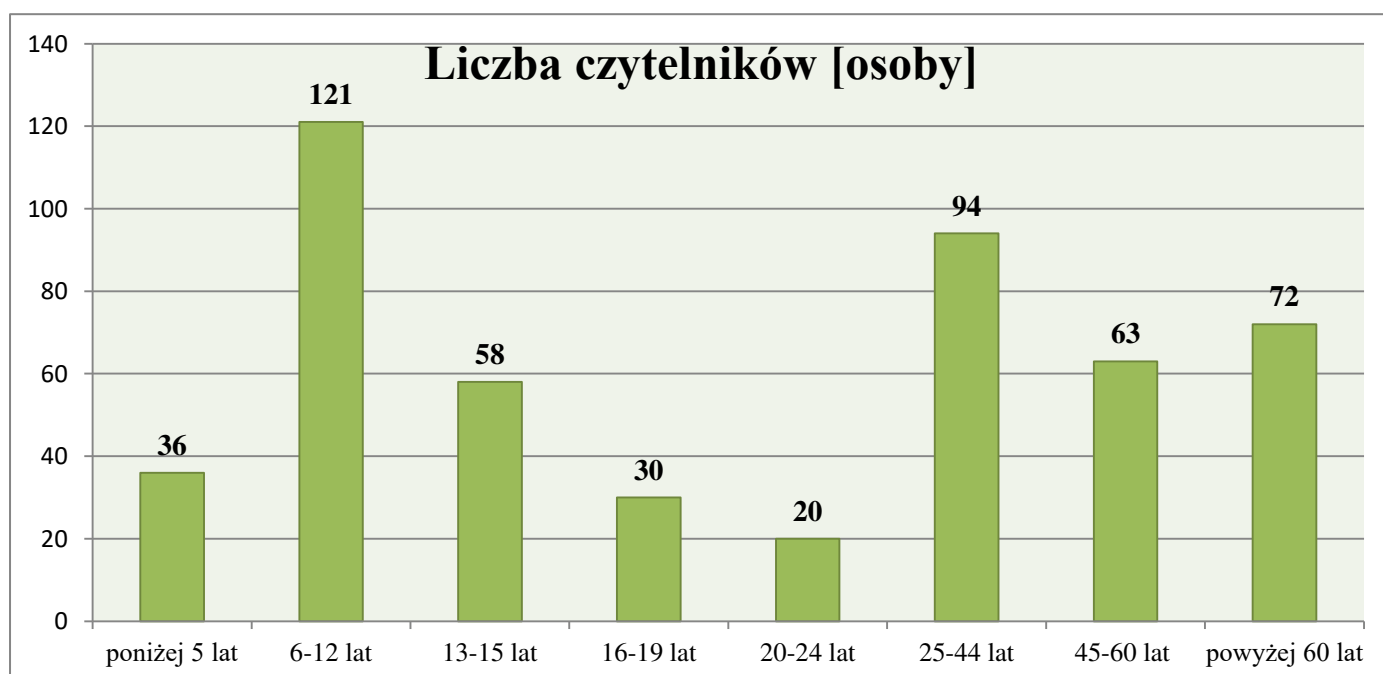
W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych biblioteka udostępniała zbiory Biblioteki Narodowej z wypożyczalni „Academica”. Czytelnicy biblioteki mogli korzystać z cyfrowych zbiorów książek oraz czasopism naukowych.

Osoby, które nie mogły samodzielnie odwiedzić biblioteki, korzystały z usługi „Książka na telefon”. Czytelnikom z miejscowości Sawin pracownicy biblioteki dostarczali książki do domu. Z takiej formy wypożyczeń korzystały 4 osoby.

Dane statystyczne – czytelnicy

W 2025 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie zarejestrowano **494 czytelników**, z czego aktywnie wypożyczających odnotowano **481** (13 czytelników zdało książkę ale nie wypożyczyło ani jednej pozycji, bądź zapisało się ale nie wypożyczyło ze względu na brak tytułu).

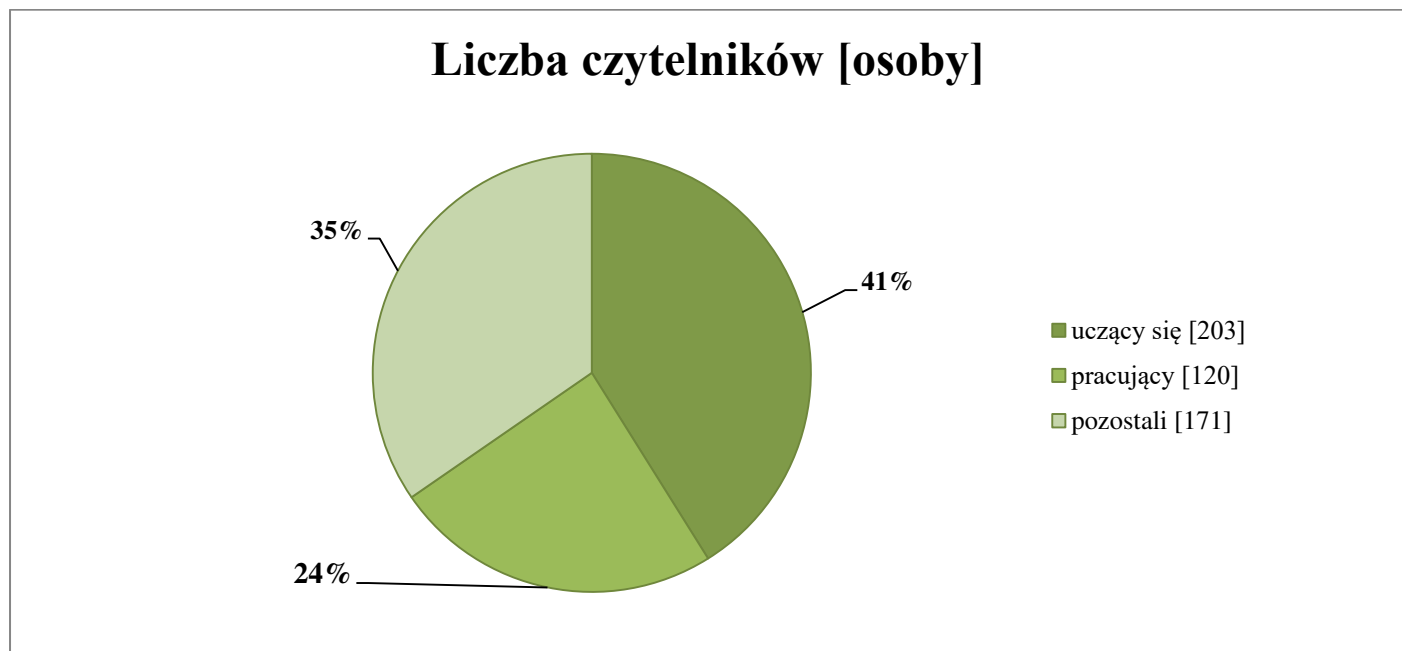
Struktura wiekowa czytelników:

Ryc. 82 Struktura wiekowa czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej w Sawinie w 2025 r.

Struktura społeczna czytelników:

Ryc. 83 Struktura społeczna czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej w Sawinie w 2025 r.

Wypożyczenia i odwiedziny

- liczba czytelników aktywnie wypożyczających – 481
- liczba odwiedzin ogółem – 3867
- liczba wypożyczeń ogółem – 10 821 woluminów

Struktura wypożyczeń:

- literatura piękna dla dorosłych – 6465
- literatura dla dzieci i młodzieży – 3293
- literatura niebeletrystyczna – 1063

Działalność kulturalno-oświatowa

W 2025 r. biblioteka prowadziła intensywną działalność edukacyjną i kulturalną. Na bazie posiadanego księgozbioru odbywały się wydarzenia związane z książką, rocznicami literackimi oraz historycznymi.

Zorganizowano spotkania, zajęcia, wystawy oraz akcje promujące czytelnictwo:

L.p.	Wydarzenie	Opis
1.	Cykl „Czytanie na dywanie”	Zajęcia literackie dla dzieci dla przedszkola oraz kl. 0, obejmujące m.in. utwory Jana Brzechwy i Juliana Tuwima.

2.	Lekcje biblioteczne	• „Magiczny świat książki” – dla wychowanków Niepublicznego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Sawinie. • „Biblioteka jako źródło wiedzy o regionie” – dla uczniów kl. VII.
3.	Wystawy i spotkania autorskie	• Wystawa fotografii Marka Palestranta • Spotkanie z fotografem Markiem Palestrantem • Prezentacja rysunku oraz lekcja z podstaw rysowania z Pauliną Ordowską
4.	Wystawy tematyczne dotyczące	• Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego • Dnia Piłkarza • Dnia Dziewczynek • Halloween • Dnia Pluszowego Misia • Bożego Narodzenia, • Wystawa książek - Komiks na lato • Wystawa książek z działu Zoologia • Wystawa książek - Nowości biblioteczne
5.	Wakacje i ferie w bibliotece	Cykl zajęć „Misz - Masz zabawowy” – wspólne zabawy, gry planszowe, zajęcia literackie, warsztaty rysunku oraz inne zajęcia pozwalające dzieciom i młodzieży przyjemnie i kreatywnie spędzić wolny czas w bibliotece.
6.	Działalność na rzecz użytkowników specjalnej troski	Biblioteka prowadziła obsługę specjalnych grup użytkowników. W 2025 r. zorganizowano zajęcia z elementami biblioterapii dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie. Zajęcia oparte były na utworach: • Astrid Lindgren „Wiosna w Bullerbyn”, • Ernest Hemingway „Stary człowiek i morze”, • Hans Christian Andersen „Słownik”.

Ryc. 84 Wydarzenie promujące czytelnictwo przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Sawinie w 2025 r.

Udział w programach wspierających czytelnictwo

W 2025 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie uczestniczyła w następujących programach grantowych:

- **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 (2021–2025)**

Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego umożliwił zakup nowości wydawniczych, co przyczyniło się do wzbogacenia księgozbioru i zwiększenia atrakcyjności oferty bibliotecznej. Biblioteka uzyskała dotację w wysokości 4 600 zł.

- **„Mała książka – wielki człowiek”**

Ogólnopolska kampania Instytutu Książki skierowana do przedszkolaków i ich rodziców, promująca rodzinne czytanie oraz regularne odwiedzanie biblioteki. Biblioteka przekazywała nowo zapisanym dzieciom wyprawki czytelnicze w postaci książek oraz kart małego czytelnika do zbierania naklejek za odwiedzin i wypożyczenia książek.

- **„Na ratunek emocjom”**

Projekt wydawnictwa „Mamania” dotyczący pracy z dziećmi nad rozpoznawaniem i oswajaniem emocji poprzez literaturę. Podczas zajęć dzieci spotkały się z Kolorowym Potworem, ekipą nieustraszonych oraz Martinem, by razem z bohaterami książek odkrywać uczucia towarzyszące dzieciom.

- **„Narodowe Czytanie” poezji Jana Kochanowskiego.**

Akcja zapoczątkowana w 2012 r. przez prezydenta Bronisława Komorowskiego. Wspólne czytanie pod patronatem pary prezydenckiej ma na celu promowanie czytelnictwa oraz literatury polskiej. Akcja skierowana do szerokiej grupy odbiorców, od młodzieży po seniorów oraz osoby specjalnej troski.

Rola oraz zakres działań biblioteki nieustannie się zmieniają. Zmieniają się również oczekiwania i potrzeby użytkowników. Dlatego też, zadaniem biblioteki jest wychodzenie na naprzeciw czytelnikowi i dostosowanie do oczekiwań odbiorcy, aby każdy mieszkaniec mógł regularnie i z chęcią odwiedzać bibliotekę.

14. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie w 2025 r. realizowała swoje zadania na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028, przyjętym Uchwałą Rady Gminy Sawin nr XII/71/25 z dnia 12 lutego 2025 r.

Działalność komisji

W 2025 r. Komisja odbyła 11 posiedzeń, podczas których:

- analizowano sytuację osób zgłaszanych przez członków rodzin w związku z nadużywaniem alkoholu, w tym przypadki przemocy domowej oraz zaniedbywania obowiązków rodzinnych,
- rozpatrywano wnioski o dofinansowanie działań profilaktycznych,
- opiniowano wnioski dotyczące wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Komisja zaopiniowała łącznie 5 wniosków dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych (do 4,5%, od 4,5% do 18% oraz powyżej 18%).

Działania profilaktyczne i edukacyjne

W okresie sprawozdawczym Komisja realizowała szeroki zakres działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących wszelkiego rodzaju uzależnień. Zrealizowano między innymi:

L.p.	Kwota [zł]	Opis
1.	23 860,99 zł	Program profilaktyczny pt.: „W świecie współczesnych uzależnień” realizowany w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie skierowany do dzieci i młodzieży w wieku 6 - 16 lat.
2.	5 999,99 zł	Zakup programu profilaktycznego EDULYKE (platformy edukacyjnej wraz z kursami edukacyjnymi oraz warsztatami dotyczącymi rozwoju kompetencji miękkich, zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, budowania kompetencji psychospołecznych i wychowawczych przeznaczonych dla uczniów klas IV-VIII, grona nauczycielskiego, osób pracujących z dziećmi oraz rodziców.
3.	30 000,01 zł	Zakup programu profilaktycznego SENSOLYKE (platformy edukacyjnej wraz z kursami edukacyjnymi oraz narzędziami do rozwoju ciała i umysłu oraz redukcji problemów behawioralnych, przeznaczonych dla edukacji wczesnoszkolnej oraz uczniów klas I-III, grona nauczycielskiego oraz osób pracujących z dziećmi.
4.	3 600,00 zł	Przeprowadzenie „Diagnozy Problemów Społecznych na terenie Gminy

		Sawin”, której celem było ustalenie zagrożeń i problemów społecznych takich jak: alkohol, nikotynizm, narkotyki, dopalacze, przemoc szkolna, przemoc rówieśnicza, przemoc domowa oraz uzależnienia behawioralne.
5.	5 000,00 zł	Zakup materiałów profilaktycznych (m.in. opaski silikonowe, piłeczki antystresowe, gabłota edukacyjna dotycząca narkotyków i dopalaczy wraz z prezentacją multimedialną).

Ryc. 85 Działania profilaktyczne i edukacyjne podejmowane przez GKRPA w 2025 r.

Punkt Konsultacyjny

Istotnym elementem działalności Komisji było funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin. W ramach jego działalności prowadzono:

- indywidualne poradnictwo,
- grupę wsparcia dla osób uzależnionych,
- pomoc psychologiczną.

W 2025 r.:

- zrealizowano 49 dyżurów w formie porad terapeutycznych,
- udzielono 321 porad dla 20 osób (w tym 6 kobiet, 14 mężczyzn),
- w ramach wsparcia psychologicznego udzielono 44 porad dla 16 osób,
- 10 osób objęto terapią rodzinną,
- objęto wsparciem osoby współuzależnione oraz osoby z problemem narkotykowym, uzależnieniami behawioralnymi oraz osoby zmagające się z problemami natury psychicznej, w tym objawami depresyjnymi.

W Punkcie Konsultacyjnym działała również grupa edukacyjno - motywująca dla osób z problemem alkoholowym. Spotkania odbywały się raz w tygodniu i trwały łącznie 98 godzin. W zajęciach uczestniczyło 10 osób.

Łączne wydatki na funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego wyniosły – **54 217,63 zł**.

Działania motywujące i terapeutyczne

Komisja przeprowadziła 3 rozmowy motywujące z osobami uzależnionymi, a także odrębne rozmowy z członkami ich rodzin, będącymi świadkami sytuacji problemowej w związku z wnioskami złożonymi przez rodziny. W ich wyniku:

- 2 osoby podjęły terapię w Punkcie Konsultacyjnym w Sawinie,
- 1 osoba została skierowana do Ośrodka Wspierania Rodziny przy ul. Obłowska 20 w Chełmie.

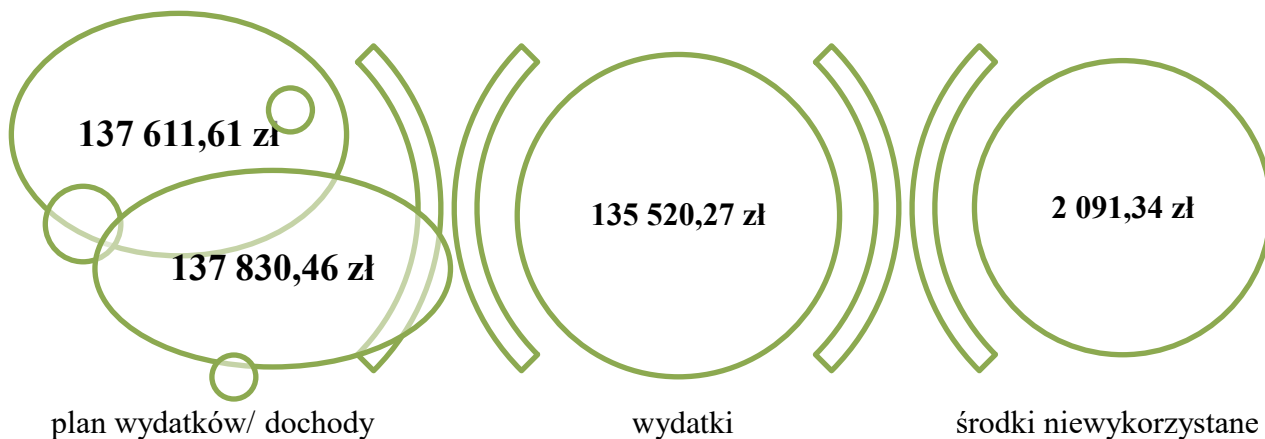
Współpraca instytucjonalna

Komisja współpracowała z:

- Urzędem Gminy w Sawinie,
- szkołami z terenu Gminy Sawin,
- Świetlicą Socjoterapeutyczną,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sawinie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Posterunkiem Policji w Sawinie
- Sądem Rejonowym w Chełmie.

Środki finansowe

Wpływy z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym tzw. „małpek” do 300 ml) w 2025 r. wyniosły:

Ryc. 86 Środki finansowe Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie.

W 2025 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie realizowała swoje zadania w sposób kompleksowy, koncentrując się na ograniczeniu zjawiska uzależnień oraz wspieraniu mieszkańców gminy dotkniętych problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami.

Podejmowane działania obejmowały zarówno pomoc indywidualną, jak i szeroko zakrojoną profilaktykę oraz współpracę międzyinstytucjonalną, co przyczyniło się do zwiększenia skuteczności podejmowanych działań.

15. PODSUMOWANIE

Podsumowanie stanowi syntetyczne ujęcie działań i wyników osiągniętych przez Gminę Sawin w 2025 r., który był okresem intensywniej pracy samorządu na rzecz rozwoju infrastrukturalnego, społecznego i przestrzennego gminy. Realizowane działania koncentrowały się zarówno na bieżącym zapewnieniu sprawnego funkcjonowania samorządu, jak również na wdrażaniu przedsięwzięć o charakterze strategicznym, mających znaczenie dla długofalowego rozwoju. Samorząd konsekwentnie realizował zadania własne, inwestycje oraz działania strategiczne, których celem była poprawa jakości życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa oraz wzmacnianie potencjału rozwojowego gminy.

Budżet gminy po zmianach zakładał dochody w wysokości ponad 53 mln zł oraz wydatki przekraczające 57 mln zł. W 2025 r. skutecznie pozyskano środki zewnętrzne o łącznej wartości ponad 4,47 mln zł, które przeznaczono m.in. na rozwój infrastruktury drogowej i wodociągowej, ochronę ludności, wsparcie społeczne, edukację oraz poprawę efektywności energetycznej obiektów publicznych.

Kontynuowano realizację kluczowych inwestycji, w tym modernizację oczyszczalni ścieków i ujęcia wody w Sawinie, budowę wodociągów na terenach niezwodociagowanych, rozwój infrastruktury drogowej oraz budowę ścieżki rowerowej na trasie Chełm–Włodawa. Realizowano także zadania związane z modernizacją obiektów użyteczności publicznej, rozwojem infrastruktury sportowej i poprawą bezpieczeństwa energetycznego gminy.

Ważnym obszarem działań było bezpieczeństwo mieszkańców. W ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej zakupiono specjalistyczny sprzęt ratowniczy, agregaty, cysternę do przewozu wody pitnej oraz wyposażenie dla jednostek OSP. Prowadzono również szkolenia dla pracowników samorządowych i strażaków-ratowników, wzmacniając gotowość operacyjną służb.

Istotną rolę odegrał fundusz sołecki, w ramach którego mieszkańcy współdecydowali o lokalnych przedsięwzięciach. Na jego realizację przeznaczono ponad 434 tys. zł, finansując m.in. remonty dróg gruntowych, doposażenie świetlic wiejskich, budowę oświetlenia ulicznego oraz inwestycje integrujące społeczność lokalną.

Gmina rozwijała także współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz wspierała działalność sportową i społeczną mieszkańców. Szczególnym wydarzeniem było rozpoczęcie działalności „Spółdzielni Socjalnej Sawin”, której celem jest reintegracja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez tworzenie miejsc pracy i realizację usług komunalnych.

Rok 2025 był również okresem intensywnych działań strategicznych i planistycznych. Przyjęto Strategię Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025–2035, kontynuowano prace nad Planem Ogólnym Gminy Sawin oraz zakończono opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji. Dokumenty te wyznaczają kierunki dalszego, zrównoważonego rozwoju gminy.

Podejmowane działania potwierdzają skuteczne i odpowiedzialne zarządzanie gminą, oparte na aktywności inwestycyjnej, efektywnym pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz konsekwentnej realizacji potrzeb mieszkańców.

16. SPIS RYCIN

1. Herb Rawicz i Logo Gminy Sawin.
2. Położenie terytorialne Gminy Sawin.
3. Najważniejsze dane o Gminie Sawin, stan na koniec 2025 r.
4. Liczba mieszkańców z podziałem na miejscowości w Gminie Sawin.
5. Przedsiębiorczość Gminy Sawin w 2025 r.
6. Skład IX Kadencji Rady Gminy Sawin.
7. Skład komisji stałych IX Kadencji Rady Gminy Sawin.
8. Liczba podjętych Uchwał Rady Gminy Sawin w 2024 r. i 2025 r.
9. Uchwały Rady Gminy Sawin podjęte w 2025 r.
10. Liczba wydanych Zarządzeń Wójta Gminy Sawin w 2024 r. i 2025 r.
11. Zarządzenia Wójta Gminy Sawin wydane w 2025 r.
12. Zatrudnienie w Urzędzie Gminy Sawin w latach 2024 - 2025.
13. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych Gminy Sawin w 2025 r.
14. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych Gminy Sawin w 2025 r.
15. Realizacja planu dochodów w 2025 r.
16. Realizacja planu wydatków w 2025 r.
17. Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne realizowane w 2025 r.
18. Wydatki na przedsięwzięcia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej realizowane w 2025 r.
19. Dotacje udzielone z budżetu gminy w 2025 r. dla jednostek.
20. Zadłużenie Gminy Sawin na 31.12.2025 r.
21. Stan zadłużenia Gminy Sawin na przestrzeni ostatnich lat.
22. Wykaz pozyskanych przez Gminę Sawin środków zewnętrznych w 2025 r.
23. Wpływy budżetowe z tytułu podatków lokalnych za 2025 r.
24. Stan należności podatkowych Gminy Sawin na 31 grudnia 2025 r.
25. Czynności windykacyjne należności podatkowych w 2024 r. i 2025 r.
26. Zadania inwestycyjne zakończone w 2025 r.
27. Zadania inwestycyjne realizowane w 2025 r.
28. Zadania inwestycyjne rozpoczęte w 2025 r.
29. Harmonogram prac dotyczących sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Sawin na lata 2025-2035.
30. Harmonogram prac dotyczących sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sawin na lata 2024-2030.
31. Harmonogram wykonanych prac w trakcie opracowywania Planu Ogólnego Gminy Sawin w 2025 r.
32. Zmiany dokonane w 2025 r. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin.
33. Stan mienia komunalnego na koniec 2025 r.
34. Zagospodarowanie gminnych nieruchomości w 2025 r.
35. Sprzedaż gminnych nieruchomości gruntowych w 2025 r.
36. Dochody i wydatki na realizację zadania gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r.
37. Struktura kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r.
38. Dane dot. systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Sawin w 2025 r.
39. Liczba gospodarstw domowych wg liczebności osób zamieszkałych w latach 2023 - 2025.
40. Liczba osób korzystających z ulgi na kompostowanie odpadów na przestrzeni lat 2023 - 2025.

41. Ilość odpadów przyjmowanych w PSZOK Malinówka na przestrzeni lat 2023 - 2025.
42. Osiągnięty poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych na przestrzeni lat 2023 - 2025.
43. Realizacja programu „Czyste powietrze” w 2025 r.
44. Liczba zgłoszeń dot. odbioru i zagospodarowania azbestu oraz oświadczeń i ocen dot. użytkowania wyrobów zawierających azbest w ramach corocznej aktualizacji danych w 2025 r.
45. Zakres prac scaleniowych.
46. Stan uczniów (wychowanków) w Szkole Podstawowej i Przedszkolu Samorządowym w Sawinie, prowadzonej przez Gminę Sawin w roku szkolnym 2025/2026, Źródło danych: System Informacji Oświatowej, stan na 30 września 2025 r.
47. Stan uczniów w szkołach podstawowych prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduktor” w Łomży w roku szkolnym 2025/2026, Źródło danych: System Informacji Oświatowej, stan na 30 września 2025 r.
48. Stopnie awansu zawodowego nauczycieli Zespołu Szkół w Sawinie w 2025 r.
49. Realizacja dowożenia uczniów do szkół.
50. Finansowanie zadań oświatowych w 2025 r.
51. Dotacje przekazane przez gminę dla Społeczno-Oświatowego Stowarzyszenia Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduktor” w Łomży.
52. Liczba uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, stan na 30 września 2025 r.
53. Wydatki na oświatę w Gminie Sawin w 2025 r.
54. Kategorie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Sawinie.
55. Pozyskane środki zewnętrzne na działalność statutową jednostek OSP w 2025 r.
56. Wydatki budżetowe gminy na działalność jednostek OSP w 2025 r.
57. Liczba wybranych zdarzeń w 2025 r.
58. Zakupiony sprzęt w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025 - 2026.
59. Realizacja funduszu sołeckiego w 2025 r. w Gminie Sawin.
60. Organizacja pozarządowa, realizująca zadanie publiczne w 2025 r.
61. Współpraca Gminy Sawin z Regionalnym Towarzystwem Gminy Sawin.
62. Logo Spółdzielni Socjalnej „Sawin”.
63. Wyszczególnienie liczby wnioskodawców oraz powody zgłaszania do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie w 2025 r.
64. Programy osłonowe realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie w 2026 r.
65. Czynności podejmowane w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sawinie w 2025 r.
66. Liczba wydanych w 2025 r. przez GOPS Sawin informacji, decyzji i zaświadczeń.
67. Wysokość wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz sposobów ich finansowania za 2025 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie.
68. Struktura uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie w 2025 r.
69. Wykształcenie uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie.
70. Pracownie terapeutyczne w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Sawinie.
71. Szkolenia uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie w 2025 r.
72. Podstawowe informacje o placówce Dzienny Dom Senior+ „PRZYSTAŃ”.
73. Rodzaje terapii zajęciowej prowadzonej w Dziennym Domu Senior+ „PRZYSTAŃ”.
74. Rodzaje terapii zajęciowej prowadzonej w Dziennym Domu Senior+ „PRZYSTAŃ”.

-
75. Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie wg kryterium zamieszkania.
 76. Wykaz wydarzeń i spotkań, w których Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie wzięli udział w 2025 r.
 77. Wydatki Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie w 2025 r.
 78. Zajęcia prowadzone w Świetlicy Socjoterapeutycznej w 2025 r.
 79. Wydatki Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie w 2025 r.
 80. Stałe zadania Gminnego Ośrodka Kultury w Sawinie.
 81. Zespoły działające w gminie.
 82. Struktura wiekowa czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej w Sawinie w 2025 r.
 83. Struktura społeczna czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej w Sawinie w 2025 r.
 84. Wydarzenie promujące czytelnictwo przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Sawinie w 2025 r.
 85. Działania profilaktyczne i edukacyjne podejmowane przez GKRPA w 2025 r.
 86. Środki finansowe Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie.

